

Dekšāres pagasta teritorijas plānojums 2008 - 2020

I sējums

I sējums

Paskaidrojuma raksts

Izpildītāji

Jānis Benislavskis, Dekšāres pagasta deputātu padomes priekšsēdētājs
Alīta Svilāne, teritorijas plānojuma izstrādes vadītāja, datorsalikums
Jānis Nogda, kartogrāfijas inženieris

Darba grupa: J.Benislavskis, L.Poiša, A.Svilāne, I.Juste, S.Pipare

Teritorijas plānojuma sastāvs:

I sējums	Paskaidrojuma raksts.
II sējums	Dekšāres pagasta teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.
III sējums	Dekšāres pagasta pārskats par vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādi.

Grafiskā daļa:

- Dekšāres pagasta teritorijas atļautā (plānotā) izmantošana, aizsargjoslas M 1:10000, 1. lapa;
- Dekšāres pagasta teritorijas atļautā (plānotā) izmantošana, aizsargjoslas M 1:10000, 2. lapa;
- Dekšāres pagasta teritorijas pašreizējā izmantošana, aizsargjoslas M 1:10000, 1. lapa;
- Dekšāres pagasta teritorijas pašreizējā izmantošana, aizsargjoslas M 1:10000, 1. lapa;
- Dekšāres pagasta teritorijas vienkāršotā topogrāfiskā karte M 1:10000, 1. lapa;
- Dekšāres pagasta teritorijas vienkāršotā topogrāfiskā karte M 1:10000, 2. lapa;
- Aļņu ciema teritorijas pašreizējā izmantošana M 1:5000;
- Dekšāres ciema teritorijas pašreizējā izmantošana M 1:5000;
- Aļņu ciema teritorijas atļautā (plānotā) izmantošana M 1:5000;
- Dekšāres ciema teritorijas atļautā (plānotā) izmantošana M 1:5000;
- Aļņu ciema teritorijas vienkāršotā topogrāfiskā karte M 1:5000;
- Dekšāres ciema teritorijas vienkāršotā topogrāfiskā karte M 1:5000;
- Aļņu ciema ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūra M 1:10000;
- Dekšāres ciema ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūra M 1:10000;
- Dekšāres pagasta teritorijas ūdensapgādes infrastruktūra M 1:80000;
- Dekšāres pagasta teritorijas ceļu struktūra M 1:80000;
- Dekšāres pagasta teritorijas zemes īpašumu struktūra M 1:80000.

SATURS

IEVADS	6
1. PAGASTA GALVENIE RESURSI	8
1.1. VISPĀRĒJAIS STĀVOKLIS.....	8
1.2. IEDZĪVOTĀJI UN NODARBINĀTĪBA.....	8
1.3. APDZĪVOJUMS.....	12
1.4. ZEME UN TĀS IZMANTOŠANA.....	15
1.5. INFRASTRUKTŪRA.....	25
1.5.1. Komunālā infrastruktūra.....	25
1.5.2. Sakaru līnijas.....	36
1.5.3. Transporta infrastruktūra.....	36
1.5.4. Meliorācijas sistēmas.....	42
1.6. VIDE.....	48
1.6.1. Dabas pamatne un resursi.....	48
1.6.2. Aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi.....	51
1.6.3. Kultūras pieminekļi.....	54
1.6.4. Vides kvalitāte.....	55
1.7. DEKŠĀRES PAGASTA NOVADNIEKI.....	57
1.8. PAŠVALDĪBAS BUDŽETS.....	59
2. ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOSACĪJUMI UN IESPĒJAS	62
2.1. ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOSACĪJUMU VĒRTĒJUMS.....	62
2.1.1. Esošā situācija. Ģeogrāfiskie faktori.....	62
2.1.2. Esošā situācija. Zemes izmantošana.....	63
2.1.3. Esošā situācija. Infrastruktūra.....	64
2.2. PLĀNOŠANAS PRINCIPI UN NOSACĪJUMI.....	65
2.2.1. Plānošanas principi.....	65
2.2.2. Pagasta attīstības programmu, citu plānojumu, programmu, stratēģiju nostādnes.....	66
2.2.3. Rēzeknes rajona attīstības dokumentu nostādnes.....	66
2.2.4. Nacionālais plānojums.....	67
2.2.5. Kaimiņu pašvaldību plānojumi.....	68
2.2.6. Latgales reģiona plānojums.....	68
2.3. ATTĪSTĪBAS IESPĒJU VĒRTĒJUMS.....	69
2.3.1. Teritorijas izmantošana. Attīstības iespēju analīze.....	70
2.3.2. Infrastruktūra. Attīstības iespēju analīze.....	72
2.3.3. Dabas pamatne. Attīstības iespēju analīze.....	73
2.4. PAŠVALDĪBAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA MĒRĶIS UN UZDEVUMI.....	74
3. TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI	78
3.1. APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA.....	78
3.2. APSVĒRUMI PAR TERITORIJAS PERSPEKTĪVO IZMANTOŠANU.....	80
3.2.1. Savrumāju apbūves teritorijas.....	82
3.2.2. Lauku apbūves teritorijas.....	82
3.2.3. Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas.....	83
3.2.4. Sabiedrisko objektu apbūves teritorijas.....	83
3.2.5. Darījumu un sabiedrisko objektu apbūves teritorijas.....	83
3.2.6. Ražošanas un tehnisko objektu apbūves teritorijas.....	83
3.2.7. Ražošanas un darījumu objektu apbūves teritorijas.....	83
3.2.8. Tehnisko un saimniecisko objektu teritorijas.....	84
3.2.9. Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves un līnijbūvju teritorijas.....	87
3.2.10. Parku, skvēru, labiekārtotu apstādījumu teritorijas.....	90

3.2.11. Dabas teritorijas	90
3.2.12. Tūrisma un rekreācijas teritorijas.....	91
3.2.13. Kapsētu teritorijas.....	91
3.2.14. Virszemes ūdeņu teritorijas.....	92
3.2.15. Mežu teritorijas.....	92
3.2.16. Lauksaimniecības teritorijas.....	93
3.2.17. Speciālās teritorijas	93
3.2.18. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti	94
3.2.19. Derīgo izrakteņu atradņu teritorijas	94
3.2.20. Būvniecībai nelabvēlīgās teritorijas, kā arī teritorijas, kurām nepieciešama inženiertehniskā sagatavošana.....	95
3.2.21. Virszemes ūdeņu pirmās pakāpes pieteku sateces baseinus, ūdenstilpju izvietojumu, ūdens ņemšanas un notekūdeņu novadīšanas vietu, ūdens attīrīšanas būvju un organizēto peldvietu izvietojumu, pazemes ūdeņu aizsardzības teritorijas	95
3.2.22. LIZ zemju transformācija.....	95
3.3. VIDES AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI	96
3.3.1. Kultūras pieminekļi, kultūrvēsturiskie objekti un to aizsargjoslas.....	97
3.3.2. Aizsargājamās dabas teritorijas, objekti un to aizsargjoslas.....	98
3.3.3. Piesārņojums un tā novēršana.....	98
3.3.4. Riska teritorijas un objekti.....	102
4. KOPĒJO INTEREŠU TERITORIJAS UN NOZARES	105
5. TURPMĀKĀ PLĀNOŠANA UN TERITORIJAS PLĀNOJUMA PĀRSKATĪŠANA UN GROZĪŠANA.....	106
PIELIKUMI.....	108

Ievads

Dekšāres pagasta teritorijas plānojums izstrādāts pamatojoties uz Dekšāres pagasta padomes 12.07.2005. sēdes Nr. 8, 11.10.2005. sēdes Nr. 11 lēmumiem (skat. Sēdes protokola izrakstus pārskatā).

Saskaņā ar *Darba uzdevumu* pagasta teritorijas plānojuma izstrādes *mērķis* ir nodrošināt:

- vides kvalitāti un teritorijas racionālu izmantošanu, iedzīvotāju tiesības izmantot un attīstīt nekustamo īpašumu saskaņā ar teritorijas plānojuma prasībām;
- pilnvērtīgu dzīves vidi, kvalitatīvus izglītības, veselības un sociālās aizsardzības pakalpojumus pagasta iedzīvotājiem;
- kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu;
- tautsaimniecības nozaru un inženierinfrastruktūras attīstību;
- uzņēmējdarbības attīstību tirgus ekonomikas apstākļos un jaunu investīciju piesaisti;
- sabiedrības līdzdalību teritorijas attīstības plānošanas procesos;
- pagasta līdzsvarotu un ilgpējīgu attīstību.

Teritorijas plānošanas uzdevumi:

- izvērtēt vietējās pašvaldības teritorijas attīstības potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un aprobežojumus;
- radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei;
- radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes un teritorijas racionālas izmantošanas nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai;
- iekļauties ES teritorijas plānošanas pasākumos;
- garantēt tiesības izmantot un attīstīt nekustamo īpašumu saskaņā ar teritorijas plānojumu;
- veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu;
- saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti.

Dekšāres pagasta teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar MK noteikumu Nr. 883 (19.10.2004.) *Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi* prasībām.

Zemes izmantošanas veidi noteikti, pamatojoties uz LR likumā *Par zemes lietošanu un zemes ierīcību* doto klasifikāciju, kas detalizētāk sakārtota LR MK noteikumu Nr. 344 (31.07.2001.) pielikumā *Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikators*.

Teritorijas plānojumā lietoti iepriekšminētajā klasifikatorā noteiktie zemes izmantošanas mērķu grupu apzīmējumi:

- 01 lauksaimniecība
- 02 mežsaimniecība
- 03 ūdenssaimniecība
- 04 ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde

- 05 zvejniecība un zivsaimniecība, t.sk., zivaudzētavas
- 06 viengimenes un divģimeņu dzīvojamo māju apbūve
- 07 daudzdzīvokļu māju apbūve
- 08 darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve
- 09 sabiedriskās nozīmes objekti
- 10 rūpniecības objekti
- 11 satiksmes infrastruktūras objekti
- 12 inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti
- 13 pārējie objekti

Par Dekšāres pagasta teritorijas plānojuma uzsākšanu tika informētas sekojošas institūcijas, no kurām arī tika saņemti nosacījumi:

- Rēzeknes reģionālajai vides pārvaldei;
 - Valsts kultūras pieminekļu inspekcijai;
 - Vides pārraudzības valsts birojam;
 - Valsts aģentūrai „Sabiedrības veselības aģentūra” Rēzeknes filiālei;
 - AS „Latvijas valsts meži”;
 - SIA „Lattelekom”;
 - VAS „Latvijas valsts ceļi”;
 - Valsts zemes dienesta Latgales reģionālajai nodaļai;
 - VAS „Latvenergo”;
 - AS „Latvijas gāze”;
 - Rēzeknes virsmežniecībai;
 - Rēzeknes rajona padomei;
 - Lauku atbalsta dienesta Rēzeknes l/s pārvaldei;
 - Rēzeknes ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;
 - Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrai;
 - VAS „Latvijas dzelzceļš”;
 - NVA Rēzeknes filiāle, Viļānu sektors;
 - SIA „Tele2”;
 - AS „L&T Hoetika” Latgales filiāle;
 - LR RAPLM;
 - VAS „Latvijas pasts”;
 - Kaimiņu pašvaldībām;
- informācija par īpaši aizsargājamo teritoriju administrāciju netika atrasta

Fizisku un juridisku personu ierosinājumi pirmās sabiedriskās apspriešanas gaitā netika saņemti, tāpēc iedzīvotājiem ar Dekšāru pamatskolas skolēnu, veikalu un pasta darbinieku starpniecību tika izplatītas aptaujas anketas, kā arī sasaukti dažādu nozaru speciālisti un darbinieki (par ražošanu, par lauksaimniecību u.c.). Protokoli, dalībnieku saraksti apskatāmi pārskatā. Aptaujas anketas vienā eksemplārā atrodas Dekšāres pagasta padomē.

1. Pagasta galvenie resursi

1.1. Vispārējais stāvoklis

Rēzeknes rajona Dekšāres pagasts (kopējā platība 10285,5 ha) austrumos robežojas ar Viļānu pagastu, dienvidos – ar Preiļu rajona Riebiņu novadu, rietumos – ar Madonas rajona Varakļānu pagastu un Varakļānu pilsētu, ziemeļos – ar Nagļu un Barkavas pagastiem, ziemeļaustrumos – ar Rikavas pagastu.

Dekšāres pagasta dienvidu galu šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Zilupe (stacija Varakļāni), pagasta vidusdaļu – Jēkabpils – Rēzeknes – Ludzas – Terehovas šoseja (A12). Pagasta administratīvā centra Dekšāres ciema attālums līdz rajona pilsētai Rēzeknei ir 45 km.

Dekšāres pagasta ģeogrāfiskais novietojums LKS 92 TM koordinātu sistēmā ir apskatāms 1. pielikumā.

1.2. Iedzīvotāji un nodarbinātība

Dekšāres pagastā uz 01.01.2005. gadu dzīvo 408 ģimenes, vienā ģimenē vidēji dzīvo 2.45 cilvēki. Notiek iedzīvotāju novecošanās (1.1. tabula). Iedzīvotāju skaits pēdējos gados ir samazinājies (1.2.1 zīmējums).

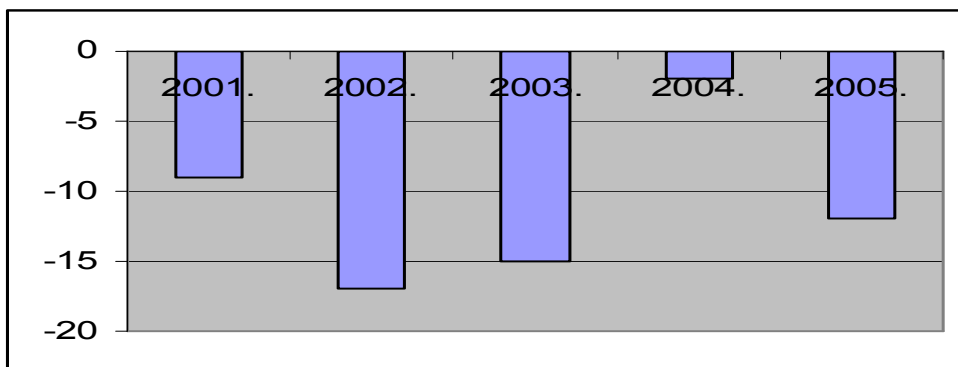
1.1. tabula

DEKŠĀRES PAGASTA IEDZĪVOTĀJU DABISKĀ KUSTĪBA UN PIEAUGUMS

<i>Gadi</i>	<i>Dabiskā kustība</i>		<i>Dabiskais pieaugums</i>
	<i>Dzimuši</i>	<i>Miruši</i>	
2005.	6	18	-12
2004.	6	8	-2
2003.	8	23	-15
2002.	9	26	-17
2001.	14	23	-9

Informācijas avots: Dekšāres pagasta padome

Vislielākais negatīvais pieaugums bija 2002. gadā (-17). Tas pēdējos gados ir negatīvi svārstīgs. Tas varētu būt saistīts ar jauno cilvēku došanos turpināt izglītību citur un neatgriešanos atpakaļ, dzimtajā pusē.

1.2.1. zīm. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums Dekšāres pagastā

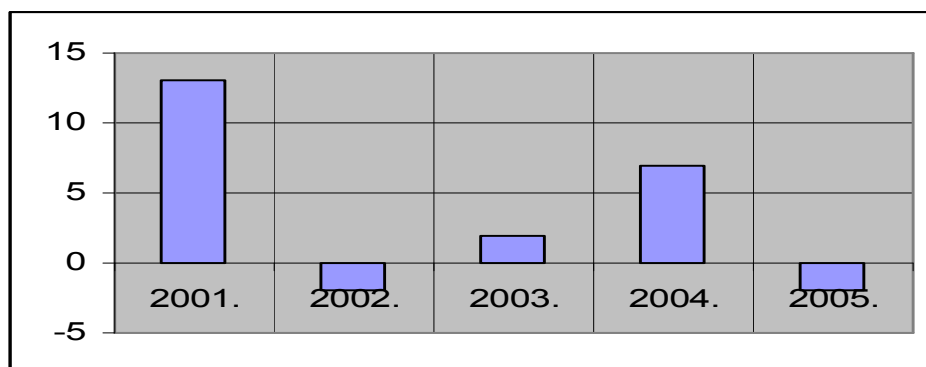
Dekšāres pagasta iedzīvotāju mehāniskais pieaugums atšķirībā no dabiskā pieauguma pārsvarā ir pozitīvs (1.2. tabula). Tas liecina, ka pagasta izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums ģimenēm ar bērniem ir pieņemams, lai pārceltos uz patstāvīgu dzīvi pagastā (1.2.2. zīmējums).

1.2. tabula.

IEDZĪVOTĀJU MEHĀNISKAIS PIEAUGUMS

<i>Gadi</i>	<i>2001.</i>	<i>2002.</i>	<i>2003.</i>	<i>2004.</i>	<i>2005.</i>
<i>Pierakstījušies</i>	30	18	25	30	29
<i>Izrakstījušies</i>	17	20	23	23	31
<i>Pieaugums</i>	+13	-2	+2	+7	-2

Informācijas avots: Dekšāres pagasta padome

1.2.2. zīm. Iedzīvotāju mehāniskais pieaugums Dekšāres pagastā

Iedzīvotāju skaits nelielas dzimstības un dabīgās novecošanās dēļ katru gadu samazinās, it sevišķi bērnu un jauniešu skaits (1.3. tabula).

1.3. tabula

IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PA VECUMA GRUPĀM

<i>Gads</i>	<i>01.01.2002.</i>	<i>30.08.2005.</i>
Iedzīvotāju skaits kopā	1005	981
Bērnu skaits līdz 6 gadu vec.	60	42
Skolēni no 7 līdz 18 gadu vec.	201	159
Darba spējīgie iedzīvotāji	451 (un +29 pirmspensijas vecuma)	500 (+32)
Pensionāri	264	248

Informācijas avots: Dekšāres pagasta padome

Pagasta iedzīvotāju etniskais sastāvs ir visai monolīts – 88% latviešu tautības (1.4. tabula). Starp minoritātēm dominē krievu tautība – 9% no iedzīvotāju kopskaita (1.2.3. zīmējums), pēc ticības pārsvarā vecticībnieki, kas jau vairākās paaudzēs dzīvo Latvijā. Minoritātes ir sekmīgi integrējušās.

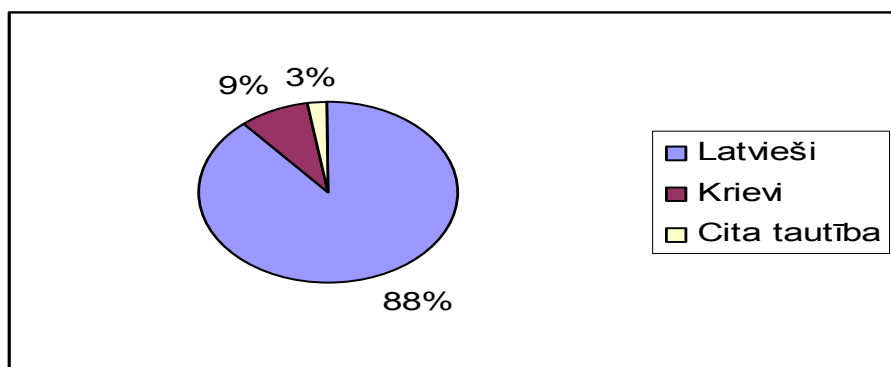
1.4. tabula

IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC TAUTĪBAS

<i>Tautība</i>	<i>Skaits 01.01.2005.</i>	<i>% no kopskaita</i>
Latvieši	859	88
Krievi	84	9
Cita tautība	25	3
Kopā	968	100

Informācijas avots: Dekšāres pagasta padome

Pa gadiem lielu izmaiņu etniskajā sastāvā nav. Represēto skaits -18 (10.01.2005.).

1.2.3. zīm. Dekšāres pagasta iedzīvotāju sadalījums pēc tautības

1.5. tabula.

DEKŠĀRES PAGASTA APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

<i>Iedzīvotāju skaits vienā ciemā</i>	<i>Iedzīvotāju skaits kopā</i>	<i>Cienu skaits*</i>	<i>Saimniecību skaits</i>	<i>ViDĒJAIS iedzīvotāju skaits vienā saimniecībā</i>
Līdz 10	61	10	28	2.18
No 11-20	40	3	19	2.11
No 21-30	76	3	30	2.53
No 31-50	289	7	116	2.49
No 51-100	66	1	30	2.20
101 un vairāk	545	3	185	2.94

Informācijas avots: Dekšāres pagasta padome

* 2 ciemos nav iedzīvotāju.

Ciemos, kur ir neliels iedzīvotāju skaits, cilvēku skaits vienā ģimenē arī ir neliels, jo ģimenes ar bērniem pārceļas tuvāk izglītības iestādēm, autoceļiem, lai būtu ērti nokļūt līdz darbam, skolai. Tāpēc ir svarīgi, lai vecākiem būtu iespējams brīvi izvēlēties izglītības iestādi, to, kas ir pēc iespējas tuvāk dzīves vietai, kas atbilst viņu prasībām par kvalitatīvu izglītību.

Nodarbinātības valsts aģentūras Rēzeknes filiāles Viļānu sektors sniedza pēc statistikas datiem pieejamo informāciju, kas apkopota 1.6. tabulā. Iedzīvotāju nodarbinātība pēdējos gados, vērtējot pēc reģistrēto bezdarbnieku īpatsvara, Dekšāres pagastā ir par 14 % zemāks bezdarba līmenis nekā Rēzeknes rajonā (26%).

IEDZĪVOTĀJU NODARBINĀTĪBA

<i>Gads</i>	<i>Bezdarbnieku skaits</i>	<i>Bezdarbnieku īpatsvars % pret darbspējīgo skaitu</i>
1996.	138	28,11
1997.	135	27.49
1998.	119	24.24
1999.	114	23.65
2000.	96	19.63
2001.	80	15.41
2002.	73	14.07
2003.	75	13.59
2004.	65 (t.sk. 35 siev.)	11.78

Informācijas avots: Nodarbinātības valsts aģentūras Rēzeknes filiāles Viļānu sektors

NVA pēc vecuma, izglītības un specialitātes datus pa pagastiem neapkopo. Pagasta teritorijā esošās uzņēmējdarbības, iestādes un privātās struktūras nav sniegušas informāciju par brīvajām darba vietām.

1.3. Apdzīvojums

Latgalē raksturīgs pagasta teritorijas sadalījums ciemos. Dekšāres pagastā ir 29 ciemi (sādžas). Pēc iedzīvotāju skaita lielākais ciems ir pagasta administratīvais centrs Dekšāres ar 287 iedzīvotājiem, otrs lielākais ciems ir Aļņi ar 160 iedzīvotājiem.

Iedzīvotāju blīvums uz vienu km²

Dekšāres pagastā – 10.32

Rēzeknes rajonā – 15.90

Latvijā – 38.40

Dekšāres pagasta apdzīvojumu raksturo nevienmērīgs apdzīvoto vietu izvietojums teritorijā: visai augsta pagasta iedzīvotāju koncentrēšanās lielākajā apdzīvotajā vietā Dekšārēs, kā arī citās apdzīvotās vietās pie pagasta galvenajiem ceļiem un plašas neapdzīvotas teritorijas pagasta ziemeļdaļā, kur atrodas purvi un meži.

Iedzīvotāju sadalījums pa teritoriju ir ļoti nevienmērīgs. Dekšāres pagastā ir 35% to ciemu skaits, kur iedzīvotāju skaits ir līdz 10, kā arī to ciemu skaits, t.i., 24%, kur iedzīvotāju skaits ir no 31 līdz 50 (1.7. tabula).

IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PA CIEMIEM

<i>Iedzīvotāju skaits</i>	<i>Ciemu skaits</i>
Nav iedzīvotāju	2
No 1 līdz 10	10
No 11 līdz 20	3
No 21 līdz 30	3
No 31 līdz 50	7
No 51 līdz 100	1
Virs 101	3
Kopā	29

Informācijas avots: Dekšāres pagasts 01.10.2005.

Pagasta teritorijas attālākajos ciemos dzīvo pārsvarā gados vecāki cilvēki.

Lai raksturotu Dekšāres pagasta pastāvošā apdzīvojuma struktūru, šī darba ietvaros, respektējot LR 06.06.1991. (ar grozījumiem) likuma *Par Latvijas Republikas administratīvo teritoriju izveidošanu un apdzīvoto vietu statusa noteikšanu* nostādnes, klasificēti šādi apdzīvoto vietu tipi:

- *1. tips. Ciems (bij. Perspektīvais ciemats).* Apdzīvoto vietu raksturo sabiedriskās un dzīvojamās apbūves koncentrācija, kā arī ražošanas uzņēmumu klātbūtne. Dzīvojamā apbūve veidojusies galvenokārt padomju periodā un sastāv no 2-3 stāvu daudzdzīvokļu un 1-2 stāvu vienģimenes ēkām. Dzīvojamās ēkas papildina padomju laikā spēkā esošā normatīva SNIP sanitārajām normām atbilstošā attālumā izvietoto palīgsaimniecību apkalpojošo ēku (kolektīvo garāžu un kūtiņu) apbūve. Sabiedrisko apbūvi pārstāv ikdienas apkalpes iestādes un pakalpojumu uzņēmumi. Šī tipa apdzīvotās vietas raksturo spēja darboties kā vietējās nozīmes centriem, piedāvājot samērā plašu ikdienā nepieciešamo pakalpojumu klāstu.
- *2. tips. Viensētas.* Apdzīvotās vietas raksturo līdz 1940. gadam veidojusies apbūve. Raksturīga brīvi ap/pie pagalma grupētu vieta, retāk pusotrstāva dzīvojamo un dažādas izmantošanas saimniecības ēku apbūve, kuru papildina sakņu un augļu dārzi.

Pagastā patlaban ir divas apdzīvotas vietas, kas atbilst ciema statusam likuma izpratnē un kurām ir piešķirts ciema statuss – Dekšāres un Aļņi.

Dekšāres ciems ir pagasta administratīvais centrs. Dekšāres ir sena apdzīvota vieta ar bagātu vēsturi. Mūsdienu ciema sākums nav precīzi nosakāms.

Dekšāres ciemā izvietojas pagasta padome, pamatskola, bibliotēka, sociālais dzīvoklis, feldšeru punkts, pasta nodaļa, darbojas aptieka, viens veikals, viena ēdnīca, vasaras estrāde, viens kokapstrādes uzņēmums, kapsēta. Pagastā ir lauku konsultants, kvotu inspektors, zemes ierīkotājs, kā arī reizi mēnesī notiek bezdarbnieku reģistrācija. Dekšāres ciems atrodas Rēzeknes rajona nomalē, 5 km no automaģistrāles un no Varakļāniem, tāpēc ir grūtības ar satiksmi.

Ciems var pilnvērtīgi kalpot un arī kalpo kā lauku centrs. Tajā tiek sniegti ikdienā vajadzīgie pakalpojumi izglītībā – pirmskolas un pamatskolas, veselības (feldšera punkts, aptieka) un sociālajā aprūpē (sociālais dzīvoklis, kur vienreiz nedēļā pieejami friziera pakalpojumi), kultūras jomā (vasaras estrāde, pagasta muzejs, bibliotēka), kā arī sakaru un tirdzniecības pakalpojumi. Ciemā atrodas arī virkne nepilnīgi izmantotu/neizmantotu bijušo kopsaimniecības ražošanas būvju (bijušais fermu komplekss, kolhoza ēkas). Ciemā atrodas pagasta dzīvojamā fonda lielākā daļa – kolhozu laikos celtas daudzdzīvokļu ēkas, kas ir pašvaldības īpašumā/lietojumā.

Administratīvi ciema robeža nav bijusi noteikta, līdz ar to zemes (nekustamā īpašuma) kadastrā un VZD zemes (nekustamā īpašuma) uzsaitē ciema teritorija netiek atdalīta no Dekšāres pagasta teritorijas.

Aļņu ciemā dzīvo 160 cilvēku, tur atrodas feldšeru punkts, Varakļānu MRS, veikals, pasta nodaļa, kokapstrādes uzņēmums, daudzdzīvokļu mājas.

Aļņu ciema iedzīvotāji var piedalīties visos kultūras pasākumos, jo vienmēr tiek nodrošināts pagasta autobuss, tirdzniecībā (viens veikals), sakaru jomā, feldšeru punkts, kā arī reizi mēnesī notiek bezdarbnieku reģistrācija. Aļņu ciems atrodas paralēli automaģistrālei A12.

Pārējie Dekšāres pagasta ciemi ir viensētas tipa. Esošo ciemu saraksts ir apkopots 1.8. tabulā. Ciemu nosaukumi ir apstiprināti 08.02.2005. Dekšāres pagasta deputātu padomes sēdē Nr. 2.

1.8. tabula

DEKŠĀRES PAGASTA CIEMI

Vieta			Ietilpst	
Kods	Nosaukums	Tips	Kods	Nosaukums
100174208	<u>Aļņi</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174193	<u>Armuškas</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174298	<u>Bokāni</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174216	<u>Brangova</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174304	<u>Čakuli</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174177	<u>Čeveri</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174320	<u>Dekšāres</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174337	<u>Garanči</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>

100174345	<u>Garvacainieki</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174353	<u>Griužinieki</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174361	<u>Ikaunieki</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174378	<u>Jaunsaimnieki</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100206136	<u>Jaunsaimnieki 2</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174386	<u>Lazdenieki</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100195297	<u>Lejas dzirnavas</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174394	<u>Madžuļi</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174400	<u>Mālnieki</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174417	<u>Obeliškas</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174425	<u>Ožinieki</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174433	<u>Pastari</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174185	<u>Priedaine</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174441	<u>Puduļi</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174281	<u>Rūbežnieki</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174273	<u>Soltā</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174265	<u>Sondori</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174257	<u>Stiukas</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174240	<u>Storas</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174232	<u>Trokšas</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>
100174224	<u>Trūpeņi</u>	Ciems	100013328	<u>Dekšāres pag.</u>

Informācijas avots: Dekšāres pagasta padome

1.4. Zeme un tās izmantošana

Zeme ir Dekšāres pagasta nozīmīgākais dabas resurss gan kā lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošanas līdzeklis un darba priekšmets, gan kā jebkuru ēku un būvju pastāvēšanas vieta. Zemes platība ir ierobežots lielums.

Zemes vērtību zonējuma (zonējums) ir pašvaldības administratīvās teritorijas sadalījums zemes vērtību zonas, kurās zemes vērtība, kas paredzēta noteiktai nekustamā īpašuma lietošanas mērķu (NĪLM) grupai (mērķim), ir savstarpēji salīdzināma vai nemainīga tai piederīgo zemes vienību platību ietvaros. Ja pēc zonējuma apstiprināšanas zemes vienībai pievieno blakus esošo zemes vienību vai tās daļu, kas atrodas pēc vērtības atšķirīgā zemes vērtību zona, tad jaunizveidotās zemes vienības zonu nosaka pēc tā, kurā zonā atrodas zemes vienības daļa, kuras kadastra numurs tiek saglabāts (pēc VZD lauku apbūves zemes vērtību zonējuma apraksts 2002).

Lielāko daļu pagastā aizņem lauksaimniecībā izmantojamās zemes (1.10. tabula), kuras tomēr netiek pilnībā apsaimniekotas un pamaziem aizaug ar krūmiem un nezālēm,

latvāņiem. Lauksaimniecībā pārsvara ir sīksaimniecības, kuras tirgum ražo maz. Tas galvenokārt nodarbojas ar naturālo saimniecību. Dekšāres pagastā ir daudz mežu, kurus pamazām izcērt un pārdod.

1.9. tabula
KADASTRA REĢISTRĒTIE NĪLM DEKŠĀRES PAGASTAM

NĪLM grupa	06*	07*	08*	09*	10*	11-14*	01*	02*	Kopā
Zemes vienību skaits Kadastrā	7	11	2	1	-	9	1556	25	1611
%	0.4	0.7	0.1	0.1	-	0.6	96.6	1.5	100

Informācijas avots: VZD 01.04.2001

* Teritorijas plānojumā lietoti iepriekšminētajā klasifikatorā noteiktie zemes izmantošanas mērķu grupu apzīmējumi:

- 01 lauksaimniecība
- 02 mežsaimniecība
- 03 ūdenssaimniecība
- 04 ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde
- 05 zvejniecība un zivsaimniecība, t.sk., zivaudzētavas
- 06 viengimenes un divģimeņu dzīvojamo māju apbūve
- 07 daudzdzīvokļu māju apbūve
- 08 darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve
- 09 sabiedriskās nozīmes objekti
- 10 rūpniecības objekti
- 11 satiksmes infrastruktūras objekti
- 12 inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti
- 13 pārējie objekti

Zemes izmantošana Dekšāres pagastā raksturota pēc 2004. gada pārskata „Zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām (pēc galvenā nekustamā īpašuma lietošanas mērķa) un pa zemes lietošanas veidiem (ha) uz 01.01.2005.” datiem (pēc formas K-1).

Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas ir raksturotas 1.10. tabulā.

1.10. tabula

NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA LIETOŠANAS MĒRĶU GRUPAS

<i>Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupas</i>	<i>Īpašumu vai lietojumu skaits</i>	<i>Kopplatība, ha</i>	<i>Meliorētas LIZ, ha</i>
Lauksaimniecība	770	6367.90	3447.50
Mežsaimniecība	21	3724.80	4.60
Ūdenssaimniecība	2	29.70	0.00
Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde	4	8.10	0.00
Viengimenes un divģimeņu dzīvojamo māju apbūve	6	5.80	4.70
Daudzdzīvokļu māju apbūve	13	7.80	0.00

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.)

Dekšāres pagastā 1/s izmantojama zeme aizņem 44.36%, meži 43.89% no visas teritorijas (1.11. tabula). Uz vienu pagasta iedzīvotāju ir 3.2 ha aramzemes.

1.11. tabula

ZEMES LIETOŠANAS VEIDI DEKŠĀRES PAGASTĀ

<i>Zemes lietošanas veidi</i>	<i>Platība, ha</i>	<i>Platība, %</i>
Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	4561.80	44.36
Meži	4513.50	43.89
Krūmāji	141.30	1.37
Purvi	384.30	3.74
Zem ūdeņiem	173.30	1.69
t.sk. zem zivju dīķiem	0.10	0.01
Pagalmi	104.10	1.01
Ceļi	162.90	1.58
Pārējās zemes	241.30	2.35
Kopā	10 283.50	100.00

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.)

Lauksaimniecība (kods 01). Galvenais zemes lietošanas mērķis ir lauksaimniecība, 54% LIZ ir meliorētas. Pagastā ir 770 lauksaimnieciskās zemes īpašumi/lietojumi ar kopplatību 6367.9 ha, kas izvietoti galvenokārt ap Dekšāres ciemu – teritorijā ap dzelzceļu un A-12 ceļu – pagasta dienvidu daļā. Zemes vidēja kadastrālā vērtība ir apmēram 126 Ls. Pagasta teritorijā ir noteiktas rajona un vietējās nozīmes lauksaimniecības zemes. Visas meliorētās lauksaimniecības zemes ir noteiktas kā vietējās

nozīmes lauksaimniecības zemes, kas nav transformējamas. Dekšāres pagastā neatrodas nacionālās nozīmes lauksaimniecības zemes.

1.12. tabula

LAUKSAIMNIECĪBAS UZŅĒMUMU TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķu kods	Darbības veids
0101	Zemnieku saimniecības, kuru galvenā darbības nozare ir lauksaimniecība – 310 saimniecības 4241.2 ha (t.sk., meliorētas LIZ 2528.0 ha) kopplatībā – visā pagasta teritorijā.
0102	Piemājas saimniecības, kuru ekonomiskā darbība ir lauksaimniecība – 411 saimniecības 1967.8 ha (t.sk., meliorētas LIZ 911.6 ha) kopplatībā – visā pagasta teritorijā.
0103; 0104; 0105	Pārejās lauksaimniecības zemes – 40 saimniecības 158.8 ha (t.sk., meliorētas LIZ 7.9 ha) kopplatībā – visā pagasta teritorijā.
0106	Dīķsaimniecība, 1 lietojums 0.1 ha kopplatībā.

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

Dekšāres pagasta pārskatā uz 01.01.2005. par zemes sadalījumu pēc lietošanas mērķa to piemājas saimniecību, kuru ēkas atrodas Dekšāres un Aļņu ciemos, zemes platības nav atsevišķi izdalītas lauksaimniecības un apbūves zemēs.

Dekšāres pagastā darbojošās lielākās zemnieku saimniecības ir *Lazdu mājas, Gatiņi, Druvas, Tiltiņi, Santa, Grivženieki, Pīlādži, Zeimuļi, Pūpoli, Žugures, Lejnietki, Ārītes I, Ozoli, Mārtiņi, Lejas dzirnavas, Kaukas, Jaudzimi u.c.*

Ar bioloģisko lauksaimniecību nodarbojas šādas z/s: *Akmeņi, Kaukas, Vārpas* un piemājas saimniecības: *Bērzgalieši, Bokāni, Osvalds Briucs, Viktors Kančs, Anna Upeniece, Antoņina Mālniece, Apsītes.* (www.pvd.gov.lv 25.06.2006.). Ar PVN apliekamās personas: *z/s Ārītes I.*

1.13. tabula

LAUKSAIMNIECĪBĀ IZMANTOJAMO ZEMJU SADALĪJUMS

<i>Rādītāji</i>	<i>Platība, ha</i>	<i>Platība, %</i>
Aramzeme	3226.30	71
Augļu dārzi	49.60	1
Pļavas	429.60	9
Ganības	856.30	19
Kopā l/s izmantojamā zeme	4561.80	100

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.)

Teritorijas izmantošanā, bet ne tirgum ražotās produkcijas ražošanā, ievērojams īpatsvars ir piemājas saimniecībām, kuras izmanto zemi lauksaimnieciskajai ražošanai (ganībām, pļavām, tīrumiem), lai papildinātu ģimenes iztiku. Pagastā ir četras saimniecības, kur dzīvnieku skaits pārsniedz 30, vidēji pagastā vienā ganāmpulkā ir četras govīs (1.14. tabula).

1.14. tabula
DEKŠĀRES PAGASTĀ ESOŠO GANĀMPULKU RAKSTUROJUMS

Dzīvnieku suga	Ganāmpulki			Dzīvnieki		
	Skaits	+/- ar iepriekšējo mēnesi	+/- ar iepriekšējo gadu	Skaits	+/- ar iepriekšējo mēnesi	+/- ar iepriekšējo gadu
Liellopi t.sk. slauc. govīs	164	-2	-14	900	3	78
	157	-4	-15	477	-2	13
Cūkas	1			23		
Aitas	6	0	1	66	3	34
Kazas	3	0	0	5	0	0
Zirgi	15	0	-3	15	0	-3

Informācijas avots: Valsts aģentūra Lauksaimniecības datu centrs. Stāvoklis uz 2006. gada 01. jūniju

Pagasta lauksaimniecības zemes pašlaik pārsvarā tiek izmantotas naturālajai saimniekošanai, ievērojamas platības, arī meliorētas zemes, aizaug ar krūmiem un latvāņiem.

Mežsaimniecība. Normatīvo aktu ievērošanu visos mežos Dekšāres pagasta teritorijā kontrolē un uzrauga Rēzeknes virsmežniecība Viļānu mežniecība. 20.03.2006. kopējā mežu platība ir 5172.7 ha, no tiem valsts meži 3692.7 ha un privātie 3692.7 ha. Meža platību sadalījums zemju kategorijās ir apskatāms 1.15. tabulā. Pagastā ir 21 mežsaimnieciskās zemes lietojumi/īpašumi, no tiem viens ir juridisko personu lietojumā (5.8 ha), 20 valsts un valsts institūciju lietojumi (3719.0 ha). Pagasta teritorijā ciemu teritorijās ir noteiktas vietējas nozīmes aizsargājamās meža teritorijas, kur nav pieļaujamas kailcirtes.

1.15. tabula

MEŽA PLATĪBU SADALĪJUMS ZEMJU KATEGORIJĀS

<i>Meža zemes, ha kategorija (zemes veids)</i>	<i>Kopā</i>	<i>Valsts</i>	<i>Pārējie, t.sk., privātie</i>	<i>VAS</i>
Mežaudze	4382.0	3065.0	1317.0	3065.0
Degums	3.7	-	3.7	-
Izn_audze	8.3	1.5	6.8	1.5
Izcirtums	202.8	81.2	121.6	81.2
S_purvs	355.9	355.9	-	355.9
Z_purvs	15.0	12.8	2.2	12.8
P_purvs	4.2	4.2	-	4.2
Lauce	25.9	-	25.9	-
M_dzīvn_	52.5	52.0	0.5	52.0
Ceļš	22.7	21.3	1.4	21.3
Kv_stiga	17.3	17.0	0.3	17.0
Gr_trase	82.4	81.8	0.6	81.8
Kopā	5172.7	3692.7	1480.0	3692.7

Informācijas avots: Rēzeknes VM 29.03.2006.

Dekšāres pagasta atrodas AS „Latvijas valsts meži” apsaimniekošanā esošās zemes 3719.0 ha kopplatībā. Mežsaimniecībā izmantojamo teritoriju apsaimnieko LVM Mežs Ziemeļlatgales mežsaimniecības 8. Gaigalavas meža iecirknis.

0201 SIA „JN Smirnovi” Čeveros – Mežsaimniecība un kokmateriālu sagatavošana

0201 fizisko un juridisko personu īpašumā vai lietošanā esošie meži un pārējā mežsaimniecībā izmantojamā zeme it apkopota 1.16. tabulā.

1.16. tabula

MEŽSAIMNIECĪBA IZMANTOJAMĀ ZEME

<i>Nr. p. k.</i>	<i>Kadastra vienības Nr.</i>	<i>Platība, ha</i>	<i>Piezīmes</i>
1.	7848 001 0598	320.5	
2.	7848 001 0599	389.0	
3.	3848 001 0600	569.0	
4.	7848 001 0709	20.9	
5.	7848 002 0650	1887.5	
6.	7848 003 0524	2.5	
7.	7848 003 0526	14.1	
8.	7848 003 0654	1.3	
9.	7848 003 0655	0.8	

10.	7848 003 0656	0.5	
11.	7848 003 0692	81.5	
12.	7848 003 0724	1.2	
13.	7848 004 0680	193.3	
14.	7848 004 0681	23.6	
15.	7848 004 0682	88.2	
16.	7848 004 0683	119.9	
17.	7848 004 0700	5.2	

Informācijas avots: AS „Latvijas valsts meži” LVM Nekustamie īpašumi (14.12.2005.)

Ūdenssaimniecība (kods 03). Pārskatā par zemes sadalījumu pēc lietošanas mērķa Dekšāres pagastā uzskaitīti divi ūdenssaimniecībā izmantojamas zemes lietojumi ar kopējo platību 29.7 ha, tostarp Malmutes, Kažaukas upes.

1.17. tabula

ŪDENSSAIMNIECĪBAS TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķa kods	Nosaukums, vieta
0301	Pašvaldības lietojums - 1 kopplatībā 19.7 ha. Brīvā valsts zeme un valstij vai pašvaldībai piekritīgā zeme – 1 kopplatībā 10.0 ha. Ūdeņi – Malmutes upe, Kažaukas upe.

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde (kods 04). Pārskatā par zemes sadalījumu pēc lietošanas mērķa Dekšāres pagastā uzskaitīti četri ieguves rūpniecībā izmantojamas zemes lietojumi ar kopējo platību 8.1 ha, visi četri atrodas pašvaldības lietojumā. Pagasta teritorijā ir atradusies 3 smilts karjeri, kurus neizmanto un nav plānots izmantot, viens ir atzīmēts kā degradētā teritorija.

1.18. tabula

KARJERU UN ATRADŅU TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķa kods	Darbības veids, nosaukums
0401	Atradne „Trokšas” Atradne „Dekšāres” Atradne „Varakļāni”

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

Pārskats par pagasta teritorijām esošajām atradnēm dots sadaļā 1.6.1. - dabas pamatne.

Zvejniecība un zivsaimniecība, t.sk., zivaudzētavas (kods 05). Šīs zemes lietošanas mērķu grupas teritorijas Dekšāres pagastā nav uzradītas.

Dzīvojamo ēku apbūves teritorijas (kods 06 un 07). Dzīvojamās apbūves – ģimenes un daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku apbūves – teritorijas aizņem 13.6 ha, kas sadalīti 19 īpašumos/lietojumos, tostarp 6 ģimenes māju un 13 daudzdzīvokļu dzīvojamo apbūves teritorijas. Plašākās šādi apdzīvotas teritorijas atrodas Dekšārēs un Aļņos. Pārējās pagasta apdzīvotās vietās – viensētu grupās un atsevišķi stāvošās viensētās – dzīvojamās apbūves teritorijas netiek atsevišķi izdalītas, bet ietilpst lauksaimniecības teritorijas. Visas daudzdzīvokļu māju apbūves teritorijas ir pašvaldības īpašumā vai valdījuma (izņemot vienu, kas ir valsts institūciju īpašumā).

1.19. tabula

DZĪVOJAMĀS APBŪVES TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķa kods	Apbūves veids, vieta
0601	Vienģimenes, divģimeņu dzīvojamo māju apbūve- Dekšāres, Atspuka. Fizisko personu īpašumi - 4 kopplatība 5.6 ha, pašvaldību lietojumi – 1 kopplatība 0.1 ha, valsts un valsts institūciju īpašumi – 1 kopplatība 0.1 ha. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apbūve – Dekšāres, Atspuka.
0701; 0702	Pašvaldību īpašumi – 8 kopplatība 4.3 ha, valsts un valsts institūciju īpašumi – 2 kopplatība 0.4 ha, pašvaldību lietojumi – 3 kopplatība 3.1 ha.

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

Darījumu iestāžu un komerciāla rakstura apbūve (kods 08). Darījumu iestāžu apbūves teritorijas kopumā aizņem 0.9 ha, kur atrodas 4 īpašumi/lietojumi, no tiem 2 ir fizisko personu īpašumi kopplatība 0.5 ha, 1 juridisko personu īpašums kopplatība 0.2 ha, 1 atrodas pašvaldības lietojumā kopplatība 0.2 ha. Šī veida teritorijas atrodas Dekšāres un Aļņu ciemos un galvenokārt tiek izmantotas mazumtirdzniecības objektu vajadzībām. Viens veikals Dekšāres ciemā vairs nedarbojas.

1.20. tabula

DARĪJUMU IESTĀŽU APBŪVES TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķa kods	Apbūves veids, vieta
0801	Veikals Atspukā „Arvis K”. Veikals Dekšārēs „Ienāc”. Ēdnīca Dekšārēs „Upmalas pīlādži”.

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

Sabiedriskas nozīmes objekti (kods 09). Sabiedrības nozīmes – izglītības, veselības aizsardzības, pasta, bibliotēku, pašvaldības pārvaldes iestāžu u.c. – apbūves teritorijas aizņem 8.8 ha, kas sadalīti 12 īpašumos/lietojumos. Pašvaldības lietojumā atrodas 11

objektu aizņemtie zemesgabali 8.1 ha kopplatībā, valsts un valsts institūciju lietojumā – 1 objekta zemesgabals 0.7 ha kopplatība.

1.21. tabula
SABIEDRISKAS NOZĪMES OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķa kods	Apbūves veids, vieta
0901 0901/0902/0903/0910	Dekšāru pamatskola Dekšāres ciemā. Pirmskolas izglītības iestāde, pagasta padomes, aptieka, feldšeru punkts, bibliotēka, muzejs Dekšāres ciemā. Feldšeru punkts Atspukas ciemā.
0909	Dekšāru kapi. Ikaunieku kapi.
0910	Brīvdabas estrāde Dekšāres ciemā.

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

Rūpniecības objekti (kods 10). Pagastā izdalīta viena rūpniecības (ražošanas) objektu teritorija 3.7 ha kopplatībā, kas ir juridiskās personas īpašums.

1.22. tabula
RŪPNIECĪBAS OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķa kods	Apbūves veids, adrese
1001	SIA „Priedaine” – kokapstrāde. SIA „Anders BR” – kokapstrāde. SIA „Vilna v” – segas, dzijas ražošana.

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

Daudziem uzņēmumiem, kas atrodas Dekšāres pagastā, juridiskā adrese ir cita pašvaldība.

Satiksmes infrastruktūras objekti (kods 11). Satiksmes infrastruktūras objekti – ceļi, ielas u.c. – aizņem salīdzinoši lielu platību – 121.5 ha, kas dalās 43 īpašumos/lietojumos. No tiem 24 ar kopplatību 36.9 ha ir pašvaldību lietojumi, 10 – ar kopplatību 84.6 ha ir valsts un valsts institūciju lietojumi. Plašāku aprakstu skatīt 1.5.3. sadaļā.

1.23. tabula

SATIKSMES INFRASTRUKTŪRAS OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķa kods	Apbūves veids, adrese
1101	Zeme zem valsts ceļiem: A12 Jēkabpils –Rēzekne- Ludza- Krievijas robeža; V592 Varakļāni- Nagļi- Žogoti ; V735 Stabulnieki- Siļukalns- Varakļāni; V554 Dekšāres- Varakļānu dzelzceļa stacija. Zeme zem pašvaldības koplietošanas ceļiem – pagasta teritorijā.
1103	Zeme zem ielām Dekšāres un Aļņu ciemos.
1104	Zeme zem dzelzceļa sliežu ceļiem. Dzelzceļa stacija „Varakļāni”.

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

Inženiertehniskās apgādes tīkli un objekti (kods 12). Šajā kategorijā ietilpst maģistrālās sakaru līnijas un ar tām saistītās būves, maģistrālie ūdensapgādes un notekūdeņu cauruļvadi un tiem piederīgas būves – ūdens ņemšanas iekārtas, notekūdeņu attīrīšanas ierīces un būves u.c. Dekšāres pagastā šī izmantošanas veida zemes aizņem 3.7 ha. Tās dalās 7 īpašumos/lietojumos: 3 ir pašvaldības lietojumā (2.2 ha), 4 ir valsts un valsts institūciju lietojumi (1.5 ha). Plašāku aprakstu skatīt sadaļā 1.5.1.

1.24. tabula

INŽENIERTEHNISKĀS APGĀDES TĪKLI UN OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķa kods	Apbūves veids, adrese
1201	Ūdenstornis Dekšārēs. Ūdenstornis Atspukā. Ūdenstornis Aļņos. Artēziskā aka Dekšārēs. Artēziskā aka Atspukā. Artēziskā aka Aļņos. Ūdenstornis un artēziskā aka Čeveros. Maģistrālās elektropārvades līnijas – pagasta teritorijā. Sakaru līnijas – pagasta teritorijā.

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

Pārējie objekti (kods 13). Dekšāres pagastā atrodas viena objekta teritorija 0.8 ha kopplatībā, kas atrodas pašvaldības lietojumā.

PĀRĒJIE OBJEKTU APBŪVES TERITORIJAS

Zemes lietošanas mērķa kods	Apbūves veids, adrese
1301	Rekultivēta bijusī atkritumu izgāztuve „Peismola”

Informācijas avots: LR Valsts zemes dienests(uz 01.01.2005.), Dekšāres pagasta padome

1.5. Infrastruktūra

Jebkurā administratīvā vienībā infrastruktūra kalpo dažāda veida pakalpojumu, sākot no sadzīves vajadzību apmierināšanas – ūdens, kanalizācijas, apgaismošanas, atkritumu savākšanas, sabiedriskā transporta u.c., līdz ekonomisko attīstību veicinošo - transporta, sakaru, tostarp elektronisko sakaru – nodrošināšanai tās teritorijā.

Saskaņā ar likumu *Par pašvaldībām* pašvaldības sava teritorijas robežās nodrošina galvenokārt komunālos pakalpojumus – siltumapgādi, ūdensapgādi/novadi, notekūdeņu attīrīšanu. Var tikt nodrošināti arī atsevišķi ekonomisko attīstību veicinoši pakalpojumu veidi – dažāda veida transporta un atsevišķi sakaru pakalpojumi.

Dekšāres pagastā 2005./2006. gadā teritorijas plānojuma izstrādāšanas kontekstā apzināti sekojoši infrastruktūras veidi:

- komunālā infrastruktūra: siltumapgāde, ūdensapgāde, kanalizācija;
- elektroapgāde;
- sakaru līnijas un objekti;
- transporta infrastruktūra;
- meliorācijas sistēmas.

Pagastā esošie infrastruktūras objekti – būve un tīkli – pieder gan valstij, gan pašvaldībai, gan privātām struktūrām, līdz ar to atšķiras nozaru un atsevišķu objektu apsaimniekošanas principi un attīstības iespējas.

1.5.1. Komunālā infrastruktūra

Siltumapgāde. Lokālās centralizētas apkures darbojas tikai Dekšāres ciemā Dekšāru pamatskolā un bijušajā pirmskolas izglītības iestādē (tagad pagasta padomes ēka, bibliotēka, muzejs, aptieka un pirmskolas grupiņas), SIA „Priedaine”, SIA „Anders BR”, SIA „J. Smirnovi”. Kokzāģētavas katlu mājā SIA „Priedaine” uzstādīti divi SIA

„Santeks” ražoti katli. Viena katla jauda ir 0.8 MW, otra katla jauda – 1.5 MW. Kurināmais – zāģu skaidas un šķelda. Kurināmā patēriņš ir 5500 beramo m³/gadā.

Visas parējās ēkas un būves apdzīvotajās vietās un viensētas apsilda *vietējās apkures iekārtas*. Visas vietējās apkures iekārtas kurina galvenokārt ar malku. Apkures katli, kuru siltuma jauda ir mazāka par 0.1 MW, atrodas Dekšāru pamatskolā apkures katls KAU 150, pagasta ēkā – ŪK-100.

Atkritumu saimniecība. Problēma, kur privātmāju īpašnieki liek atkritumus. Tāpēc, lai mazinātu vides piesārņojumu, nesankcionētu izgāztuvju veidošanos, ir jāizstrādā programma, lai veicinātu korektu atkritumu savākšanu.

No 09.10.2001. Dekšāres pagasta atkritumu savākšanu un izvešanu veic a/s „L&T Hoetika” Latgales filiāle, kas atrodas Rēzeknē. Par laika periodu no 01.01.2005. līdz 30.06.2005. ir savākts no Dekšāres pagasta padomes noslēgtā līguma – 128.7 m³, no Dekšāres privātmājām - 4.32 m³ atkritumu. Kopējais daudzums, kas ir savākts no visa pagasta teritorijas ir 133.02 m³.

Informācijas avots: a/s „L&T Hoetika”

Pārskatā par atkritumu izgāztuvēm Latvijā 2002. gadā LVA (Latvijas Vides aģentūra) ir apkopojusi datus par valsts statistisko pārskatu „Nr. 3 - Atkritumi” ir minēts, ka Dekšāres pagastā atrodas atkritumu izgāztuve „Peismola” ar NSA atkritumiem, veids Nr. 1 (apsaimniekošanas izgāztuves vai poligoni – apglabāšanas vietas, kurās tiek veikta atkritumu pārklāšana, līmeņošana vai sablīvēšana), atkritumu klase atbilstoši noteikumiem ir 200301, apglabāto atkritumu daudzums ir 25 tonnas. Apglabāšana izgāztuvēs tiek klasificēta saskaņā ar MK 15.05.2001. noteikumiem Nr. 191 Par atkritumu apglabāšanas un pārstrādes veidiem.

Dekšāres pagasta pašvaldība piedalās Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu apsaimniekošanas projektā, kurā tiek veidota vienota atkritumu saimniecība Ludzas un Rēzeknes rajonam, izveidota SIA “Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”, kurā pašvaldības ir kapitāla daļu turētāji (proporcionāli sadzīves atkritumu apjomam), un kas nodarbošies ar sadzīves atkritumu apstrādi un noglabāšanu, atkritumu savākšanu, paredzēts izolēt. Atbilstoši principiem, ka katrs maksā par paša radītajiem atkritumiem, un atkritumu apsaimniekošanas sistēmā jāiekļauj visas fiziskās un juridiskās personas, nodrošinot pakalpojumu pieejamību, novēršot stihisko sadzīves atkritumu izgāztuvju rašanos.

SIA „Cēsu būvnieks” pamatojoties uz Rēzeknes rajona Dekšāres pagasta padomes sēdes protokola izrakstu Nr. 8 no 11.09.2001. lūdza izsniegt atļauju veikt rekultivācijas darbus atkritumu izgāztuvē „Peismola” saskaņā ar līgumu „26 esošo izgāztuvju rekultivāciju Austrumlatgales reģionā – Rēzeknes un Ludzas rajonos, Latvijā”.

Ūdensapgāde un kanalizācija. Artēziskie urbumi pagasta teritorijā atrodas 13 vietās (1.26. tabula). Pēc apsekošanas konstatēts, ka Dekšāres pagasta teritorijā darbojas 4 urbumi, 1 urbumu neizmanto, 8 urbumu stāvoklis nav precizēts. Urbums Čeveros ir privatizēts, bet Dekšāres, Aļņu (Atspukas), Aļņu urbumi atrodas pagasta valdījumā.

Lai likumdošanas aktos noteiktā kārtībā veiktu pazemes ūdens ieguvi:

- katram ūdens apgādes urbumam jābūt Urbuma pasei;
- ja ieguves apjoms pārsniedz $10 \text{ m}^3/\text{dnn}$, nepieciešams saņemt ūdens lietošanas atļauju Reģionālajā vides pārvaldē.

Ja pazemes ūdeņus izmanto/plāno izmantot centralizētas ūdensapgādes nodrošināšanai vai fasēšanai un tirgošanai cilvēku patēriņam, nepieciešams veikt hidroģeoloģiskos izpētes darbus, lai varētu aprēķināt pazemes ūdens krājumus un noteikt bakterioloģisko un ķīmisko aizsargjoslu un iegūt Pazemes ūdens krājumu akceptācijas komisijas akceptu, kā arī saņemt Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrā pazemes ūdens atradnes pasi un zemes dziļļu izmantošanas licenci.

Neizmantoto dziļurbumu tamponēšana atbilstoši higiēnas prasībām. Jāsaskaņo aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām ar v/s SVA Rēzeknes filiāli atbilstoši MK 20.01.2004. noteikumu Nr. 43 „aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika” 4. p. prasībām.

1.26. tabula

ŪDENS ŅEMŠANAS URBUMI DEKŠĀRES PAGASTĀ

Nr. kartē	Urbuma reģistrācijas numurs (VĢD Nr./LVA kods)	Urbuma izmantošanas veids*	Urbuma tagadējais statuss	Urbuma adrese	Urbšanas gads	X koordināta Y koordināta	Dziļums pēc pases, m	Sūkņēšanas debīts, l/s	Ūdens horizonts	LKS92 ģeogrāfiskās koordinātas	
										Z platums	A garums
1.	13961/700325	Darbojas	Darbojas	c. Dekšāres pag.pad.	1969.	273058.961 672706.494	35	5	D ₃ pl-dg	56 ⁰ 34'12.0' ,	26 ⁰ 48'40.0''
2.	14122/700326	Darbojas	Darbojas	c. Aļņi (Atspuka) pag.pad.	1965.	278385.220 674549.977	35	1	D ₃ pl-dg	56 ⁰ 37'01.6' ,	26 ⁰ 50'40.8
3.	14340/700473	Nav zināms	Darbojas	c. Aļņi Varakļānu MRS pag.pad.	1965.	278402.673 674672.145	40	1	D ₃ pl-dg	56 ⁰ 37'2.0''	26 ⁰ 50'48.0''
4.	24153/0	Nav zināms	Darbojas	f. „Čeveri” privāts	1965.	280164.213 672121.784	50	1	D ₃ pl-dg	56 ⁰ 38'02.3' ,	26 ⁰ 48'22.8''
5.	19125/0	Neizmanto	Neizmanto	c. Oženieki privāts	1965.	275142.553 669512.531	60	1	D ₃ pl-dg	56 ⁰ 35'23.5' ,	26 ⁰ 45'38.0''
6.	15378/0	Nav zināms	Nav zināms	f. „Lazdenieki”	1972.	275802.500 671084.600	60	10	D ₃ pl-dg	56 ⁰ 35'45.8' ,	26 ⁰ 47'13.9''

7.	23616/0	Nav zināms	Nav zināms	f. „Griivtenieki”	1964.	275105.447 671273.258	28	3	D ₃ pl-dg	56 ⁰ 35'20.0'	26 ⁰ 47'21.0''
8.	23617/0	Nav zināms	Nav zināms	f. „Solta”	1965.	278981.250 672262.362	35	2	D ₃ pl-dg	56 ⁰ 37'23.9'	26 ⁰ 48'28.2''
9.	23618/0	Nav zināms	Nav zināms	f. „Malnieki”	1970.	271737.738 671811.900	35	2	D ₃ pl+sl p	56 ⁰ 33'30.5'	26 ⁰ 47'44.5''
10.	23619/0	Nav zināms	Nav zināms	Bokāni	1971.	275464.088 668577.380	50	4	D ₃ pl	56 ⁰ 35'35.1'	26 ⁰ 44'44.0''
11.	23620/0	Nav zināms	Nav zināms	f. „Dekšāres”	1974.	273329.243 673107.242	25	5	D ₃ pl-dg	56 ⁰ 34'20.2'	26 ⁰ 49'04.1''
12.	23737/0	Nav zināms	Nav zināms	c. Atspuka	1972.	278533.561 670314.642	40	20	D ₃ pl- slp	56 ⁰ 37'12.0'	26 ⁰ 46'33.0
13.	24154/0	Nav zināms	Nav zināms	m. „Lazdenieki”	1962.	276736.342 674278.594	40	1	D ₃ pl	56 ⁰ 36'08.7'	26 ⁰ 50'20.9''

Informācijas avots: Dekšāres pagasta padome un <http://map.map.vgd.gov.lv> (02.05.2006.)

*pēc <http://map.map.vgd.gov.lv> 02.05.2006.

ūdens horizonti: D₃pl+slp – Pļaviņu – Salaspils, D₃pl – Pļaviņu, D₃pl-dg – Pļaviņu – Daugava

Neizmantoti un neapsaimniekoti ūdens apgādes urbumi ir viens no potenciāli visbīstamākajiem pazemes ūdens piesārņošanas avotiem. Pirms urbumu izmantošanas atsākšanas vēlams veikt tā tehniskā stāvokļa pārbaudi un ūdens atsūkņēšanu, kā arī ūdens paraugu noņemšanu tā kvalitātes pārbaudei.

1.27. tabula

APRĒĶINĀTIE AIZSARGJOSLU LIELUMI

Urbuma VĢD DB Nr.	13961. Dekšārēs		14122. Aļņi (Atspuka)	
Ūdens horizonts	D ₃ pl-dg		D ₃ pl-dg	
Izmantojamais intervāls, m	12-35		20.8-35	
Ūdens vāji caurlaidīgo slāņu biezums, m	7.2		19.5	
Ūdens patēriņš, m ³ /dienn.	25	432 (5 l/sek.)	17	129.6 (1.5 l/sek.)
Vertikālās filtrācijas laiks, dienn.	545	140	395	340
Stingra režīma aizsargjoslas rādiuss, m	30-50		10-30	
Bakterioloģiskās aizsargjoslas rādiuss, m	Nav nepieciešama	75	Nav nepieciešama	
Ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss, m	215	907	180	490

Informācijas avots: VĢD 06.01.2003.

Rēzeknes rajona Dekšāres pagasta ūdensapgādes artēziskajam urbumam (VĢD DB 14340.) ir *stingrā režīma aizsargjoslas rādiuss* no 10 m līdz 30 m. *Bakterioloģiskā aizsargjosla* nav nepieciešama, jo vertikālās filtrācijas laiks līdz Pļaviņu – Daugavas ūdens horizontam ir lielāks par 200 dnn., ķīmiskās aizsargjoslas rādiuss ir 460 m pie ūdens patēriņa 1.5 l/sek. un *ķīmiskā aizsargjosla* nav nepieciešama pie ūdens patēriņa 19.2 m³/gadā.

Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai Dekšārēs izstrādāta tehniskā pase. Aļņu ūdensapgādes sistēmai izstrādāta tīklu izvietojuma principiālā shēma. Precīzāki dati par ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem un iekārtām šajos ciemos nav apkopoti.

Dzeramo ūdeni iegūst no 3 artēziskiem urbumiem, pa vienam katrā ciematā. Artēziskie urbumi ierīkoti 60-itajos gados. Dzeramā ūdens patēriņš vidēji ir 77 m³/dnn., tajā skaitā zudumi aptuveni – 18 m³/dnn. Lielu daļu zudumu veido nelegālie pieslēgumi un neuzskaitītais ūdens patēriņš. Vidējais ūdens patēriņš Dekšārēs ir 48 m³/dnn, Aļņos - 6 m³/dnn un Aļņos (Atspukā) - 26 m³/dnn. Maksimālais patēriņš ir, attiecīgi, 72 m³/dnn, 10

m³/dnn, 40 m³/dnn. Vidējais ūdens patēriņš uz vienu iedzīvotāju diennaktī, neskaitot ūdens zudumus, ir 169 l/dnn. Budžeta iestādes vidēji diennaktī patērē 1.7 m³ ūdens; pārējie patērētāji diennaktī patērē aptuveni 5.3 m³ ūdens. Ūdens zudumus precīzi noteikt nav iespējams, jo nenotiek patēriņa uzskaitē. Aprēķinos pieņemts, ka zudumi, tajā skaitā nelegālie pieslēgumi un neuzskaitītais ūdens patēriņš, ir aptuveni 30% no piegādātā ūdens apjoma. Vasaras periodā iedzīvotāji dzeramo ūdeni izmanto dārzu laistīšanai, tāpēc ūdens patēriņš gada garumā nav vienmērīgs.

Dekšārēs ierīkota centralizēta kanalizācijas sistēma ar savienotiem lietus un sadzīves kanalizācijas kolektoriem. Sadzīves kanalizācijas tīklu kopgarums 1.9 km. Notekūdeņus novada Dekšāres NAI BIO200. Notekūdeņus attīra bioloģiskajās notekūdeņu attīrīšanās iekārtās. To otrējā bioloģiskā attīrīšana aerotankos nenotiek sakarā ar iekārtu tehnisko nolietojumu. Notekūdeņu daudzums vidēji diennaktī ir 46 m³/d, gadā 16810 m³. Notekūdeņus saņemošā ūdenstīlpne ir grāvis ar kodu 42348500. Piesārņojošā darbība atbilst MK noteikumu Nr. 294 1. pielikuma 8.1.5. punktam – notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar jaudu no 20 un vairāk kubikmetru diennaktī. Dekšāres ciema centralizētajai kanalizācijai pieslēgtie notekūdeņi nonāk uz sūkņu staciju un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Kanalizācijas iekārtu ekspluatācijā nodošanas gads – 1978. Iekārtas būvētas kā bioloģiskās B-14/21, rekonstruējot uz 902-3-17 (1986. gadā). Tās nedarbojas bioloģiskajā attīrīšanas režīmā – aktīvo dūņu nav, aerācija nenotiek. Notekūdeņi izejot caur aerotankiem un bioloģiskajiem dīķiem, izplūst meliorācijas grāvī, kas tālāk izplūst Malmutā.

Piesārņojošās vielas Dekšāres notekūdeņos ir sekojoša:

Ieplūde: BSP₅ - 428.0 mg/l.

Izplūde: suspendētās vielas – 9.0 mg/l; bihrom. oksid. ĶSP – 69.0 mg/l; kopējais slāpeklis – 19 mg/l; kopējais fosfors – 2.9 mg/l.

Paliekošais piesārņojums: suspendētās vielas – 0.167 t/gadā; ĶSP – 0.0834 t/gadā; BSP₅ – 0.192 t/gadā; naftas produkti – 0.0006 t/gadā; Pkop. – 0.373 t/gadā; Ppo4 – 0.032 t/gadā; N/NH₄ – 0.137 t/gadā; N/NO₃ – 0.008 t/gadā.

Aļņos un Jaunsaimniekos 2 notekūdeņus no daudzdzīvokļu mājām novada krājbedrēs, pie privātmājām ir izsmeļamas bedres, kuru iztukšošanu organizē paši iedzīvotāji (1.28. tabula). Aļņu centrā ir 9 izsmeļamās bedres. Visas ir sliktā tehniskā stāvoklī un daļēji dahermetizējušas. Ciematā ierīkota virszemes grāvju lietus un gruntsūdeņu savākšanas sistēma.

1.28. tabula

ŪDENSŠAIMNIECĪBAS PAKALPOJUMU ORGANIZĀCIJA

<i>Apdzīvotās vietas nosaukums</i>	<i>Pieslēgto iedzīvotāju skaits</i>	<i>Ūdens ieguve 2004. gadā, m³</i>	<i>Tīklu garums, km</i>	<i>Ūdensapgādes sistēma</i>	<i>Kanalizācijas sistēma</i>
Dekšāres	Ūdensapgāde 205; kanalizācija 130	16 322	Ūdensapgāde 2.4km; kanalizācija 1.9km	Centralizēta	Centralizēta, kopējā
Aļņi	Ūdensapgāde 47; kanalizācija -	2 177	Ūdensapgāde 0km; kanalizācija 0km	Centralizēta	Lokāla-izsmeļamas bedres un septiķi
Aļņi (Jaunsaimnieki 2)	Ūdensapgāde 57; kanalizācija -	9 589	Ūdensapgāde 0km; kanalizācija 0km	Centralizēta	Lokāla-izsmeļamas bedres un septiķi

Informācijas avoti: Dekšāres pagasta padome, Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas tehniskās pasēs

Vietējā ūdensapgāde (grodu akas) pastāv pārējās apdzīvotās vietās.

Ūdensvada rekonstrukcija, izņemot avāriju novēršanu, pēdējos gados nav veikta. Maģistrālie un ielu ūdensvada tīkli veidoti no 80-100 mm tērauda caurulēm, pieslēgumi galvenokārt no 32 mm plastmasas caurulēm (1.29. tabula).

1.29. tabula

IESTĀŽU, SABIEDRISKO INSTITŪCIJU UN UZŅĒMUMU RAKSTUROJUMS

<i>Uzņēmuma nosaukums un darbības virziens</i>	<i>Adrese</i>	<i>Strādājošo skaits</i>	<i>Ūdens apgādes pieslēgumi</i>	<i>Kanalizācijas pieslēgumi</i>	<i>Plāni līdz 2015. gadam</i>
Ēdnīca	Dekšāres	4	Centralizēti	Centralizēti	Patērētā ūdens uzskaitē, normatīviem atbilstoša ūdens piegāde
Skola	Dekšāres	20	Lokāli	Centralizēti	Ūdensapgādes centralizācija un normatīviem atbilstoša ūdens piegāde
Pagasta padome	Dekšāres	40	Centralizēti	Centralizēti	Patērētā ūdens uzskaitē, normatīviem atbilstoša ūdens piegāde
z/s „Druvas”	Aļņi	1	Centralizēti	Lokāli	Patērētā ūdens uzskaitē, normatīviem atbilstoša ūdens piegāde
TAP	Aļņi	1	Centralizēti	Lokāli	Patērētā ūdens uzskaitē, normatīviem atbilstoša ūdens piegāde, kanalizācijas sistēmas centralizācija

SIA „JN Smirnovi”	Čeveri	3	Lokāli	Lokāli	Ūdensapgādes centralizācija un normatīviem atbilstoša ūdens piegāde
SIA „Priedaine”	Aļņi	100	Lokāli	Lokāli	Ūdensapgādes centralizācija un normatīviem atbilstoša ūdens piegāde, kanalizācijas sistēmas centralizācija
Veikals	Aļņi	1	Centralizēti	Lokāli	Patērētā ūdens uzskaitē, normatīviem atbilstoša ūdens piegāde
Pasta nodaļa	Dekšāres	5	Lokāli	Lokāli	Ūdensapgādes centralizācija un normatīviem atbilstoša ūdens piegāde, kanalizācijas sistēmas centralizācija
Pasta nodaļa	Aļņi (Atspukas)	4	Lokāli	Lokāli	Ūdensapgādes centralizācija un normatīviem atbilstoša ūdens piegāde, kanalizācijas sistēmas centralizācija

Informācijas avots: Dekšāres pagasta padome

Ūdensapgādes un notekūdeņu attīrīšanas jomā pastāv sekojošas problēmas:

- Dzeramā ūdens kvalitāte neatbilst normām, tādejādi radot draudus cilvēka veselībai. Lielākās problēmas rada paaugstināts dzelzs saturs. Pēc Valsts aģentūras „Sabiedrības veselības aģentūra” Rēzeknes filiāles laboratorijas testēšanas pārskata Nr. 552 (25.05.2004.) ūdens pie patērētāja nonāk ar dzelzs koncentrāciju 1.7 mg/l, bet pieļaujamā koncentrācija ir <0.2 mg/l.
- Notekūdeņi netiek attīrīti atbilstoši normatīvajam prasībām.

Dekšāres pagasta padomei ir izsniegta ūdens lietošanas atļauja Nr. RET-19-522 ar derīgumu termiņu līdz 01.11.2003. pašlaik Dekšāres pagasta padomei ir izsniegta B kategorijas piesārņojošai darbībai B kategorijas atļauja Nr. RET-19-11, kas derīga līdz 12.12.2008.

Organizācijas, kurām jāiesniedz Valsts statistikas pārskats Nr. 2 „Ūdens” Dekšāres pagastā ir:

- Dekšāres pagasta padome, Dekšāres pagasts, Rēzeknes rajons;
- SIA „JN Smirnovi”, Čeveri, Dekšāres pagasts, Rēzeknes rajons.

Ugunsdzēsībai nepieciešamo ūdens daudzumu nodrošina ūdenstornis Dekšāres ciemā (1.30. tabula).

1.30. tabula

ŪDENS REZERVES UGUNSDZĒSĪBAS VAJADZĪBĀM

<i>Apbūves objekti (ēku grupas)</i>	<i>Dabiskās virszemes ūdens tīlpnes (nosaukums un attālums līdz apbūves objektiem, m)</i>	<i>Mākslīgās virszemes ūdens tīlpnes (nosaukums un attālums līdz apbūves objektiem, m)</i>	<i>Ugunsdzēsības hidranti</i>
Pagasta centrs	Dīķis, 35-500 m	Ūdenstornis, 50-300 m	1 (nedarbojas)
Alņi	Dīķis, 30-500 m	Divi ūdenstorni, 30-500 m	1 (nedarbojas)

Informācijas avoti: Dekšāres pagasta padome, Ūdensapgādes sistēmas tehniskā pase

Elektroenerģijas apgāde. Dekšāres pagasta teritorijā elektroapgādi nodrošina valsts akciju sabiedrības „Latvenergo” filiāles „Austrumu elektriskie tīkli” Viļānu elektrisko tīklu rajons. Pagasta teritorijā uz doto brīdi visās viensētās, kurās patstāvīgi dzīvo cilvēki, ir ievilkta elektrība. Pagasta teritorijā atrodas 20 apakšstacijas (1.31. tabula).

1.31. tabula

TRANSFORMATORI DEKŠĀRES PAGASTĀ

<i>Nr. p.k.</i>	<i>Transformatora Nr.</i>	<i>Transformatora tips</i>	<i>Jauda, kVA</i>	<i>Atrašanās vieta Dekšāres pagastā</i>	<i>Piezīmes</i>
1.	TA 5013	KTPO, kompleksā transformatora apakšstacija	400	Čeveri (ferma)	
2.	TA 5007	KTPNS, kompleksā transformatora apakšstacija	400	Alņi	
3.	TA 5014	KTPO, kompleksā transformatora apakšstacija	250	Alņi	
4.	TA 5104	„n” veida brīvgausa atvieglotā tipa	160	Lejas dzirnavas	
5.	TA 5066	„i” veida atvieglotā tipa	63	Mālnieki	
6.	TA 5101	„i” veida atvieglotā tipa	40	Puduļi	
7.	TA 5197	2 kameru slēgtā tipa	150	Dekšāres	
8.	TA 5089	2 kameru slēgtā tipa	250	Dekšāres	
9.	TA 5190	2 kameru slēgtā tipa	250	Dekšāres	
10.	TA 5084	KTPN, kompleksā transformatora apakšstacija	63	Obeliškas	
11.	TA 5064	KTPN, kompleksā transformatora apakšstacija	100	Stiukas	
12.	TA 5194	„n” veida brīvgausa atvieglotā tipa	63	Brangova	
13.	TA 5248	„n” veida brīvgausa atvieglotā tipa	63	Stiukas	

14.	TA 5012	„i” veida atvieglotā tipa	63	Bokāni	
Paredzēts mainīt atrašanās vietu jeb likvidējamās					
15.	TA 5130	„i” veida atvieglotā tipa	63	Zaltakolns	
16.	TA 5045	„i” veida atvieglotā tipa	63	Armuškas	
Perspektīvās transformatora stacijas					
17.	TA 5130	„i” veida atvieglotā tipa	63	Soltā	
18.	TA 5045	„i” veida atvieglotā tipa	63	Trokšas	
19.	Nr. nav zināms			Čeveri	
Citi transformatoru īpašnieki					
20.	TA 5030	mastveida	50	Varakļānu dzelzceļa stacija	Abonentā

Informācijas avots: „Austrumu elektriskie tīkli” Viļānu elektrisko tīklu rajons

Dekšāres pagasta teritoriju šķērso a/s „Augstsprieguma tīkls” 110 kV maģistrālā gaisa vadu elektropārvades līnija (EPL).

Gāzes apgāde. Dekšāres pagastā Dekšāres ciema centralizētā gāzes apgāde ir likvidēta. Iedzīvotāji un uzņēmēji nav izteikuši vēlmi turpmākajos gados atjaunot centrālo gāzes apgādi. Dekšāres pagastā māsaiņniecības vajadzībām izmanto propāna gāzi balonos.

1.5.2. Sakaru līnijas

Dekšāres pagastā atrodas divas analogās ATC:

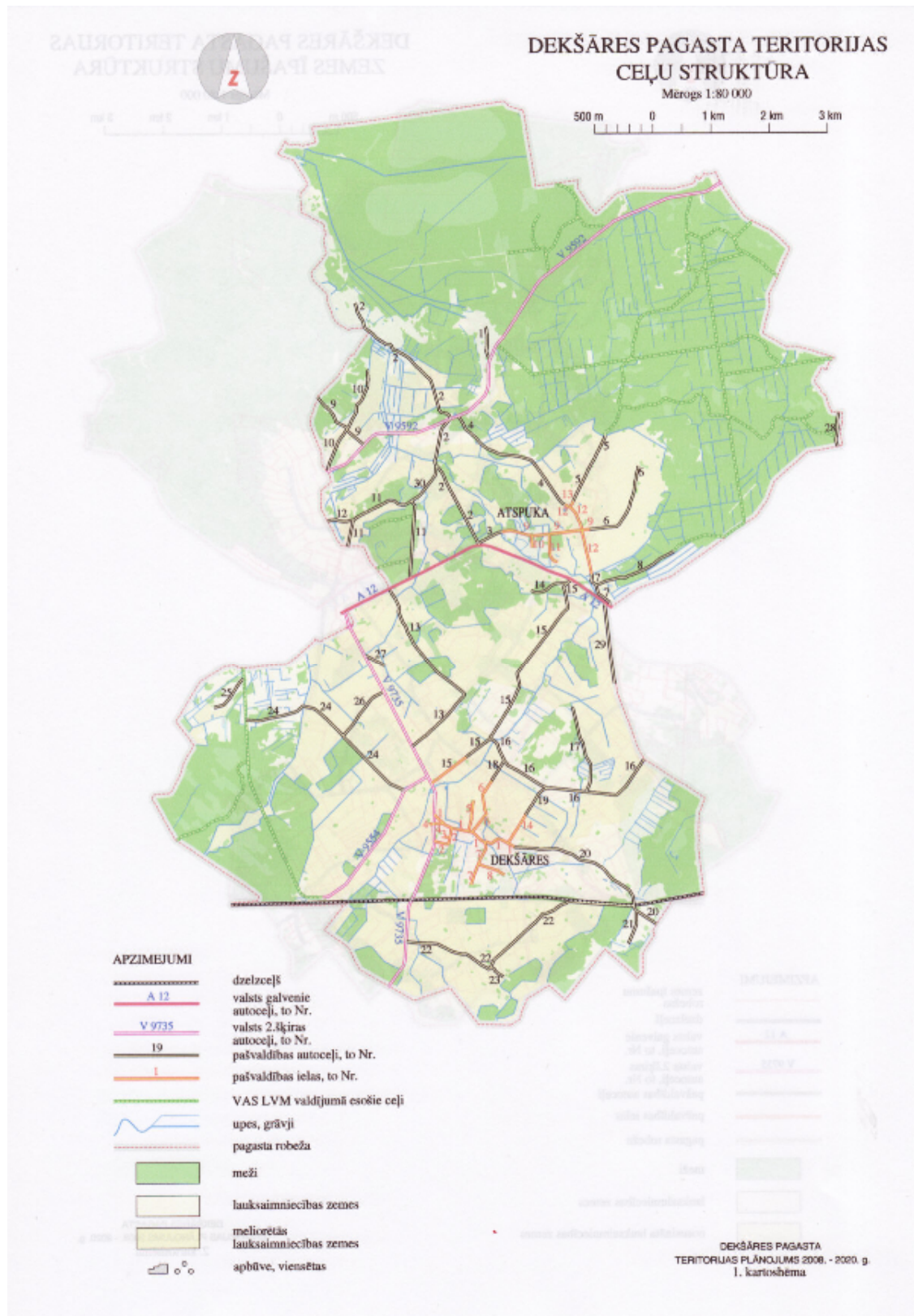
- Kopējais montētais tilpums 200 numuri.
- Pieslēgti 106 abonenti.
- 6 ciparu līnijas.
- 2 CNL (ciparu nomātās līnijas).
- Darbojas 1 taksofons.

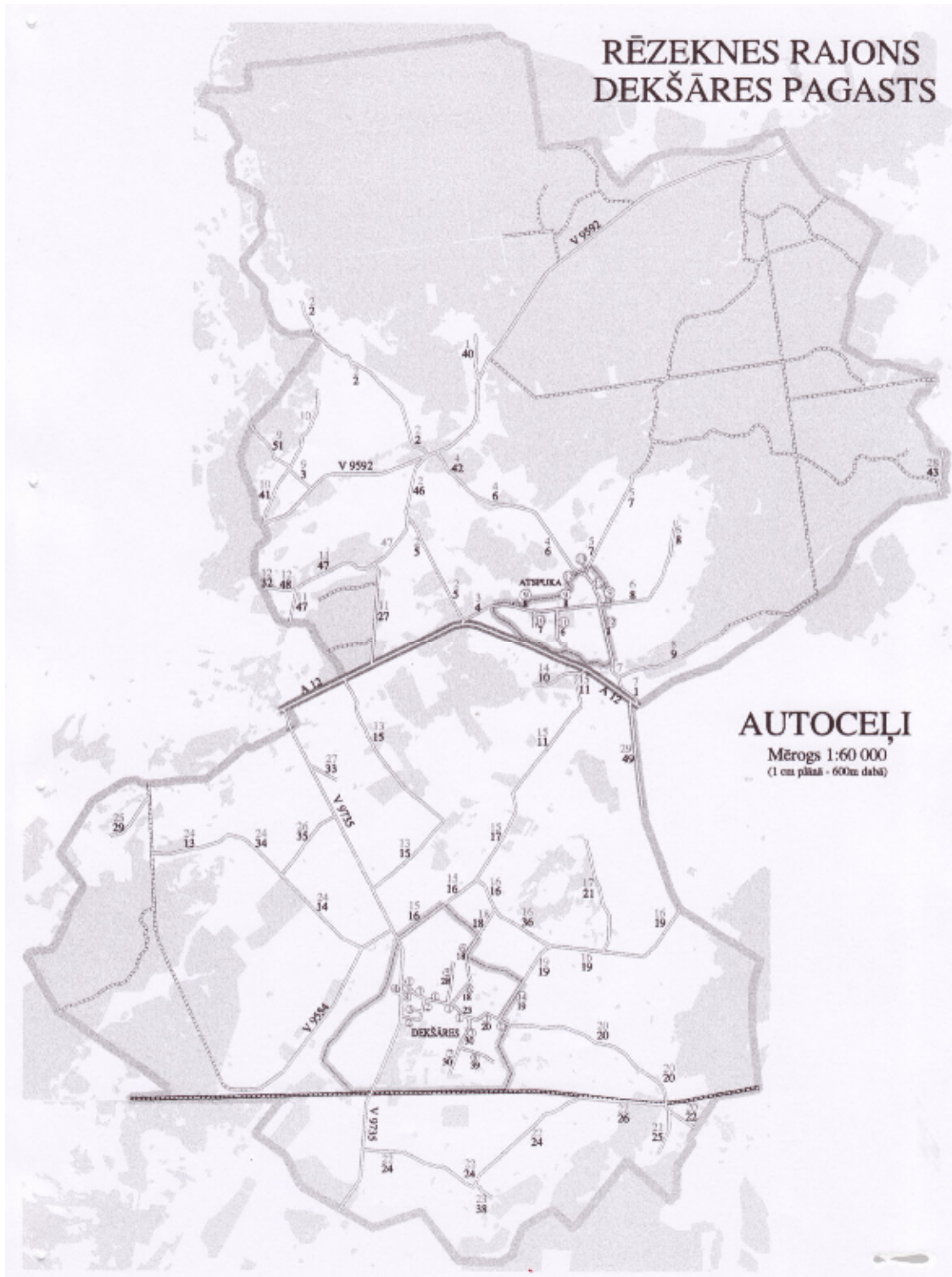
Informācijas avots: SIA „Lattelekom”

Mobilo sakaru sistēmas sakarus nodrošina SIA „Latvijas mobilais telefons” (LMT), SIA „Tele-2” un SIA „Bite”. Operatoru abonentu skaits nav konstatējams

1.5.3. Transporta infrastruktūra

Autoceļi. Attiecībā uz pagastu, komersantu un māju ceļiem zemes nodalījuma josla ir ceļa zemes klātnes platumā (likums *Par autoceļiem* 27. pants). informācijai, ceļa zemes klātne ietver sevī: brauktuvi, nomales, sāngrāvjus (ja tādi ir!), uzbērumu un ierakumu nogāzes. Gadījumos, kad nav ne sāngrāvju, ne uzbērumu, ne ierakumu (respektīvi, ceļš kopē reljefu), ceļam atvēlētā zemes klātne būtībā ir brauktuves platumā.

Dekšāres pagasta teritorijā ir:

- Valsts autoceļi (1.33. tabula).
- Pagasta ceļi (1.34. tabula).
- Māju un komersantu ceļi.
- Ielas (1.35. tabula).
- Mežsaimniecības ceļi (1.36. tabula).

1.33. tabula

VALSTS AUTOCEĻI

<i>N.p.k.</i>	<i>Autoceļa šifrs</i>	<i>Autoceļa nosaukums</i>	<i>Zemes nodalījuma josla m no uz katru pusi no ceļa ass</i>	<i>Aizsargjosla m no a/c ass</i>
1.	A12	Jēkabpils –Rēzekne- Ludza- Krievijas robeža (III tehniskā kat.)	13.50	100
2.	V592	Varakļāni- Nagļi- Žogoti (IV tehn.kat.)	11.00	30
3.	V735	Stabulnieki- Sīļukalns- Varakļāni (IV tehn.kat.)	11.00	30
4.	V554	Dekšāres- Varakļānu dzelzceļa stacija (V tehn.kat)	9.50	30

Informācijas avots: VAS „Latvijas valsts ceļi”

1.34. tabula

ESOŠIE PAŠVALDĪBAS AUTOCEĻI

<i>Nr. plānā</i>	<i>kadastra numurs</i>	<i>autoceļa nosaukums</i>	<i>autoceļa garums, m</i>	<i>autoceļa segums</i>	<i>autoceļa platums. m</i>
1.	7848-003-0730	Stārķa ligzda- Atspuka	1,45	Grants	10
2.	7848-001-0702	Garanči, Čeveri	2,95	Grants	6
3.	7848-001-0707	Karjers-Cakuli	0,3	Grants	6
4.	7848-003-0757	Asfalts-Malmute	0,44	Asfalts	10
5.	7848-003-0733	Pa Solto līdz Repšai	1,56	Grants	8
6.	7848-003-0728	Atspuka-Madžule	2,85	Grants	8
7.	7848-003-0729	Jaunsaimnieki-lielā priede	1,4	Grants	8
8.	7848-003-0731	Ikaunieku kapi	1,74	Grants	8
9.	7848-003-0734	Gar Indānu	1,82	Bez seguma	4,5
10.	7848-003-	Salmene-gar Ikaunieku A.	2,2	Bez seguma	4,5
11.	7848-003-0735	Armuškas-Lazdenieki-Brangova	2,26	Dolomīta šķembas	8
13.	7848-0040103	Oženieki gar Cvetkovu līdz Kaževai	1,05	Grants	8
14.	7848-005-0257	Upēlītis	1,03	Grants	8
15.	7848-005-0258	Stivkas-Pīrāgi-Čača	3,6	Grants	8
16.	7848-005-0515	Brangova-kompleksa ceļa	0,53	Grants	8

DEKŠĀRES PAGASTA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2008-2020

		krustojums			
17.	7848-005-0514	Brangova-Lazdenieki	1,5	Grants	8
18.	7848-006-0449	Centrs-gar kompleksu-Brangova	1,52	Grants	8
19.	7848-006-0448	Dekšāres-straurs-Trūpeņi	3,15	Grants	8
20.	7848-006-0447	Dekšāres-Obelišķas-Dzelzceļš	3,05	Grants	8
21.	7848-006-	Trokšas-Mašķinieca	1,7	Bez seguma	4,5
22.	7848-006-0719	Obelišķas-dzelzceļa pārbrauktuve-Rimšas	0,5	Grants	8
23.	7848-006-0446	Centrs-Dekšāru darbnīcas	0,9	Asfalts	10
24.	7848-007-0154	Mālnieki-Puduļi-Pastari	3,28	Grants	8
25.	7848-006-0454	Soboļevs pa salu	0,5	Grants	8
26.	7848-006-0453	Soboļevs-pārbrauktuve-Pastari	1,03	Grants	8
27.	7848-003-0756	Šoseja-Priedaine	1,35	Grants	8
28.	7848-006-0445	Dekšāres-kapsēta	0,5	Grants	6
29.	7848-004-0104	Bokoni-Jaudzemi	0,57	Grants	6
30.	7848-006-0451	Dekšāres-vecā pārbrauktuve	1,4	Bez seguma	6
32.	7848-003-0760	Varakļānu kapsēta-Lejas dzirnavas	0,12	Grants	6
33.		Peismola	0,4	Grants	6
34.	7848-005-0256	Kaževa-Cvetkova-Stiukas	2,3	Grants	8
	7848-005-0513	Valsts meža stūris-dzelzceļa stacija	0,36	Grants	8
35.	7848-005-0519	Slīpais ceļš	0,38	Grants	8
36.	7848-006-0450	Brangovas muiža-krustojums Poča O.	1,0	Grants	8
38.	7848-007-0155	Klušu K.Sābrs	0,25	Grants	8
39.	7848-006-0452	No Ribules uz Bondariem	0,2	Grants	6
40.	7848-001-0704	No Nagļu ceļa gar Kanču līdz Maurānam	0,56	Bez seguma	4,5
41.	7848-001-0705	No Nagļu ceļa vecais Cakulu ceļš	0,8	Bez seguma	4,5
42.	7848-001-0706	Nagļu ceļš-Madžule I.	0,22	Grants	8
43.	7848-002-0118	Gar kūdras purva mājām, no Viļānu pagrieziena	0,8	Grants	8
46.	7848-003-0755	Nagļu ceļš pa Zelta kalnu-Malmute	0,76	Grants	8
47.	7848-003-	Malmute pa Storām-Trokša A.	3,0	Grants	6
48.	7848-003-0761	Lejas dzirnavas-Kuces kalns	0,33	Bez seguma	4,5
49.	7848-003-	Rīgas šoseja-Mašķeņica	2,0	Bez seguma	4,5
51.		Cakuli-Matuļi	1,82	Bez seguma	4,5

Informācijas avots: Dekšāres pagasts 01.01.2006.

1.35. tabula

ESOŠĀS PAGASTA IELAS

Nr. plānā	Ielas nosaukums	Ielas garums, m	Laukums, kv. m	Seguma veids
1.	Nākotnes iela	1.1	5500	asfalts
2.	Latgales iela	0.75	3750	asfalts
3.	Jauniela	0.2	1530	grants
4.	Estrādes iela	0.1	500	grants
5.	Gar veikalu	0.14	840	asfalts
6.	Jaunsaimnieki pa palīģciematu	0.56	5760	grants
7.	Uz Aļņiem	0.3	1350	asfalts
8.	No Malmutas gar MRS līdz Atspukas veikalam	1.4	11200	grants

Informācijas avots: Dekšāres pagasts 01.01.2006.

Dekšāres pagasta esošie un plānotie valsts, pašvaldības autoceļi un ielas ir parādīti shēmā.

Dekšāres pagastā ceļi tiek regulāri greiderēti. Trūkst līdzekļu ceļu kapitālajiem remontiem, it sevišķi pagasta nomaļajos nostūros. Ceļa segums ar laiku zaudē spēju ilgstoši pretoties satiksmes slodzēm un nelabvēlīgiem laika apstākļiem, grāvji piesērē un aizaug ar krūmiem, ierobežojot redzamību un satiksmes drošību. Pagasta ceļu greiderēšanu un sniega tīrīšanu veic pašvaldība.

1.36. tabula

MEŽSAIMNIECĪBAS CEĻI

<i>Ceļa nosaukums</i>	<i>Garums, km</i>	<i>Numurs plānā</i>
M 40	1.1	1
M 40-1	0.7	2
M 39	1.5	3
Ļodāni – Ķīvītes	7.3	4
M 44	0.9	5
Daugaviņas ceļš	1.4	6
Priedes ceļš M 37-1	3.2	7
Lakts līnija M 41	1.9	8
M 42	2.3	9
M 43	0.5	10
Bokāni –Eiduki	1.3	11
Bednovkas ceļš	4.1	12
Ķēķa ceļš	0.8	13

Laktas ceļš	1.3	14
Stacijas ceļš	4.3	15
Zverenicas ceļš	0.6	16
Zverenicas ceļš 2	0.7	17
Asniņu ceļš	0.9	18
Liepsalu ceļš	1.1	19

Informācijas avots: AS „Latvijas valsts meži” 14.12.2005.

Pagasta teritorijā esošo ceļu kopējā platība ir 162.90 ha.

Dzelzceļš. Dekšāres pagastu šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Zilupe, ar Varakļānu staciju 3.5 km no Dekšāres ciema. Dzelzceļa iecirknī Krustpils – Rēzekne paredzēts veikt otrā galvenā ceļa izbūvi.

No Dekšāres pagastā esošās Varakļānu dzelzceļa stacijas ar vilcienu uz Rīgu var aizbraukt plkst. 8⁵⁰, 12⁵⁵, 14⁵⁵, 18³⁰, uz Rēzekni – 11³⁵, 20¹³.

Pārvadājumi ar sabiedrisko transportu. Visā Dekšāres pagasta teritorija nav vienmērīgi nodrošināta ar sabiedrisko transportu.

Aļņu ciema iedzīvotāji ir labi nodrošināti ar sabiedrisko transportu, jo kursē starppilsētu autobusi maršrutu posmos Jēkabpils – Rēzekne, Varakļāni – Viļāni. Problēmas sagādātas, ka starppilsētu autobusi ne vienmēr pietur.

Dekšāres ciema iedzīvotājiem pārvadājumi ar sabiedrisko transportu ir slikti attīstīti, jo tiešais reiss ar Rēzekni SIA „Rēzeknes autobusa parks” ir tikai 3 reizes nedēļā: otrdienā, piektdienā, svētdienā (no rīta un pusdienās, Rēzeknē dekšāriešiem ir tikai divas stundas laika darīšanu kārtīšanai). Katru rītu plkst. 8.⁰⁰ no Dekšārēm kursē SIA „Ceļavējš” autobuss maršrutā Murmastiene - Sīļukans – Viļāni, bet plkst. 11.⁰⁰ Viļāni- Sīļukalns – Murmastiene.

1.5.4. Meliorācijas sistēmas

Dekšāres pagasts atrodas Daugavas lielbaseinā, Aiviekstes upes baseinā. Saskaņā ar LAD Austrumlatgales reģionālā l/s pārvaldes datiem pagasta teritorijā atrodas sekojošas meliorācijas sistēmas būves: atklātie novadgrāvji, drenāžas sistēmas, akas u.c. (1.17. tabula).

NOSUSINĀTĀS LIZ UN ŪDENSNOTEKAS

<i>Nr.p.k.</i>	<i>Meliorācijas objekti</i>	<i>Mērvienība</i>	<i>skaitis</i>
1.	Nosusinātā lauksaimniecībā izmantojamā zeme	ha	3 457
	t.sk. ar drenāžu	ha	3 298.5
	ar vaļējiem grāvjiem	ha	159
2.	Valsts nozīmes ūdensnotekas	km	32.4
	t.sk. Malmute	km	17.5
	Kažauka	km	7.1
	Nr.3 robežgrāvis	km	5.2
	Nr.1 robežgrāvis (532 obj.)	km	2.6
3.	Koplietošanas nosusināšanas sistēmas		
	Koplietošanas novadgrāvju garums	km	87.807
	Caurtekas	gab	97
4.	Saimniecības nosusināšanas sistēmas		
	Drenāža	ha	3 298.5
	t.sk. māla drenāža	ha	3 106.5
	plastmasas drenāža	ha	192
	Saimniecības gravju garums	km	51.2
	t.sk. novadgravji	km	4.892
	kontūtgravji	km	30.095
	susinātājgravji	km	18.606
	Caurtekas	gab	10
	Akas	gab	196
	Iztekas	gab	1 011

Informācijas avots: LAD Austrumlatgales reģionālā l/s pārvalde (uz 01.01.2005.)

Saskaņā ar ZM instrukciju Nr.6 (08.03.2004.) *Hidrometrisko posteņu saraksts* Dekšāres pagastā atrodas Kažovas hidrometriskais postenis pie Malmutas upes, aizsargjosla ir noteikta 5 m (MK Nr. 236. 30.06.1998.).

Ap valsts un koplietošanas meliorācijas būvēm un ierīcēm tiek noteikta aizsargjosla:

- ūdensnotekām - abās pusēs 10 metru attālumā no ūdensnotekas kroles;
- 30 cm vai lielāka diametra kolektoram - 8 m attālumā uz katru pusi no kolektora ass līnijas.

Meliorēto zemju izmantošanu regulē MK 08.04.2004. noteikumi Nr. 272 "Meliorācijas sistēmu ekspluatācijas un uzturēšanas noteikumi", kas nosaka prasības, kādas zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāievēro valsts, valsts nozīmes, pašvaldības, koplietošanas vai viena īpašuma meliorācijas sistēmu izmantošanā, kopšanā un saglabāšanā:

1. Meliorācijas sistēmas izmanto atbilstoši būvprojektā paredzētajām funkcijām un darbības režīmam, neiespaidojot ūdens režīmu cita zemes īpašnieka vai tiesiskā valdītāja zemē un neierobežojot tā meliorācijas sistēmu izmantošanu.

2. Atļauts mainīt meliorācijas sistēmu darbības režīmu un tehniskos rādītājus vai izmantot būves un ierīces būvprojektā neparedzētu funkciju veikšanai:

2.1. ja saņemts Lauku atbalsta dienesta teritoriālās struktūrvienības rakstisks saskaņojums zemes īpašuma meliorācijas pasē;

2.2. ja saņemts Lauku atbalsta dienesta teritoriālās struktūrvienības rakstisks atzinums (ja zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam zemes īpašuma meliorācijas pase nav izsniegta);

2.3. ja saņemti reģionālās vides pārvaldes tehniskie noteikumi, — gadījumos, kas noteikti normatīvajos aktos par kārtību, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums.

3. Nav pieļaujamas darbības, kuru dēļ tiek bojātas vai iznīcinātas meliorāciju sistēmu būves un ierīces vai traucēts to darbības režīms.

4. Meliorācijas sistēmas kopj, laikus un sistemātiski veicot šādus pasākumus:

4.1. ūdensnotekām, novadgrāvjiem, kontūrgrāvjiem un susinātājgrāvjiem:

4.1.1. atbrīvošana no sadzīves atkritumiem, zāles, atvasēm, krūmiem, kokiem un piesērējuma vai šķēršļiem, kas traucē brīvu ūdens kustību vai rada uzstādinājumu;

4.1.2. nostiprinājuma labošana;

4.1.3. nogāžu apaudzēšana ar zālāju un regulāra tā apļaušana;

4.1.4. virszemes ūdens notekreņu labošana;

4.2. drenāžas lokālo bojājumu labošana;

4.3. izteku atbrīvošana no piesērējuma un labošana;

4.4. drenāžas aku atbrīvošana no piesērējuma un labošana;

4.5. drenāžas aku noseģšana ar vākiem;

4.6. virszemes ūdens uztvērēju un filtru sakārtošana ūdens uztveršanai;

4.7. virszemes ūdens noteces vagu atjaunošana;

4.8. apūdeņošanas sistēmu labošana;

4.9. sūkņu staciju renovācija;

4.10. aizsprostu un aizsargdambju bojājumu labošana un nogāžu atbrīvošana no atvasēm, krūmiem un kokiem;

4.11. bojāto caurteku galu nostiprinājumu labošana un atbrīvošana no piesērējuma;

4.12. tiltu un laipu labošana;

4.13. metāla un koka konstrukciju krāsojuma un pretkorozijas pārklājuma atjaunošana.

1.38. tabula

MELIORĀCIJAS OBJEKTU UZSKAITE DEKŠĀRES PAGASTĀ

Meliorācijas objekta nosaukums	Arhīva šifrs	Nosusinātās LIZ, ha	Izbūves gads R-rek.	Ierīkotas meliorācijas būves				Ierīkota drenāža			Drenāžas būvju skaits			Liela izmēra korektori >30 cm, m	Caurtekas, gab.	Balances vērtība, Ls
				Novadgrāvji, m	Kontūrgrāvji, m	Susinātāji, m	Grāvji kopā, m	Māla, m	Plastmasas, m	Kopā, m	Akas, gab.	Iztekas, gab.	VŪU, gad.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Vairogs	282/289	107.0	1961	4800	1800	0	6600	41400	0	41400				0	1	10232
Vienība	284	66.2	1963	1380	0	0	1380	25300	0	25300				0	1	4679
Varaklān - upīte		0	1964	2800	0	0	2800	0	0	0				0	0	1268
Vienotā saime	301	56.2	1961	690	0	0	690	18200	0	18200				0	1	3823
Vienotā saime	303	59.0	1961	2610	0	0	2610	19100	0	19100				0	1	3562
Malmutei pieg.	334	71.6	1965	900	0	2110	3010	18000	0	18000				0	2	4572
Eleonoras	364	108.7	1964	6070	600	0	6670	44400	0	44400				0	2	14960
Dekšāres	435	230.9	1969	13715	0	250	13965	119000	0	119000				0	13	26434
Lazdinieki	443	186.8	1966	2810	0	0	2810	90600	0	90600				0	1	19674
Repši	- 458	295.4	1968	8869	1450	5525	15844	103000	0	103000				0	10	27552

Čeveri										000						
Grivženieki	494	493.8	1973	13065	3830	0	16895	261000	0	261000				400	15	58518
Ikaunieki	511	327.9	1971	10820	1570	2690	15080	180000	0	180000				0	18	28551
Pastari - Puduļi	532	553.7	1979	4360	9420	610	14390	302000	0	302000				3000	6	61378
Stivki	540	175.0	1970	480	540	0	1020	105000	0	105000				300	0	18888
Vairogs - rek.	589	0	1972	0	0	0	0	31000	0	31000				0	3	4665
Soltā	655	307.3	1975	5575	10510	2295	18380	147000	0	147000				0	11	33476
Sondori	783	192.0	1985/1965	2665	0	2200	4865	107500	0	107500				435	2	23383
Robeznieki	961	192.0	1989	4510	375	0	4885	199900	108300	128200				728	5	33609
Z. Bruzgulis	91	15.3	1992	1850	0	318	2168	2000	10153	12153				0	4	2451
Z. Ceipinieks	102	18.7	1995	4730	0	2608	7338	164	0	164				0	11	12128
Kopā pagastā		3457.5		92699	30095	18606	141400	1634564	118453	1753017	196	1011	29	4863	107	393803
Malmute				17500												
Kažauka				7100												
N-3 robezgrāvis				52002600												
N-11 (532 obj.)																

Informācijas avots: Pagasta zemju meliorācijas pase

1.6. Vide

1.6.1. Dabas pamatne un resursi

Teritorijās esošie dabas pamatnes elementi – reljefs, meži, augsne u.c. – ietilpst zemes kā dabas resursa vērtībā, bet arī katrs atsevišķi ir dabas resursi, kuru atražošana ne vienmēr ir iespējama. Tāpēc dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšana ir ne tikai ētiska un filozofiska nepieciešamība, bet arī ekonomiski pamatota rīcība.

Dekšāres pagasta dabas pamatni veido dabas elementi – upes, meži, lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Dabas pamatne ir vienota teritoriālā struktūra, kas saista visas pārējās funkcionālās struktūras pagasta teritorijā.

Dekšāres pagasts atrodas Austrumlatvijas zemienē (pagasta ziemeļu daļa – Lubānas līdzenumā, dienvidu daļa – Jersikas līdzenumā). Dekšāres pagasta teritorija iesniedzas Lubānas līdzenumā, tāpēc reljefs ir līdzenāks, bez pauguriem un pacēlumiem, salīdzinot ar lielāko Rēzeknes rajona daļu. Augstākais paugurs (117,9 m vjl) atrodas pašos dienvidos, zemākā vieta (95,1 m vjl) – Garanču purvā (Lubānas un Sūļagala purvs)

Pagasta teritoriju šķērso upe Kažova (13.0 km gara), upe Malmuta (28.5 km gara), kas visā garumā ir regulēta. Varakļānu strauts (12.6 km garš), upe Sulka (7.55 km gara), upe Liepupīte (8.22 km gara), Avotu grāvis (6.13 km garš). Pazemes ūdens atradnes nav konstatētas.

Rēzeknes rajona Dekšāru pagasta ūdensapgādes urbumi ir ierīkoti Pļaviņas – Daugavas (D3pl-dg) ūdens horizontā. Pazemes ūdeņus no piesārņošanas neaizsargātajiem gruntsūdeņiem atdala vāji caurlaidīgie kvartāra nogulumi – mālsmiltis un māli, kuru kopējais biezums ir 4.7-19.5 m, un Pļaviņu – Daugavas horizonta augšējās daļas līdz 2.5 m biezie ūdens vāji caurlaidīgie dolomītmerģeļa slāņi.

Purvu platība ir 1018.5 ha. Lielākie purvi (Garanču, Bobas, Sīna purvs) atrodas pagasta ziemeļa daļā (NATURA 2000 teritorija), tagad ir pazīstami zem apvienotā nosaukuma Lubānas un Sūļagala purvs. Mežu platība ir 5172.7 ha, tie aizņem apmēram 50 % pagasta teritorijas, to kopējā krāja ap 900 tūkst.m³.

Pagasta teritorijā ir ievērojamas kaļķakmens iegulas, kūdras atradnes (1.39. tabula), kuras nav paredzētas izmantot, jo kūdras atradnes atrodas NATURA 2000 teritorijā, bet uz būvmateriālu izejvielu atradnēm daļēji atrodas Dekšāres ciems, ka arī atradnes nav pilnīgi izpētītas, atrodas netālu no Natura 2000 teritorijas, izņemot Trokšas.

Dekšāres pagasta teritorijā ir ievērojamas dolomīta iegulas, kūdras atradnes ar prognozējamiem krājumiem (1.39. tabula). Rēzeknes rajona ziemeļrietumu daļa (Dekšāres, Viļānu, Atspuku, Rikavas apdzīvoto vietu apkārtnē) iekļaujas *Līvānu – Viļānu*

dalomītu prognožu laukumā (Daņilāns u.c., 1986.) ar kopējiem P kategorijas prognožu resursiem 809 milj. m³ (ar virskārtas attiecību pret derīgo slāni 1:2) un 1731 milj. m³ (ar virskārtas attiecību pret derīgo slāni 1:1). Uz Rēzeknes rajonu, faktiski uz tā rietumu daļu attiecināma aptuveni 1/4-1/5 daļa šo prognožu resursu. Šai prognožu laukumā jau ir izpētītas vairākas dolomīta atradnes – Varakļāni, Dekšāre, Trokši – kuras pilnībā vai to daļas atrodas Dekšāres pagasta teritorijā.

1.39. tabula.

DERĪGO IZRAKTEŅU ATRADNES DEKŠĀRES PAGASTA TERITORIJĀ

<i>Atradnes veids</i>	<i>Nr. LVĢMA DB</i>	<i>Atradnes nosaukums</i>	<i>Atradnes lielums, ha</i>
Kūdras atradne	16213	Lubānas, Suļagala	2624.00
Kūdras atradne	16216	Baltā tilta (žīdu)	744.00
Būvmateriālu izejvielu atradne	1243	Dekšāre	240.00
Būvmateriālu izejvielu atradne	1807	Trokši	15.32
Būvmateriālu izejvielu atradne	1668	Varakļāni	

Informācijas avots: <http://maxp.map.vgd.gov.lv> (02.05.2006.)

Dekšāres dolomīta atradne (N kategorijas krājumi – 23 568 tūkst. m³, platība 240 ha) atrodas Dekšāres pagasta centrālajā daļā, uz daļēji meliorētām zemēm. Derīgo slāni veido augšdevona Daugavas slāņu dolomīts, kura biezums vidēji ir 9,82 m. Materiāls izmantojams dolomīta šķembu ražošanai. Virskārtu veido morēnas smilšmāls un slāņa biezums vidēji ir 2,75 m. Atradnes rietumu daļa apbūvēta – šeit atrodas Dekšāres ciems.

Uz austrumiem no Dekšāres dolomīta atradnes atrodas **Trokšu dolomīta** atradne, kur 15,32 ha platībā aprēķināti 766,0 tūkst. m³ A kategorijas krājumu. Derīgo slāni tāpat veido augšdevona Daugavas slāņu dolomīts, kura biezums ir 1,9 – 8,2 m, vidēji ir 5,0 m. Virskārtu veido augsne un morēnas smilšmāls un slāņa biezums svārstās 0,8-3,0 m robežās, vidēji ir 1,4 m.

Pagasta ziemeļrietumu daļā iestiepjas **Varakļānu dolomītu** (N kategorijas dolomīta krājumi šķembām) atradnes daļa.

1.40. tabula.

DEKŠĀRES PAGASTA DOLOMĪTA IEGULU NOVĒRTĒJUMS

Atradne	Numurs kartē	Platība, ha	Segkārtas biezums, no-līdz/viēd, m	Der.sl.biezums, no-līdz/viēd, m	Attiec.: der.slānis/segkārtā	Krājumi, tūkst. m ³					Der.sl.atraš.attiec.pret GŪL
						Izpētie kopā	t.sk., pa kategorijām			Krājumi uz 01.2005.	
							A	N	P		
Dekšāre	1243	240	/2.75	/9.82	3.75	23568	-	23568	-	23568	Virszem
Trokši	1807	15.32	0.8-3.0/1.4	1.9-8.2/5.0	3.57	766	766	-	-	766	zem

Lubānas, Sūļagala kūdras atradne atrodas šo purvu teritorijās (Nagļu un Dekšāru pagastu teritorijās). Atradnes platība „0” robežās 3098 ha, rūpnieciski izmantojamā dziļuma (0,9 m) robežās - 2624 ha. Kūdras slāņa vidējai dziļums 2,19 m, lielākais dziļums 4,3 m. Kopējie kūdras A+P kategorijas krājumi 57,332 mlj. m³ (vai 8870 tūkst.t). Zema purvā kūdra virskārtā maz sadalījusies, dziļāk labi sadalījusies. Atrodas Lubānas un Sūļagala purvu dabas liegumu teritorijā.

Baltā tilta (Žīdu) kūdras atradne arī atrodas Nagļu (pats ziemeļu stūris) un Dekšāru pagastu teritorijās. Platība „0” robežās 744 ha, rūpnieciski izmantojamā dziļuma (0,9 m) robežās 477 ha. Maksimālais kūdras dziļums 3,2 m, vidējais - 1,5 m. Aprēķinātie P kategorijas krājumi ir 7162 tūkst. m³ vai 1604 tūkst. t. Zem kūdras slāņa 0,9 m biezs sapropeļa slānis. Iespējams izmantot kā mēslojumu un enerģētikai.

Kūdras atradņu tālāka izpēte un arī izstrāde nav paredzēta tuvākajos 12 gados. Pazemes ūdens atradnes nav konstatētas.

Pagasta teritorijā esošie mežu masīvi ir nozīmīga ainavas sastāvdaļa, kas nodrošina augstu bioloģisko daudzveidību un slēgto – atklāto ainavu miju, veidojot Latvijai raksturīgo mozaīkveida ainavu. Kā bioloģiskās daudzveidības veicinātāji lauksaimniecībā izmantotās platības darbojas arī relatīvi sīkie meži. Mežiem ir arī papildus loma kā aizsargekrānam, kas samazina vēju ātrumu.

Lielākie vienlaidus mežu masīvi atrodas pagasta ziemeļdaļā, bet relatīvi sīki – izkaisīti vienmērīgi visā pagasta teritorijā.

Purvi un mitrāji ekosistēmā darbojas kā ūdens akumulators – sevī uzkrājot ūdeni, tie ietekmē tuvākās apkārtnes klimatu un ūdens režīmu. Purvi attīra piesārņotos lietus un virszemes ūdeņus, arī mitrāji darbojas kā dabiskas piesārņojuma attīrīšanas iekārtas.

1.6.2. Aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi

Starptautiskas nozīmes dabas teritorijas. Dekšāres pagastā atrodas viena NATURA 2000 teritorija:

- *Lubānas un Sūļagala purvs (skatīt 5. pielikumu)*

Aizsardzības kategorija: dabas liegums, NATURA 2000 teritorija, starptautiskas nozīmes mitrajā „Lubānas mitrāju kompleks”.

Administratīvais iedalījums: Nagļu, Dekšāres pagasts.

Platība: 2899 ha.

Dibināšanas gads: 1999.

Dabas vērtības: nozīmīga purvu un purvainu mežu aizsardzības teritorija. Pārejas purvu slīkšņas, kas ir ES Biotopu direktīvas biotops, aizņem plašas platības mitrāju ziemeļu daļā. Purva centrālā daļa ir atklāts purvs ar nedaudziem ciņiem. Viena no 3 Lindberga sfagnu atradnēm Latvijā.

Dabas aizsardzības plāns: nav.

Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi: nav.

Informācijas avots: <http://www.dap.gov.lv> 31.03.2006.

Teritorijas kods: 5266. tiesību akts, kas nosaka aizsardzību: noteikumi Nr. 212 par dabas liegumiem (LR MK, 1999. g.). C –tips, LV 0526600. C – teritorijas, kas noteiktas atbilstoši ES direktīvai „Par savvaļas faunas un floras aizsardzību” (92/43 EEK), ES direktīvai „Par savvaļas putnu aizsardzību” (79/409 EEK).

Lubānas un Sūļagala purvs Nr. 11052660 Dekšāres pagastā VAS mežos ietilpst šādu Kadastru kvartālu numuri: 784800105980 – 173, 174, 175, 177; 78480010599 – 177, 178, 182, 192; 78480010600 – 179, 180, 183, 193, 194, 176.

Latvijas nozīmes aizsargājamās teritorijas.

Mikroliegumi ir teritorijas, kas tiek noteiktas tikai retu sugu un to dzīves vietu (biotopu) aizsardzībai. Mikroliegumu platība (0.1-20 ha, putniem līdz 200 ha) parasti ir mazāka nekā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

Latvijas nozīmes lauksaimniecības teritorijas: uz doto brīdi pagasta teritorijā nav.

1.41. tabula

MIKROLIEGUMI

Mikrolieguma Nr.	Kvartāls	Nogabals	Platība, ha	Mežniecība
1188	237	5	1.3	Rēzeknes virsmežniecība Viļānu mežniecība
1189	237	9; 17; 18;	3.7	
1190	237	13	2.9	

Informācijas avots: <http://www.dap.gov.lv> 31.03.2006.

1.42. tabula.

AIZSARGĀJAMIE ZOOLOĢISKIE LIEGUMI

<i>Aizsardzības pazīme</i>	<i>Kadastra numurs</i>	<i>Kvartāls</i>	<i>Nogabals</i>	<i>Nr. plānā</i>
010073	78480020650	196	7	6
		197	9	7
		197	12	8

Informācijas avots: Rēzeknes VM 29.03.2006.

1.43. tabula

AIZSARGĀJAMIE BIOTOPI

<i>Aizsardzības pazīme</i>	<i>Kadastra numurs</i>	<i>Kvartāls</i>	<i>Nogabals</i>	<i>Biotopa raksturojums</i>	<i>Nr. plānā</i>
20053001	78480020652	237	5	Slapjš melnalkšņu meža biotops 79003	2
			9	Slapjš melnalkšņu meža biotops 79004	3
			17	Slapjš melnalkšņu meža biotops 79004	4
20052002	78480020652	237	13	Apšu meža biotops 79005	1
20051002	78480020652	237	18	Mistrots skuju-lapu koku meža biotops 79004	5

Informācijas avots: Rēzeknes VM 29.03.2006.

1.44. tabula

**MEŽA PLATĪBU SADALĪJUMS VIDES AIZSARDZĪBAS PAZĪMĒS DEKŠĀRES
PAGASTĀ**

<i>Aizsardzības pazīme</i>		<i>Kopā, ha</i>	<i>Valsts, ha</i>	<i>Pārējie, t.sk., privātie, ha</i>	<i>VAS, ha</i>
11052660	Lubānas un Sulagala purvs	1018.5	1018.5	-	1018.5
20051002	ML – Mistrots skuju-lapu koku meža biotops	1.7	1.7	-	1.7
20052002	ML – Apšu meža biotops	2.9	2.9	-	2.9
20053001	MI – Slapjš melnalkšņu meža biotops	3.3	3.3	-	3.3
40021000	Ūdens tilpēju/-teču aizsargjosla	0.8	-	0.8	-
40022000	Aizsargājamā zona gar ūdeņiem	1.2	-	1.2	-
72010001	Kultūras piemineklis	8.0	-	8.0	-
72010002	Kultūras pieminekļa aizsardzības zona	73.1	56.8	16.3	56.8
99010073	Aizsargājamie zooloģiskie liegumi	4.7	4.7	-	4.7
Kopā		1056.6	1031.1	25.5	1031.1

Informācijas avots: Rēzeknes VM 29.03.2006.

Dekšāres pagasta tiek plānots noteikt vietējas nozīmes dabas objektus, kas perspektīvā varētu būt LV nozīmes aizsargājamie dabas objekti (skat. 1.45. tab.). Pagasta teritorijā nav veikta visu koku, kuri atbilst MK 22.07.2003. noteikumos Nr. 415 (VIII nodaļa, 22.2. punkts, 2.pielikums) aizsargājamiem kokiem noteiktajiem kritērijiem (koki, kuru apkārtmērs 1.3 m augstumā no sakņu kakla vai augstums nav mazāks par noteikumu 2. pielikumā noteiktajiem izmēriem) inventarizācija. Visu šiem kritērijiem atbilstošo koku aizsardzību regulē MK noteikumi Nr. 415.

1.45. tabula

DEKŠĀRES PAGASTA VIETĒJĀS NOZĪMES DIŽKOKI

Nr.p.k.	Auga - dižkoka nosaukums*	Atrašanās vieta	Piezīmes
1.	Ožinīku paeglis	Ožinīki	Valsts nozīmes aizsargājams dabas piemineklis (1.62 m)
2.	Priedaines 3 liepas	Priedaine	
3.	Osis	Atspuka	
4.	Goba	Armuškas	

*aizsargjosla ap dižkokiem ir 10 m no vainaga projekcijas malas.

1.6.3. Kultūras pieminekļi

Valsts aizsargājami kultūras pieminekļi. Dekšāres pagasta teritorijā atrodas 3 Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ietvertie nekustamie kultūras (arheoloģijas) pieminekļi, kas kā pieminekļi apstiprināti ar LR Kultūras ministrijas 29.10.1998. rīkojumu Nr. 128 (1.46. tabula). To aizsardzība veicama saskaņā ar likumu *Par kultūras pieminekļu aizsardzību* un MK 26.08.2003. noteikumiem Nr.474 *Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējošā statusa piešķiršanu.*

1.46. tabula

VALSTS KULTŪRAS NOZĪMES PIEMINEKĻI

<i>Valsts aizsardzības kārtas Nr.</i>	<i>Pieminekļu vērtības grupa*</i>	<i>Pieminekļu veids</i>	<i>Pieminekļu nosaukums</i>	<i>Pieminekļu atrašanās vieta</i>
1965.	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Cakulu senkapi (Kara kapi)	Rēzeknes raj. Dekšāres pag. Cakulos, Malmutas upes kreisajā krastā
1966.	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Garanču apmetne	Rēzeknes raj., Dekšāres pag., Garančos
1967.	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Zviedru skanst (jumpravas kalns, Kuces kalns) – viduslaiku nocietinājums	Rēzeknes raj., Dekšāres pag., Staros

* To aizsardzība veicama saskaņā ar LR likumu „Par kultūras pieminekļu aizsardzību”

Informācijas avots: Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu saraksts

Cakulu senkapi. Varakļānu pilsētai tuvākais republikāniskās nozīmes arheoloģijas piemineklis ir Cakulu senkapi t.s. kara kapi. Šie senkapi kā senlietu atradumu vieta bija pazīstama jau sen, taču padomju laikā LPSR Vēstures muzeja darbinieki – I.Cimermane un A.Radiņš – te veikuši arheoloģiskos izrakumus.

Senvieta atrodas Varakļānu – Nagļu lielceļa labajā pusē, netālu no Kažaukas ietegas Malmutā. Senkapi, no kuriem saglabājušies ap 90 kapu uzkalniņu, izvietoti izkļiedus ar priežu mežu apaugušā paugurainā augstienē, kas aizņem vairāku hektāru lielu teritoriju. Pētītie uzkalniņi deva 11.-13. gs. raksturīgu inventāru (bronzas kakla riņķi, aproces, gredzeni, zvārgulīši, spirālītes). No importētiem priekšmetiem var atzīmēt Krievzemes pieminekļiem 11.-13. gs. Raksturīgos sārtā šifera vērptomās vārpstas, stikla krelles, kā arī kauri gliemežvākus (tie ievesti no Indijas okeāna).

Vietējās nozīmes kultūrvēsturiski objekti. Dekšāres pagastā sākts apkopot vietējas nozīmes kultūrvēsturiskos objektus:

- Dzīvojamā ēka, saimniecības ēkas Anno 1927 (plānā Nr. 1)
- Akmens mūra ēkas Atspukā (plānā Nr. 2)

Dekšāres pagastā ir apzinātās šādas piemiņas vietas:

- Dekšārēs piemiņas plāksne pie rakstnieka A.Sprūdža mājas (plānā Nr.2)
- Bokonos pie rakstnieka L.Latkovska mājas vietā esošā akmens uzstādītās piemiņas plāksnes (plānā Nr.1)

Vietējās nozīmes kultūrvēsturisko objektu un piemiņas vietu skaits varētu mainīties.

1.6.4. Vides kvalitāte

Vides kvalitāte Dekšāres pagastā kopumā vērtējama kā laba. Esošā saimnieciskā darbība un arī plānotā saimnieciskā darbība nerada būtisku kaitējumu videi. Nav lielu piesārņotu teritoriju. Dekšāres pagastā nav lielu rūpniecisko uzņēmumu, kas būtiski piesārņotu vidi. Arī līdz 50 km rādiusā nav objektu, kas būtiski ietekmē gaisa kvalitāti. Satiksmes intensitāte ir salīdzinoši neliela un nerada virsnormatīvo piesārņojumu. Apkurei tiek izmantota koksne. Notekūdeņi iespēju robežās tiek savākti. Sadzīves atkritumi no lielākajiem ciemiem tiek savākti un nogādāti atkritumu izgāztuvēs, kas neatrodas pagasta teritorijā. Dekšāres pagastā atrodas tikai viens privātais DUS, kur degvielu izmanto tikai ražošanas vajadzībām.

Valsts vides dienesta Rēzeknes reģionālā vides pārvalde ir izsniegusi C kategorijas piesārņojošas darbības apliecinājumu SIA „Priedaine”, kuras juridiskā adrese ir Nagļu pagasts, reģ. Nr. 42403006278, piesārņojošās darbības vietas adrese ir Dekšāres pagasts, Aļņi. Piesārņojošās darbības veids un ražošanas apjoms:

Kokzāģētava – pārstrādāto apaļkoku daudzums – 30000 m³/gadā, gatavās produkcijas (zāģmateriālu) daudzums – 18000 m³/gadā. Koksnes impregnēšana nenotiek.

Kokzāģētavas katlu mājā uzstādīti divi SIA „Santeks” ražoti katli. Viena katla jauda ir 0.8 MW, otra katla jauda – 1.5 MW. Kurināmais – zāģu skaidas un šķelda. Kurināmā patēriņš ir 5500 beramo m³/gadā.

Degvielas uzpildes stacija. Uzņēmuma vajadzībām tiek uzglabāta dīzeļdegviela četros virszemes rezervuāros (3x10 m³ un 1x40 m³). Degvielas apjoms ir 600 m³/gadā.

Uzņēmumi, kuriem ir jāiesniedz Valsts statistiskais pārskats par gaisa aizsardzību „Nr.2-gaiss”: SIA „Priedaine” 2006. g., SIA „JN Smirnovi” 2005. g., SIA „Anders BR” 2005. g.

Apkures katli, kas darbojas ar jaudu, kas ir mazāka par 0.1 MW, atrodas Dekšāru pamatskolā apkures katls KAU 150, pagasta ēkā – ŪK-100.

Ņemot vērā, ka Dekšāres pagastā nav objektu, kuru darbības rezultāta tiktu piesārņoti pazemes ūdeņi (artēziskie urbumi), tad to kvalitāti varētu uzskatīt par labu, ja vien nebūtu paaugstināts dzelzs sāļu daudzums, kas neapmierina patērētāju. Arī ģeoloģiskie objekti ir labvēlīgi ūdens resursu aizsardzībai. Pazemes ūdeņus no piesārņošanas neaizsargātajiem gruntsūdeņiem atdala kvartāra nogulumu – mālsmiltis un mali un Pļaviņu – Daugavas horizonta augšējās daļas ūdens vāji caurlaidīgie dolomītmerģeļa slāņi. Galvenais iespējamais pazemes ūdeņu piesārņojuma drauds ir artēziskie urbumi, kas netiek izmantoti un nav tamponēti.

Dekšāres pagasts ieguva struktūrfonda finansējumu nacionālajam projektam „Ūdenssaimniecības attīstība Rēzeknes rajona Dekšāru pagasta ciematos Dekšāre, Aļni un Atspukas”.

Lielākā daļa Dekšāres pagasta iedzīvotāju lieto ūdeni, kas iegūts no grodu akām. Tā kvalitāte ir ļoti atšķirīga. Nav pieejami dati par grodu akās iegūtā ūdens kvalitāti. Nav arī ziņu, ka no šīm akām lietotais ūdens būtu izraisījis kādu saslimšanu. Tomēr šajās akās iegūtais ūdens ir viens no riska faktoriem. Parasti turpat netālu atrodas sausās tualetes, sadzīves atkritumu kaudzes un citi iespējamie piesārņojuma avoti. Arī grodu akas aizsardzība pret virsūdeņu iekļūšanu ir daudz mazāka, kā artēziskām akām. Pamatojoties uz iepriekšminēto, uzskatāms, ka grodu akās iegūtam dzeramajam ūdenim nevar nodrošināt atbilstošu kvalitāti.

Virsūdeņu kvalitāte ir daļēji apmierinoša. Novadgrāvjos nonāk daļa neattīrīto notekūdeņu no atsevišķam individuālajām mājām, lokālām attīrīšanas iekārtām, Dekšāres NAI nepilnīgi attīrītie ūdeņi. Notekūdeņu novadīšanas vieta: ūds.k.: 42348500 – Malmute. Kopējais notekūdeņu daudzums **m³ gadā/m³ diennaktī**:

- **3807/10.43** (Dekšāres BIO-200, notekūdeņu izplūdes vietas identif. Nr.N700306);
- **6200/17.00** (krājbedres Atspukā, notekūdeņu izplūdes vietas identif. Nr. N700354);
- **2493/6.83** (krājbedres Dekšāres, notekūdeņu izplūdes vietas identif. Nr. N700353).

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 691 *Vides prasības kokzāģētavām un kokapstrādes iekārtām* 15. punkta prasībām, nodrošināt uzņēmuma teritorijā esošo zāģskaidu un frēzskaidu uzglabāšanu, nepieļaujot piegulošo teritoriju piegružošanu, un uzglabāt tās ne ilgāk par 12 mēnešiem. Katru gadu savlaicīgi iesniegt Rēzeknes reģionālajā Vides pārvaldē valsts statistikas pārskatu „Nr.3 Pārskats par atkritumiem”, pamatojoties uz žurnāla datiem (likuma *Par vides aizsardzību*, likuma *Par piesārņojumu* 6.p.)

Ievērot *Atkritumu apsaimniekošanas likumu* par sadzīves atkritumu uzglabāšanu, savākšanu, apsaimniekošanu, nodošanu, bīstamo atkritumu uzskaiti un reģistrāciju.

Pēc LR likuma *Par ietekmes uz vidi novērtējumu* (14.10.1998.); MK 23.03.2004. noteikumi Nr. 157 *Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums Vides pārraudzības valsts biroja lēmuma Nr.47-p ir noteikts: nepiemērot stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Dekšāres pagasta teritorijas plānojumam (21.03.2006.)*.

1.7. Dekšāres pagasta novadnieki

Marta Bārbale

PULCĒŠANĀS DEKŠĀRĒS*

Lido dienu un gadu spāres.
Ligzdas iesvēta gārņi.
Baltā dzimtene, mīļās Dekšāres –
Tavi airi. Un tavi spārni.
Vienu – zilos tālumos aiznes,
Otru – piesien pie zemes.
Visus pavada Dekšāru zvaigznes,
Dekšāru izkaltais lemesis.
Sendienu spogulī vērtīgi raugies,
Veselus krājumus šķirsti.
Te – tavi radi. Te – tavi draugi.
Atmiņu ezeros nirsti.

Viedā gaišumā paveras āres,
Staru rotaļas zvīļas.
Tā kā māmuļa pretī nāk Dekšāres,
Sagaida savus mīļos.
Pavards liesmos, ja savu šķilu
Citām blakus liksi.
Savos ļaudīs jau nepieviļas,
Dvēselē stiprāks vēl tiksī.
Paveries gāršu ielokiem pāri.
Atlido atmiņu dzilnas.
Kad tu piemini savas Dekšāres,
Domas mīļuma pilnas

*Šo dzejoli autore nolasīja Dekšāru pagasta muzeja atklāšanā 1996. gada 4.maijā.

1996. gada 4. maijā Dekšāru pagastā bija ievērojams notikums – novada muzeja atklāšana. Jau daudzus gadus pensionētā skolotāja Antoņina Piļpuka bija vākusi dažādus ar novada vēsturi saistītus materiālus. Ar vietējās pašvaldības atbalstu radās iespēja izveidot patstāvīgu muzeja ekspozīciju. Ekspozīciju palīdzēja veidot S.Zelmene, J.Zeimule, V.Latkovska, J.Vigupe, L.Piļpuka, A.Skurule, kā arī pagasta padomes priekšsēdētājs J.Benislavskis, kurš rūpējās par telpu remontu, materiāliem vitrīnu un stendu izgatavošanai.

Dekšāres pagasts ir bagāts ar daudzām radošām personībām, kas pazīstamas tālu ārpus novada robežām. Šeit minami: rakstnieks A.Sprūdžs, dzejnieks A.Garančs, dzejnieks un mākslinieks K.Broks, rakstnieks un publicists prof. L.Latkovskis, valstsvīrs un sabiedriskais darbinieks F.Zeps, daudzi skolotāji un augstskolu pasniedzēji, kultūras darbinieki un garīdznieki, informācija apkopota l.47. tabulā.

Viņi ir pelnījuši, lai esošās un nākamās paaudzes viņus pazītu, atcerētos un lepotos ar viņiem. Šo svētīgo uzdevumu arī turpmāk veiks Dekšāru novada muzejs. Muzeja ekspozīcijā plaši atspoguļota arī bijušās vietējās kopsaimniecības, kā arī skolas dzīve un darbs.

1.47. tabula.

DEKŠĀRES PAGASTA NOVADNIEKI

Novadnieki	Dzīves gadi	Īss raksturojums
Priesteris Dominiks Sprūdžs	1901-1931	Dzimis Mālniekos. Viņa vārds ierakstīts 1940.g. latgales rakstnieku katalogā.
Prīsters Vaclavs Ereļš	1915-2003	Dzimis Mālniekos. Strādāja Varakļānu draudzē.
Prīsters Jōņs Svylāns	1916-1996	Dzimis Lazdenīkūs. Daudzu vēsturisku aprakstu autors.
Priesteris Romualds Latkovskis	1939-	Dzimis Dekšāru šādžā. Kalpo katoļu draudzēs.
Fraņcs Zeps	1899-2000	Skolotājs un sabiedriskais darbinieks. Sastādījis „Praktisku latgalīšu gramatiku”. 1925.g.tika ievēlēts par 2. Saeimas deputātu.
Leonards Latkovskis	1905-1991	Profesors, valodnieks, publicists, sabiedriskais darbinieks. 1995. gada 14. sept. Bokānos mājas vietā atklāta pieminas plāksne.
Alberts Sprūdžs	1908-1944	Dzimis Dekšārēs kalēja ģimenē. Bez novelēm, stāstiem, romāniem A.Sprūdžs latviešu literatūrā ir ieviesis jaunu prozas darba formu, proti,- pastāstu.
Aleksandrs Garančs	1909-1969	Dzimis Madžuļu sādžā. Dzejnieks.
Donats Latkovskis	1912-1943	Dzimis Dekšārēs, darbojies žurnalistikā, publicistikā, rakstniecībā. Izdoti dzejas krājumi.
Jānis Broks	1016-	Rakstnieks, dzejnieks, kultūrvēsturnieks. Ir tapušas mamogrāfijas par izciliem Latgales darbiniekiem.
Emilija Klīdzēja (dz.Svilāne)	1916-	Dzimusi Griuženiekos. Ilustrejusi J.Klīdzēja un citu latviešu rakstnieku grāmatas.
Donats Vucyns	1934-1999	Kokļu meistars.
Dominiks Garančs	1912-...	Dzimis Garanču sādžā. Viņš ir iekļauts izcilāko amerikāņu sarakstā „Kas ir kas Amerikā” (1988) un izcilāko pasaules cilvēku sarakstā „Kas ir kas pasaulē” (1996)
Jānis Ikaunieks	1942-	Dzimis Dekšārēs. Aizkraukles arodvidusskolas direktors.
Andrejs Naglis	1943-	Dzimis Stiuku sādžā. 1995. un 2002. gadā ievēlēts Saeimā.

Jāzepe Samiņš	1885- nav ziņu pēc apcietināšanas 1941.g.	Dzimis Molnieku sādžā. Pulkvedis.
Otto Bērziņš	1892-1927	Piešķirts Lāčplēša Kara ordenis.
Jānis strods	1900-notiesāts 1941.g.	Piešķirts Lāčplēša Kara ordenis.

Informācijas avots: Dekšāru pagasts un tā ļaudis. Materiālus apkopojusi A.Piļpuka. LKCI 2004

1.8. Pašvaldības budžets

Ienākumi un izdevumi uz vienu pagasta iedzīvotāju ir apskatāmi 1.49. tabulā un 1.48. tabulās, kur redzams, ka ienākumi un izdevumi palielinās.

1.48. tabula

DEKŠĀRES PAGASTA BUDŽETA KOPĒJIE IENĒMUMI, LATOS

<i>Rādītāji</i>	<i>2002. gads</i>	<i>2003. gads</i>	<i>2004. gads</i>	<i>2005. gads</i>
Ieņēmumi kopā, Ls	135 227	159 962	184 075	201367
t.sk., iedzīvotāju ienākuma nodoklis	17 548	26 474	35 263	45218
t.sk., īpašuma nodokļi	14 601	17 957	20 764	18794
t.sk. PFIF dotācija	52362	55547	58806	68270
t.sk., nenodokļu maksājumi	4 410	6 008	7 791	6322
t.sk., norēķini ar pašvaldību budžetiem	2 756	4 167	5 393	3866
t.sk., mērķdotācijas	41 585	46 153	52 670	58013
t.sk., pārējie ieņēmumi	1965	3656	3388	884
t.sk., teritorijas plānošana	3500	-	-	-

Informācijas avots: Dekšāres pagasta gada pārskats

Pašvaldības budžetā kopējie ieņēmumi ar katru gadu palielinās vidēji par 24 000 Ls.

1.49. tabula

DEKŠĀRES PAGASTA BUDŽETA IZDEVUMI, LATOS

<i>Radītāji</i>	<i>2002. gads</i>	<i>2003. gads</i>	<i>2004. gads</i>	<i>2005. gads</i>
Vispārējie valdības dienesti	21 410	21 583	30 855	38 334
Izglītībai	58 605	71 824	84 724	95990
Veselības aprūpe	2 340	2 997	3 500	3390
Sociālā apdrošināšana un sociālā nodrošināšana	11 798	12 871	15 814	18936
Dzīvokļu un komunālā saimniecība, vides saimniecība	3 239	4 998	9 347	8417
Brīvais laiks, sports, kultūra un reliģija	3 452	4 378	6 598	5930
Pārējā ekonomiskā darbība un dienesti	3 867	6 141	3 325	2325
Plānošanai				
Pārējie izdevumi	2 174	2 821	3 121	6012
Norēķini ar citu pašvaldību budžetiem	16 948	18 885	17 386	18074
Izdevumi kopā, Ls	123 833	146 498	174 670	197408

Informācijas avots: Dekšāres pagasta gada pārskats

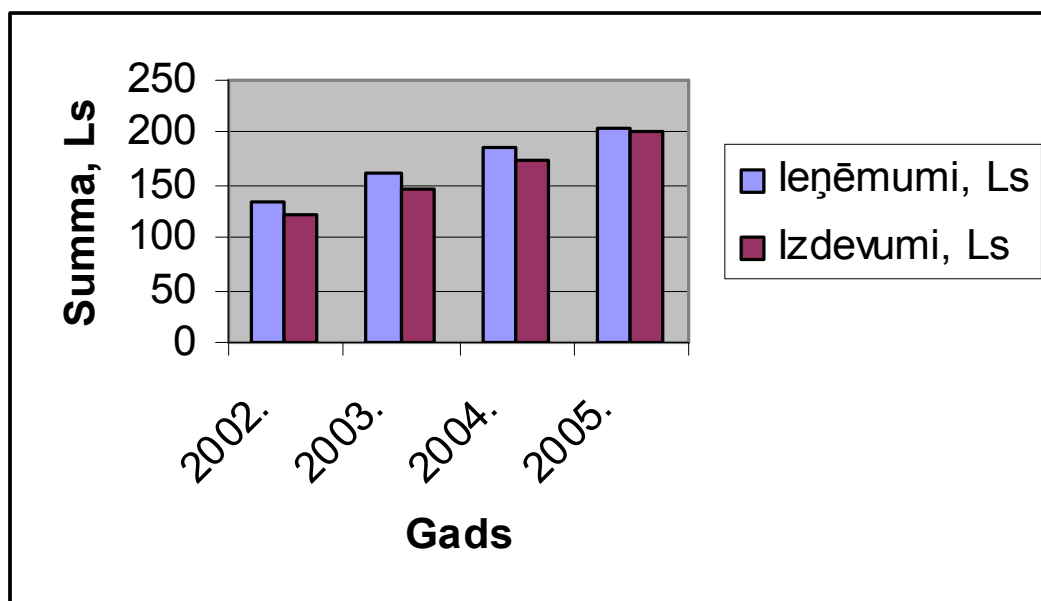
Lielākā daļa pagasta budžeta tiek tērēta izglītībai. Izdevumi ar katru gadu tiek palielināti: izglītībai, veselības aprūpei, vispārējiem valdības dienestiem.

1.50. tabula

PAGASTA IEŅĒMUMI UN IZDEVUMI UZ VIENU IEDZĪVOTĀJU

<i>Gads</i>	<i>2002.</i>	<i>2003.</i>	<i>2004.</i>	<i>2005.</i>
Ieņēmumi, Ls	135	161	186	204
Izdevumi, Ls	123	146	175	200

Informācijas avots: Dekšāres pagasts

1.8.1. zīm. Ieņēmumi un izdevumi uz vienu iedzīvotāju

Dekšāres pagasta teritorijā atrodas Dekšāru pamatskola. 2004.gadā skolai 95 gadu jubileja. 2005./2006. m.g.skolā mācās 96 skolēni un 11 5-un6-gadīgie bērni (1.51.tabula), kā arī bērni ar īpašām vajadzībām (ir izstrādāta un apstiprināta mācību programma bērniem ar īpašām vajadzībām). Skolā no Dekšāres pagasta mācās 70 skolēni, bet no citām pašvaldībām – 26. Aplūkojot tikko minētos skaitļus, var secināt, ka lielākā daļa pagasta skolēnu apmeklē Dekšāru pamatskolu. Aplūkojot 1.48. un 1.49. tabulu, var redzēt, ka lielākā budžeta daļa tiek izglītībai.

1.51. tabula
DEKŠĀRU PAMATSKOLAS ABSOLVENTU TĀLĀKIZGLĪTĪBA

Mācību gads	Izglītību šobrīd turpina								
	Skolēni	Absolventi	Vidus-skolā	Koledžā	Arod-vdskolā	Tehni-kumā	Prof. skolā	Arod-ģimnāzijā	Augst-skolā
1998./1999.	67	5							
1999./2000.	82	11			2	4			4
2000./2001.	99	9	1			3		1	1
2002./2003.	98	13	5	1	1	3			
2003./2004.	93	11	4	1	1	1	2		
2004./2005.	97	9			8				
2005./2006.	96	Mācās 20							

Informācijas avots: Dekšāru pamatskola

2. Attīstības priekšnosacījumi un iespējas

2.1 Attīstības priekšnosacījumu vērtējums

Vērtējums veikts pēc SVID analīzes metodes, piedaloties darba grupai un iedzīvotājiem atklātā sapulcē (sk. sapulces protokolu).

2.1.1. Esošā situācija. Ģeogrāfiskie faktori

Faktori	Stiprās puses	Vājās puses
Transport-ģeogrāfiskie	<p>Dekšāres pagastu šķērso A12 autoceļš un dzelzceļš.</p> <p>Pagasta atrodas pietiekami tuvu Varakļāniem (5 km) un Viļāniem (12-17 km), lai notiktu svārstmigrācija uz darbu, pakalpojumu iestādēm.</p>	<p>Dekšāres pagasts atrodas tālu no rajona centra (45 km).</p> <p>Ainavas skatu traucē gar autoceļiem esošās latvāņu platības.</p> <p>Pagastā asfaltēts ir tikai A12 autoceļš un ceļa posms Varakļāni – Dekšāres, pārējie ceļi nav asfaltēti.</p> <p>Izdevumi par sabiedriskā transporta lietošanu neatbilst zemāk atalgoto darbinieku algām.</p>
Iedzīvotāji	<p>Labi integrēta, monolīta kopiena.</p> <p>Bezdarba līmenis ir zemāks nekā vidēji rajonā.</p>	<p>Ilgstošs dabiskā pieauguma samazinājums: mirstība pārsniedz dzimstību.</p> <p>Izglītoto jauno cilvēku aizplūde.</p> <p>Pagasta teritorijā ierobežota darba vietu izvēle, tāpēc cilvēki dodas strādāt uz citam pilsētām.</p>
Apdzīvojums	<p>Izveidojušies divi spēcīgi centri – Dekšāres, Aļņi.</p> <p>Nomaļu māju iemītniekiem, īpaši veciem cilvēkiem, pārtikas un pirmās nepieciešamības preces piegādā autoveikali.</p> <p>Atspukas ciema ir pievilcīgas dzīvojamās teritorijas.</p>	<p>Iznīkst no ciemiem (Dekšāres un Aļņi) un galvenajiem ceļiem attālinātās apdzīvotās vietas.</p> <p>Sabiedriskais transports nomaļu un Dekšāres ciema iedzīvotājiem nenodrošina pietiekami labu ikdienas pakalpojumu sasniedzamību.</p> <p>Nav noteiktas ciemu robežas.</p>

2.1.2. Esošā situācija. Zemes izmantošana

Izmantošanas veidi	Stiprās puses	Vājās puses
Lauksaimniecība	Augsts meliorēto zemju īpatsvars. Ilgstoša lauksaimnieciskās ražošanas, īpaši piena lopkopības, tradīcija.	Vairums saimniecību ražo pašu ģimenes patēriņam. Lielākā daļa lauksaimnieciskās produkcijas tirgū nonāk nepārstrādāta/pārstrādāta ārpus pagasta robežām. Nav ražošanas kooperācijas pieredzes. Augsts ar latvāņiem aizaugušo platību īpatsvars (arī meliorētās).
Mežsaimniecība	Galvenie saimnieciski izmantojamie meži atrodas plašos masīvos. Koksnes pārstrādes uzņēmumi vairāk ražo koksni eksportam. Daudzveidīga aizsargājamā dabas ainava.	Ir nepietiekams labiekārtojums. Apmežo ne visas izcirstās platības. Pagastā iegūtās koksnes lielāko daļu tirgum piegādā nepārstrādātu. Mežā nav izstrādātas tūrisma takas, tūrisma maršruti.
Derīgie izrakteņi un karjeri	Pagasta teritorijā ir dolomīta atradnes, kā arī smilts, kūdra, grants, sapropelis.	Izpētīta ir tikai Trokšu atradne, parējās nav pietiekami pētītas. Atradne atrodas zem Dekšāres ciema teritorijas. Kūdras atradne atrodas Natura 2000 teritorijā.
Dzīvojamās apbūves teritorijas	Visi iedzīvotāji ir nodrošināti ar mājokļiem. Visas daudzdzīvokļu mājas Dekšārēs un Aļņos ir pārvaldības īpašums.	Daļa Dekšāres ciemā esošo privatizēto viengimenes un divģimenes dzīvojamo māju apbūves gabali pagasta gada pārskatā par zemes sadalījumu pēc nekustamo īpašumu lietošanas mērķiem reģistrēti kā lauksaimniecībā izmantojamā zeme piemājas saimniecības sastāva. Dekšāres ciema teritorija neapdzīvotās zemes aizaug ar latvāņiem.
Darījumu apbūves teritorijas	Vairums šo teritoriju pagastā atrodas Dekšāres ciemā, mazāk Aļņu ciemā.	Nelielā šādam lietošanas mērķim izmantotā platība un īpašumu skaits.

		Darījumu iestāžu vienpusība: tās pārstāv galvenokārt jauktu preču veikali, kas izvietoti tagadējai izmantošanai pielāgotas, maz piemērotās telpās.
Sabiedrisko objektu apbūves teritorijas	No 12 sabiedriskās apbūves objektiem 10 atrodas Dekšāres ciemā.	
Rūpniecības objektu apbūves teritorijas*	Veidojas kokapstrādes nozare.	Pagastā nav izdalītas rūpnieciskās ražošanas teritorijas. Nav rūpnieciskas ražošanas pieredzes.
Neklasificētie objekti	Pagastā darbojošās kapsētas atzītas par prasībām atbilstošām, to platība ir pietiekama, tas tiek koptas. Dekšāres un Aļņu ciemos darbojas atkritumu savākšanas sistēma. Rekultivēta atkritumu izgāztuve „Peismola”.	Daļa Dekšāres pagasta ciema apbūves atrodas Dekšāru kapsētas aizsargjoslā. Vāja atkritumu savākšanas kontrole. Apgrūtināta pieeja kritušo dzīvnieku likvidācijas vietai. Vēl apmēram 50 gadus rekultivētā atkritumu izgāztuves teritorija būs kā PPT.

* Dekšāres pagasta uzskaitē ir tikai viens īpašums ar lietošanas mērķi *rūpniecība* (ražošanas uzņēmumi, ieskaitot lauksaimniecības, mežsaimniecības produkcijas pārstrādi).

2.1.3. Esošā situācija. Infrastruktūra

Nozare	Stiprās puses	Vājās puses
Siltumapgāde	Lokāli centralizēta siltumapgāde pastāv pagasta ēkā un Dekšāru pamatskolas telpās.	Dekšāres pagasta iedzīvotāji netiek centralizēti apgādāti ar siltumu, jo katlumājas ir likvidētas.
Ūdensapgāde	Dekšāres un Aļņu ciemos darbojas centralizētā ūdensapgādes sistēma. Pietiekami lieli kvalitatīva dzeramā ūdens resursi. Trīs Dekšāres pagasta centralizēto ūdens apgādi nodrošinošie artēziskie urbumi un torņi ir pagasta valdījumā.	Pagasta teritorijā pastāv urbumi, par kuru stāvokli nav informācijas. Nav ūdens atdzelžošanas iekārtas.
Kanalizācija	Dekšāres ciema darbojas	Kanalizācijas sistēmas objekti un

	centralizēta sadzīves kanalizācijas sistēma.	tīkli ir nolietotojušies. Aļņu ciemā pastāv izsmeļamās bedres. Dekšāres ciema sadzīves notekūdeņi tiek novadīti upē nepilnīgi attīrīti.
Elektroapgāde	Pastāvošais gaisvadu līniju tīkls apgādā visas apdzīvotās vietas.	Novecojušas iekārtas un līnijas.
Sakari	Pastāvošais stacionāru līniju tīkls aptver ne tikai ciemu teritoriju. Ir sāktas Dekšāres pagasta ATC abonentu pieslēgšana ciparu tīklam. Pagasta padomei, bibliotēkām, pamatskolai ir nodrošināta pieeja internetam. Iespējams izmantot mobilo sakaru operatoru pakalpojumus. Nodrošināts divu sakaru operatoru tīklu pārklājums.	Esošās stacionāro sakaru līnijas neaptver visu pagasta teritoriju. Sakaru tīklā pastāv analogā sistēma.
Gāzes apgāde	Centrālā gāzes apgāde ir likvidēta.	Iedzīvotāji izmanto gāzes balonus, ko piegādā dažādas firmas.

2.2. Plānošanas principi un nosacījumi

2.2.1. Plānošanas principi

Teritorijas plānojuma izstrādē tiek ievēroti šādi principi (pēc *Teritorijas plānošanas likuma 12.06.2002.*):

- 1) Ilgpējīgas attīstības principu, kas nodrošina esošajām un nākošajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisku attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma attīstību un saglabāšanu;
- 2) interešu saskaņošanas principu, kas nodrošina, ka teritorijas plānojuma izstrādē saskaņā ar citiem teritorijas plānojumiem saskaņo valsts, reģiona, pašvaldības un privātās intereses;

3) daudzveidības principu, kas nodrošina, ka teritorijas plānojuma izstrādē tiek ņemta vērā dabas, kultūrvides, cilvēku un materiālo resursu un saimnieciskās darbības daudzveidība;

4) detalizācijas principu, kas nodrošina, ka teritorijas plānošanas nacionālajā, plānošanas reģionu, rajona un vietējo pašvaldību līmenī tiek paredzēta ar atšķirīgu detalizācijas pakāpi;

5) konkurences principu, kas nodrošina, ka teritorijas plānojums rada vienlīdzīgus priekšnoteikumus uzņēmējdarbībai;

6) nepārtrauktības un pēctecības principu, kas nodrošina, ka, mainoties spēkā esošajam plānojuma pamatojumam, teritorijas plānojums tiek grozīts, saglabājot tas teritorijas plānojuma daļas, kuru pamatojums nav mainījies;

7) atklātības princips, kas nodrošina, ka teritorijas plānojums tiek izstrādāts, iesaistot sabiedrību un nodrošinot informācijas un lēmumu pieņemšanas atklātumu.

Plaša un veiksmīga sabiedrības informēšana ne tikai nodrošina veiksmīgu plānojuma īstenošanu, bet arī veicina sabiedrības uzticēšanos vietējai varai, kas rada priekšnosacījumus abpusējai sadarbībai plānojuma īstenošanas procesā.

2.2.2. Pagasta attīstības programmu, citu plānojumu, programmu, stratēģiju nostādnes

Attīstības programma Dekšāres pagastam nav izstrādāta.

2.2.3. Rēzeknes rajona attīstības dokumentu nostādnes

Rēzeknes rajona padome 2007. gada 30. oktobrī pieņēma lēmumu izdot Rēzeknes rajona Teritorijas plānojuma grafisko daļu un teritorijas izmantošanas noteikumus, kā Rēzeknes rajona saistošos noteikumus Nr.7, kuri stājušies spēkā 14.11.2007.

Rajona teritorijas plānojums nosaka sekojošas vadlīnijas rajona plānotajai attīstībai un apbūvei:

- 1) Attīstīt daudzcentru apdzīvojuma struktūru, lai jebkurā rajona apdzīvotajā vietā būtu nodrošināta līdzvērtīga pieeja pakalpojumiem;
- 2) Jauno apbūvi koncentrēt esošo apdzīvoto vietu robežās, maksimāli izmantojot esošās apbūves teritorijas, inženiertīklus un transporta infrastruktūru;
- 3) Attīstīt iekšējo ceļu tīklu un veidot optimālu sabiedriskā transporta organizāciju, uzlabojot rajona iekšējo un ārējo sasniedzamību;
- 4) Attīstīt starptautiskos transporta koridorus – autoceļus un dzelzceļus un to apkalpes infrastruktūru, maksimāli izmantojot ģeogrāfiskā novietojuma priekšrocības un vārtu lomu starp austrumiem un rietumiem;

- 5) Saglabāt visas vērtīgās lauksaimniecības teritorijas, paredzot tajās arī daudzveidīgus alternatīvus nodarbes veidus;
- 6) Saglabāt un attīstīt gan esošās ražošanas teritorijas, kā arī veidot jaunas ražošanas teritorijas, racionāli izmantojot esošos resursus un inženiertehnisko infrastruktūru;
- 7) Aizsargāt rajona kultūrvēsturiskās ainaviskās vērtības, maksimāli saglabājot neapbūvētās, neskartās dabas teritorijas, veidojot zaļos koridorus, aizsargājot publisko telpu, nodrošinot pieeju ūdeņiem, mežiem un kultūrvēsturiskajam mantojumam.

Veicot Rēzeknes rajona teritorijas plānojuma izstrādi, Dekšāres pagasta zeme tika rekomendēta kā lauksaimnieciskās attīstības zona, pamatojoties uz Lauku atbalsta dienesta Austrumlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes norādītajām rajona nozīmes lauksaimniecisko zemju atrašanās teritorijām Dekšāres pagastā.

Dekšāres pagasta teritorija iekļauta arī loģistikas un transporta infrastruktūras apkalpes zonā. Šajā zonā plānota esošo infrastruktūras objektu attīstība un jaunu būvniecība, lai uzlabotu rajona pieejamību.

Rajona teritorijas plānojums nosaka daudzcentru, līdzsvarotas apdzīvojuma struktūras attīstību, lai jebkurā rajona apdzīvotajā vietā būtu nodrošināta līdzvērtīga pieeja pakalpojumiem.

Katras apdzīvotas vietas attīstību nosaka vietējo pašvaldību teritorijas plānojums, ievērojot šādus principus:

- 1) Jauno apbūvi koncentrēt esošo apdzīvoto vietu robežās, maksimāli izmantojot esošās apbūves teritorijas, inženiertīklus un transporta infrastruktūru;
- 2) Jāuzlabo apdzīvoto vietu iekšējā un ārējā sasniedzamība, optimizējot sabiedrisko transportu;
- 3) Jaunās apbūves teritorijas nav izvietojamas trokšņu zonās vai citās potenciāli smaku, putekļu piesārņojuma zonās;
- 4) Nav pieļaujama jaunas apbūves veidošana cieši gar upju un ezeru krastiem.

Uz 2006. gada aprīli vietējās nozīmes centru uzdevumus un funkcijas pilda visu Rēzeknes rajonu pagastu administratīvie centri, bet situācija var mainīties pēc jauno novadu izveides.

2.2.4. Nacionālais plānojums

Nacionālās attīstības plāns 2007-2013 gadam nosaka galvenos virzienus un parāda valsts un sabiedrības galvenos uzdevumus. Šajā laikā ir jāpanāk augšupeja izglītībā, zinātnē un ražošanā, lai veidotos stabils intelektuālais un materiālais pamats cilvēku dzīves kvalitātes pakāpeniskam pieaugumam Latvijā.

Saistība ar Nacionālās attīstības plāna 2007-2013 gadam pamatnostādnēm Dekšāres pagastā ir sekojošā kontekstā:

1. Valsts nozīmes infrastruktūras objekti un tīkli:
 - 1.1. A12 Jēkabpils –Rēzekne- Ludza- Krievijas robeža (III tehniskā kat.)
 - 1.2. V592 Varakļāni- Nagļi- Žogoti (IV tehn.kat.)
 - 1.3. V735 Stabulnieki- Sīļukalns- Varakļāni (IV tehn.kat.)
 - 1.4. V554 Dekšāres- Varakļānu dzelzceļa stacija (V tehn.kat)
 - 1.5. Dzelzceļa līnija Zilupe – Krustpils - Rīga
2. Apdzīvojuma struktūra un tās attīstība:
 - 2.1. Dekšāres ciems ir vietējās nozīmes centrs, kas nodrošina tuvākās apkārtnes iedzīvotājiem ikdienā nepieciešamo pakalpojumu minimumu un attīstās par vietējo izglītības, kultūras un sporta centru.
 - 2.2. Atspukas ciems – vietējās nozīmes centrs.
3. Starptautiskās nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas:
 - 3.1. NATURA 2000 teritorija Lubānas un Sūļagala purvs
4. Valsts nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas:
 - 4.1. Trīs mikroliegumi
 - 4.2. Aizsargājamais zooloģiskais liegums
 - 4.3. Trīs aizsargājamie biotopi
5. Valsts nozīmes paaugstināta riska teritorijas:
 - 5.1. Ķīmisko vielu un ķīmisko produktu transportēšanas infrastruktūras objekts – dzelzceļa līnija Zilupe – Krustpils – Rīga
6. Valsts nozīmes kultūrvēsturiskie objekti:
 - 6.1. Cakulu senkapi (Kara kapi)
 - 6.2. Garanču apmetne
 - 6.3. Zviedru skanst (jumpravas kalns, Kuces kalns) – viduslaiku nocietinājums

2.2.5. Kaimiņu pašvaldību plānojumi

Spēkā esošie teritorijas plānojumi ir Nagļu pagastam, Viļānu pagastam, Varakļānu pilsētai. Pārējām pašvaldībām teritorijas plānojumi ir izstrādes stadijā.

(informācijas avots: www.raplm.gov.lv (20.02.2006.))

2.2.6. Latgales reģiona plānojums

Nav pretrunā ar Latgales reģionālo plānojumu, kas ir aplūkojams www.latgale.lv. Latgales reģionālā plānojuma galvenās vadlīnijas, kas attiecas uz Dekšāres pagastu:

(1) Latgales reģiona plānojums paredz veidot dažādotas un produktīvas lauku teritorijas un atbalsta lauku teritoriju iekšējo attīstību, veicinot pilsētu – lauku partnerību.

- (2) Attīstībai jābalstās uz dabas resursu ilgpējīgu izmantošanu un racionālu apsaimniekošanu.
- (3) Attīstības plānošana jābalsta uz dabas un kultūras mantojuma saglabāšanu, aizsardzību un attīstību.
- (4) Jā saglabā Latgalei raksturīgā lauku apdzīvojuma struktūra un jāpaaugstina lauku apdzīvoto vietu dzīvotspēja.
- (5) Plānojot jauno attīstību laukos, jārespektē katras lauku teritorijas īpatnības un mērogs saskaņā ar reģiona telpiskā plānojuma paredzēto prioritāro attīstības virzienu.
- (6) Plānojot jaunu apdzīvojuma, ražošanas, tūrisma un atpūtas aktivitāšu attīstību, maksimāli jāizmanto esošā infrastruktūra.
- (7) Jāatbalsta viensētu saglabāšana un attīstība gan zemnieku, gan piemājas saimniecību statusā.
- (8) Plānošanas dokumentos jāparedz pasākumi un nosacījumi, lai veicinātu dabas bagātību saglabāšanu un atjaunošanos, kā arī piedāvātu alternatīvas neatjaunojamo dabas resursu izmantošanai. Jāparedz pasākumi virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzībai.
- (9) Vietējo pašvaldību plānojumos jāintegrē kultūrainavas, paredzot to aizsardzību un radošu attīstību. Jāizstrādā kultūrainavu aizsardzības un attīstības plāni, teritoriju plānojumos nosakot tās ainavas, kurām ir īpaša vēsturiskā, estētiskā un ekoloģiskā nozīme.
- (10) Ūdeņi, meži un ainavas uzskatāmi par nacionālu vērtību, kuru attīstīšanā un saglabāšanā ieinteresēta visa sabiedrība, tāpēc visu līmeņu plānojumos jānodrošina to publiska pieejamība. Nav pieļaujama publiskās teritorijas – upju un ezeru piekrastes joslas – izmantošanas ierobežošana, apbūve, mežu iznīcināšana.
- (11) Bez pamatotas vajadzības neparedzēt lauksaimniecībā izmantojamo un meža zemju transformēšanu citos zemes izmantošanas veidos.
- (12) Vietējo pašvaldību plānojumos jānosaka minimālā nedalāmā zemesgabala platība – lauksaimniecībā izmantojamām zemēm un meža zemēm ne mazāk kā 2 ha.
- (13) Plānojot rekreācijas un tūrisma attīstību, jāņem vērā teritorijas ekoloģiskās funkcijas un vides aizsardzības nosacījumi.
- (14) Jāatbalsta neizmantoto lauksaimniecības zemju resursu alternatīva izmantošana.

2.3. Attīstības iespēju vērtējums

Attīstības iespēju vērtējums, tāpat kā attīstības priekšnosacījumu vērtējums, veikts pa zemes izmantošanas mērķu grupām, ierobežojoties ar izpētes daļā izskatītajiem faktoriem, par cik tie ir nozīmīgākie zemes izmantošanas mērķu noteikšanā. Arī šis vērtējums veikts pēc SVID analīzes metodes, izmantojot izteikto iedzīvotāju viedokli anketās, kā arī tiekoties ar dažādu nozaru speciālistiem.

2.3.1. Teritorijas izmantošana. Attīstības iespēju analīze

Zemes izmantošanas mērķu grupa	Izdevības, ko sniedz ārējā vide	Problēmas un iespējamie draudi
Lauksaimniecība	<p>Paplašināt piena lopkopības nozari, izmantojot esošās pļavas un ganības un esošās neizmantotās ražošanas ēkas, izmantojot iespējas, ko dod iesaiste ES projektos.</p> <p>Palielināt specializēto/biloģisko lauksaimniecību apguvušo saimniecību daudzumu un ražošanas apjomus, izmantojot ES atbalsta maksājumus.</p> <p>Sadarbojoties ar citām pašvaldībām un zemnieku saimniecībām, vienoties par noteiktas lauksaimniecības kultūras prioritāti ne tikai pagasta, bet plašākā apkaimē, lai produkcijas apjoms sasniegtu līmeni, kas nodrošinātu atbilstoša pārstrādes uzņēmuma darbību.</p> <p>Sadarbojoties ar kaimiņu pašvaldībām, iesaistīt zemniekus, atrast/piesaistīt investorus un ES struktūrfonda līdzekļus, izstrādāt projektus.</p> <p>Iespējas apsaimniekot meliorētus, relatīvi auglīgus tīrumus.</p>	<p>Sākumkapitāla trūkums.</p> <p>Vienlaidus pļavu un ganību platību izveide, pastāvot zemes privātīpašumam.</p> <p>Sadarbības tradīciju trūkums.</p> <p>Lauksaimniecības kooperācijai un mazo uzņēmumu attīstīšanai nepietiekami labvēlīga valsts ekonomiskā politika.</p> <p>Ieinteresēta un kvalificēta projektu ierosinātāja/vadītāja trūkums.</p> <p>Izmaiņas ES lauksaimniecības un lauku vides attīstības politikā.</p> <p>Meliorēto zemju aizaugšana ar krūmājiem un latvāņiem.</p> <p>Meliorācijas sistēmu apkopšana zemes privātīpašuma apstākļos (t.i., vairāku zemes īpašnieku nespēja vienoties par viņu īpašumos esošās vienas meliorācijas sistēmu remontu).</p>
Mežsaimniecība	<p>Saimniecisko meža platības palielināšana, apmežojot aizlaistās lauksaimniecības platības.</p> <p>Izcirtumu apmežošana.</p> <p>Veidot medību saimniecību, piedāvāt medību tūrisma pakalpojumus.</p> <p>Audzēt meža zvērus medībām un gaļai.</p> <p>Mežu – dabas aizsardzības</p>	<p>Institucionālas problēmas (atļaujas zemes transformācijai).</p> <p>Mežu īpašnieku neieinteresētība.</p> <p>Kooperācijas iemaņu un iniciatīvas trūkums. Mežu īpašnieku nespēja savstarpēji vienoties.</p> <p>Neuzticēšanās netradicionālajiem saimniekošanas veidiem.</p> <p>Iespējami konflikti ar dabas</p>

	objektu – izmantošana tūrismā.	aizsardzības interesēm. Apsaimniekotāja VAS „Latvijas meži” iespējamā neieinteresētība tūrisma attīstībā.
Karjeru izstrāde	Iespējas iegūt dolomītu un kūdru, smiltis, sapropeli.	Iespējams konflikts ar dabas aizsardzības un ainavas izkopšanas prasībām, jo dolomīta atradnes atrodas zem apdzīvoto vietu teritorijām un kūdras atradnes NATURA 2000 teritorijā.
Zivsaimniecība		Nav zivsaimniecības vajadzībām nodrošinātu dīķu.
Apdzīvojuma struktūra	Pastāvošo apdzīvojuma struktūras attīstības tendenču izmantošana tās pilnveidošanai.	Viensētu tipa apdzīvoto vietu dzīvotspējas samazināšanās līdz pat to izžušanai, jo ievērojami sarūk to iedzīvotāju skaits.
Darījumu apbūves teritorijas	Dekšāres ciema apbūvētajā zonā ir pietiekamas neapbūvētas zemes rezerves, tostarp pašvaldības īpašumā esošas, kā arī neizmantotas/ nepilnīgi izmantotas ēkas darījumu apbūves teritoriju paplašināšanai.	Nepastāv konkurence uzņēmumu starpā, jo to ir neliels skaits.
Sabiedriskās apbūves teritorijas	Pašvaldības īpašumā/valdījumā ir nepilnīgi izmantotas/neizmantotas sabiedriskās ēkas, kuras var pielāgot citai funkcijai, un relatīvi plašas teritorijas sabiedriskai apbūvei.	Pagasta pašvaldībai nepietiek līdzekļu ēku sakārtošanai, personāla algošanai. Nav ieinteresētu investoru un publiskas-privātas sadarbības pieredzes. Nav ieinteresētu vadītāju kā ārpuskolas mācību iestādei, tā nevalstiskajām organizācijām. Daļa iedzīvotāju nav ieinteresēti sabiedriskās dzīves aktivizēšanā un savas personības pilnveidošanā un neatbalsta/nepiedalās mācībās, NVO darbībā.
Rūpniecības (ražošanas) objektu teritorijas	Dekšāres ciemā, kā arī citur pagasta teritorijā ir neizmantotas/nepilnīgi izmantotas relatīvi plašas objektu teritorijas.	Ražošanas teritoriju un ēku īpašnieku nespēja/nevēlēšanās izmantot teritoriju/ēkas ražošanai. Ideju, sākumkapitāla un projektu

	<p>Jaunus ražošanas uzņēmumus iespējams iekārtot virknē bij. kopsaimniecības ražošanas objektu (mehāniskās darbnīcas, garāžas, noliktavas, fermu ēkas).</p> <p>Intensificēt darbojošos ražošanas uzņēmumu ēku un teritoriju izmantošanu.</p>	iniciatoru/vadītāju trūkums.
Satiksmes infrastruktūras objekti	Iekārtot virziena rādītājus ceļu krustojumos, norādes uz/pie apdzīvotām vietām un tūrisma objektiem.	Ierobežots finansējums
Neklasificētie objekti	<p>Kapsētās uzstādīt norādes par kultūrvēsturiski nozīmīgām atdusas vietām.</p> <p>Iesaistīšanās Austrumlatgales reģiona atkritumu izgāztuves projektā.</p>	Ierobežots finansējums.

2.3.2. Infrastruktūra. Attīstības iespēju analīze

	Izdevības, ko sniedz ārējā vide	Problēmas un iespējamie draudi
Siltumapgāde	2004. gadā ierīkota lokāla centrālā apkure Dekšāru pamatskolā. Lokāla centrālā apkure pastāv arī pagasta ēkā.	Lai daudzdzīvokļu ēkās atjaunotu centrālā apkuri, ir nepieciešami lieli kapitālieguldījumi, jo arī katlu mājas ir reorganizētas.
Ūdensapgāde	Piesaistīt ES līdzekļus atdzelzošanas iekārtu uzstādīšanai, ūdensapgādes tīklu rekonstrukcijai.	Trūkst papildus finansējuma. Iespējama pakalpojumu sadārdzināšanās.
Kanalizācija	Piesaistīt Es līdzekļus centralizētās kanalizācijas sistēmas un attīrīšanas iekārtu rekonstrukcijai.	Trūkst papildus finansējuma. Iespējama pakalpojumu sadārdzināšanās.
Elektroapgāde	Nav informācijas.	

Sakari	Iespējams notiks ATS pieslēgšana ciparu sistēmai.	LMT un TELE-2 pārtrauc sniegt pakalpojumus. Ierobežots finansējums.
Transports	Ceļu grants seguma nomaiņa ar melno segumu. Izveidot kvalitatīvus ceļus tūrisma maršrutos.	Ierobežots finansējums. Pašvaldībai nav līdzekļu atbilstošām sabiedriskā transporta dotācijām. Nav Rēzeknes rajona prioritāšu sarakstā. Trūkst ieinteresētu uzņēmēju-nespēja konkurēt ar valsts dotētiem transporta uzņēmumiem.
Meliorācijas sistēmas	Pastāv un darbojas meliorācijas sistēmas.	Ierobežots finansējums. Nekoptas sistēmas var pārstāt darboties.
Gāzes apgāde	Gāzes apgāde teorētiski iespējama no būvējamā maģistrālā gāzesvada Upmala-Preiļi-Rēzekne	Iedzīvotāji, uzņēmēji nav izteikuši vēlmi pieslēgties maģistrālajam gāzes vadam.

2.3.3. Dabas pamatne. Attīstības iespēju analīze

	Izdevības, ko sniedz ārējā vide	Problēmas un iespējamie draudi
Fiziskie ģeogrāfiskie faktori	Pastāv priekšnosacījumi dažāda veida tūrisma maršrutu izveidošanai: izziņas, atpūtas, velosipēdu, gājēju, kombinēti u.c.	Zemes īpašnieku interešu aizskaršana. Ierobežots finansējums. Ieinteresētu uzņēmēju trūkums. Aizsargjoslas, vides aizsardzības pasākumi.
Virszemes ūdeņi	Lielo dīķu izmantošana peldvietu iekārtošanai.	Lauksaimniecības un sadzīves notekūdeņu radītais piesārņojums. Organizatoriskas un institucionālas problēmas. Finansējuma trūkums. Nesakoiti pagastā esošo upju krasti

		un piesārņot gultne.
Meži	Aktīvas atpūtas iespējas: ogošana, sēņošana, zvēru vērošana u.c. Nozīmīgs ienākumu avots.	Nepietiekami ieguldījumi resursu atjaunošanā. Privātīpašums uz zemi. Nepietiekams finansējums. Negatīvā antropogēnā ietekme uz mežu.
Kultūras pieminekļi un kultūrvēsturiskie objekti	Piešķirt vietējās nozīmes kultūrvēsturiska objekta statusu pagasta teritorijā esošiem kultūrvēsturiskiem objektiem, veikt to izpēti. Izstrādāt valsts nozīmes pieminekļu labiekārtošanas projektus. Izveidot tūrisma maršrutus.	Trūkst atbilstošas infrastruktūras. Nav maršrutu un leģendu izstrādāšanā ieinteresētu cilvēku. Finansējuma trūkums. Izpētes rezultātu apkopošana, pagasta padomes lēmuma sagatavošana un saskaņošana ar VKPAI.

2.4. Pašvaldības teritorijas plānojuma mērķis un uzdevumi

Plānojuma mērķis: veicināt pašvaldības teritorijas izmantošanas atbilstību dabas dotumiem un izvirzīto dabas aizsardzības mērķu īstenošanai, nodrošinot pašvaldības teritorijā darbojošās nozares (lauksaimniecība, mežsaimniecība un kokapstrāde, tūrisms un rekreācija) ar teritorijām to attīstības paātrināšanai, ievērojot sabiedrības kā sociāla kopuma un zemes īpašnieku/ apsaimniekotāju intereses.

Teritoriālā plānojuma izstrādes gaitā par pagasta attīstību veicinošiem uzdevumiem noteikti:

1) vides situācijas saglabāšanā un uzlabošanā:

- tamponēt neizmantotos urbumus;
- dzeramā ūdens ņemšanas vietu aizsardzības nodrošināšana – aizsargjoslu noteikšana un ievērošana;
- uzlabot un modernizēt ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu tehnisko stāvokli;
- rekonstruēt attīrīšanas iekārtas;

- izvērtēt bijušo ražošanas objektu teritoriju tālākas izmantošanas iespējas: izpētot vides un ekoloģisko stāvokli, likvidējot piegružojumu, nojaucot neizmantojamās ēkas un būves;
- izstrādāt rīcības pasākumu kompleksu, lai neveidotos nesankcionētās atkritumu izgāztuves un likvidētu esošās;
- darboties ALAAS atkritumu apsaimniekošanas programmā;
- izstrādāt latvāņu apkarošanas programmu;
- uzlabot zaļās zonas aizsardzību un uzturēšanu;
- artēzisko urbumu sanitārās aizsardzības zonas uzturēšana kārtībā;
- ūdens kvalitātes kontrole saskaņā ar MK 1999. gada 23. februāra noteikumiem Nr. 63 „dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma prasības”;
- optimālas un vides aizsardzības prasībām atbilstošas sadzīves atkritumu savākšanas, šķirošanas un deponēšanas koncepcijas izstrāde;
- neizmanto dzīļurbumu tamponēšana atbilstoši higiēnas prasībām;
- sekot ūdens atbilstībai MK 29.04.2003. noteikumu Nr. 235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma normas un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” prasībām;
- ūdensapgādes sistēmas dezinfekcijai ir jābūt ne retāk, kā divas reizes gadā;
- skalošanas un lietus notekūdeņu novadīšanu no dziļurbumu stingrā režīma aizsargjoslām atbilstoši MK noteikumu Nr. 43 III daļas prasībām, t.sk., nodrošināt stingrā režīma aizsargjoslas iežogojumu 1.5 m augstumā;
- nodrošināt centralizēto ūdensapgādes un notekūdeņu sistēmu hermētiskumu no grunts un lietus notekūdeņu infiltrācijas;
- apsekot artēziskos urbumus, izstrādāt to izmantošanas programmu;
- veikt ūdensapgādes sistēmas sacilpošanu;
- attīrīt sadzīves notekūdeņus atbilstoši LR likumdošanas prasībām;
- notekūdeņu laboratorisko kontroli ieplūdē jāveic vienu reizi mēnesī BSP5. notekūdeņu laboratorisko kontroli izplūdē jāveic vismaz vienu reizi gadā – BSP5, NH4, NO3, PO4, naftas produkti un vismaz divas reizes gadā – suspendētas vielas, KSP, Nkop., Pkop;
- biodiķus un skeptiķus tīrīt pēc vajadzības, nogulsnes izvest uz papuves laukiem;
- nodrošināt notekūdeņu dūnu un to kompostu izmantošanu, monitoringu un kontroli atbilstoši MK 20.08.2002. noteikumu Nr. 365 „Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to kompostu izmantošanu, monitoringu un kontroli” prasībām, t.sk., notekūdeņu dūņu uzglabāšanu tikai šim nolūkam paredzētās vietās;
- iežogot kapsētas un tās apsaimniekot atbilstoši higiēnas prasībām;
- izveidot dzīvnieku apglabāšanas problēmas risinājumus;
- veicināt atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši higiēnas prasībām (konteineru uzstādīšana asfaltētos vai betonētos laukumos paredzētās šim nolūkam vietās).veicināt jaunbūvēto, rekonstruēto objektu pieslēgšanu ciemata ūdensvada, sadzīves notekūdeņu, kanalizācijas sistēmām;

2) transporta jomā:

- novērtēt ceļu un ielu stāvokli (tehnisko stāvokli, noslogojumu, nepieciešamos rekonstrukcijas, uzlabošanas pasākumus, termiņus un nepieciešamo finansējumu);
- uzlabot satiksmes drošību un ērtības;
- paaugstināt gājēju drošību;
- plānot un izbūvēt videi draudzīgus jaunus auto,- un velostāvlaukumus Dekšāres pagastā;
- uzlabot esošās pieturvietas un izveidot jaunas atbilstoši pieprasījumam.

3) dzeramā ūdens nodrošinājuma un kvalitātes uzlabošanā:

- izbūvēt ūdens atdzelžošanas iekārtas, lai atdalītu virsnormatīvos dzelzs sāļus;
- nodrošināt dzerama ūdens ieguves un izmantošanas pilnīgu uzskaiti;
- padot tīklā dzeramo ūdeni atbilstoši normatīvām prasībām, veicot tā iepriekšējo attīrīšanu;
- rekonstruēt ūdensvada tīklu;
- nodrošināt urbumu virsbūves hermētiskumu;
- turpināt uzlabot ūdensvada tīkla tehnisko stāvokli, nomainot nekvalitatīvos un bojātos posmus;
- apvienot visas lokālās ūdens apgādes sistēmas vienotā sistēmā;
- pieslēgt centrālām ūdensvada tīklam jaunus patērētājus.

4) kanalizācijas tīkla uzlabošanā un kvalitātes nodrošināšanā:

- nodrošināt esošā tīkla kvalitatīvu darbību;
- pakāpeniski likvidēt lokālās attīrīšanas ietaises, pieslēdzot lokālos tīklus centralizētajam;
- izbūvēt jaunus kanalizācijas trašu posmus un jaunas sūkņu stacijas;
- centralizētas kanalizācijas sistēmas ierīkošana Aļņu ciemā, jaunu NAI celtniecība Aļņu ciemā;
- novērst kanalizācijas notekūdeņu (arī atsevišķu individuālo māju) nokļūšanu novadgrāvju sistēmā un upītēs;
- ieviest monitoringu un iekšējās kontroles sistēmu.

5) mājokļa attīstīšanā:

- novērtēt dzīvojamā fonda stāvokli;
- apzināt apsaimniekošanas iespējas;
- veicināt dzīvojamā fonda atjaunošanu;
- piesaistīt ilgtermiņa kredītus būvniecībai, rekonstrukcijai un modernizācijai;
- sagatavot jaunus apbūves gabalus būvniecībai (ielu un inženiertīklu būvniecība);

6) drošības situācijas uzlabošanā:

- palielināt ūdens ņemšanas vietu skaitu ugunsdzēsības vajadzībām;
- nodrošināt esošo ūdenstilpņu pieejamību;

- Dekšāres pagastā nepieciešamais ūdens daudzums uz doto brīdi nav nodrošināts, kā arī ūdensapgādes tīklos hidranti nav uzstādīti, tāpēc rekonstrukcijas ietvaros ciemā jānodrošina ugunsdzēsības rezervuārs ar darba tilpumu vismaz 110 m³;
- izveidot iedzīvotāju apziņošanas sistēmu un evakuācijas plānu;
- veikt ielu apgaismošanu;
- apkopot visu informāciju par ūdens ņemšanas vietām, piebraucamajiem ceļiem;
- izstrādāt civilas aizsardzības pasākumu plānu, izveidot Brīvprātīgo ugunsdzēsēju brigādi.

7) parku un meža teritoriju saglabāšanā, tūrisma attīstībā:

- izbūvēt un saremontēt piebraucamos ceļus pie interesantām dabas teritorijas vietām, lai nodrošinātu gan tūristu autobusu piebraukšanu, gan vieglo automašīnu novietošanu tuvāk apskates vietai;
- organizēt izglītojošas dabas takas;
- saglabāt un atjaunot ekosistēmu dabiskās struktūras un to daudzveidību, lai nesāktos strauja nozīmīgu biotopu sarūkšana vai pat izzušana, attīstoties tautsaimniecībai;
- palielināt vietējām savvaļas sugām piemērotas platības;
- veicināt efektīvu dižkoku aizsardzību;
- sniegt visu aizsargājamo objektu raksturojumu un perspektīvo izmantošanu, nofotografēt, norādīt aizsardzības pasākumu kompleksu katrā objektā;
- mazināt traucējumus dzīvnieku sugām, it īpaši to vairošanās periodā;
- apkopot informāciju par pagastā esošiem vēsturiskiem objektiem (ēkas, vēsturiskas vietas u.c.).

8) iedzīvotāju izglītībā, apmācībā un brīvā laika pavadīšanā:

- jāorganizē ārpusklases fiziskās kultūras un sporta darbs;
- izveidot kvalitatīvu sporta laukumu ar šautuvi, lai pamatskola audzēkņi, jaunsargi un iedzīvotāji varētu sekmīgi darboties;
- bērnu laukumu labiekārtošana, jaunu bērnu un sporta laukumu veidošana;
- bērnu izglītības iestādes rekonstrukcija un iekārtošana atbilstoši MK 27.12.2002. noteikumu Nr. 610 „Higiēnas prasības vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības un profesionālāka izglītības iestādēm” un 27.12.2002. noteikumu Nr. 596 „Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas”;
- uzcelt jaunu sporta zāli ar baseinu, jo esošā neatbilst augošajām vajadzībām gan kultūras pasākumu organizēšanā, gan sporta aktivitātēm, gan pašdarbības kolektīviem.

9) medicīnas, sociālas jomas attīstībā:

- nodrošināt esošo feldšerpunktu kvalitatīvu darbību;
- nodrošināt veselības pakalpojumu pieejamību;
- pagasta teritorijā veicināt sanitāri – higiēnisko pakalpojumu attīstību;
- veicināt pakalpojumu pieejamību personām ar īpašām vajadzībām;
- veicināt zobārstniecības u.c. speciālistu pieņemšanas kabinetu atvēršanu.

3. Teritorijas plānojuma risinājumi

3.1. Apdzīvojuma struktūra

Teritorijas plānojumā noteiktas Dekšāres un Aļņu ciemu robežas. Izmantoti šādi kritēriji:

- zināma blīvuma apbūves esamība;
- nepieciešamība ciema teritorija iekļaut sabiedriski nozīmīgus objektus;
- nepieciešamība robežas pēc iespējas noteikt pa dabas vai cilvēka darbības iezīmētām robežšķirtnēm vai arī pa īpašuma robežām.

Ciema apbūve ir izvietota samērā kompakti, tomēr ciema robežās iekļauti arī zemesgabali (īpašumi), kuriem pašlaik noteikta izmantošana lauksaimniecībai (kods 01). Plānojumā šie zemesgabali ietverti kā rezerves teritorija apbūvei, dodot iespēju šos zemesgabalus transformēt apbūvei vai cita veida nelauksaimnieciskai izmantošanai, ja rodas nepieciešamība. Katrā konkrētā gadījumā zemes transformācijai jāsaņem atļauja saskaņā ar atbilstošo tiesību un normatīvo aktu prasībām. Ciemu teritorijās ir iekļautas vietējās nozīmes aizsargājamo mežu teritorijas, kur ir aizliegtas kailcirces.

3.1. tabula
DEKŠĀRES CIEMA ROBEŽĀS PILNĪGI VAI DAĻĒJI IEKĻAUTIE ĪPAŠUMI

Ciems	Nekustamo īpašumu kopskaits	Nekustamo īpašumu kadastra numuri*
Dekšāres	246	0050185; 0050015; 0050058; 0050088; 0050117; 0050134; 0050182; 0050189; <u>0050504</u> ; <u>0060001</u> ; 0060002; 0060003; 0060004; 0060005; 0060017; 0060018; 0060019; 0060021; 0060023; 0060024; 0060026; 0060027; 0060028; 0060029; 0060031; 0060032; 0060033; 0060034; 0060035; 0060036; 0060037; 0060039; 0060041; 0060044; 0060045; 0060046; 0060047; 0060048; 0060049; 0060051; 0060053; 0060056; 0060076; 0060090; 0060093; 0060095; 0060097; 0060098; 0060099; 0060134; 0060185; 0060194; 0060196; 0060199; 0060200; 0060201; 0060206; 0060208; 0060210; 0060211; 0060212; 0060213; 0060214; 0060215; 0060216; 0060217; 0060218; 0060227; 0060229; 0060230; 0060236; 0060237; 0060238; 0060239; 0060240; 0060241; 0060242; 0060243; 0060244; 0060245; 0060246; 0060248; 0060250; 0060251; <u>0060254</u> ; 0060255; 0060257; 0060258; 0060256; 0060262;

	<p>0060263; 0060264; 0060265; 0060267; 0060268; 0060269; 0060271; 0060273; 0060275; 0060276; 0060277; 0060278; 0060280; 0060281; 0060282; 0060284; 0060285; 0060286; 0060288; 0060289; 0060290; 0060291; 0060294; 0060295; 0060296; 0060298; 0060299; 0060300; 0060301; 0060303; 0060304; 0060305; 0060308; 0060306; 0060309; 0060310; 0060311; 0060312; 0060313; 0060314; 0060316; 0060317; 0060318; 0060319; 0060320; 0060321; 0060323; 0060324; 0060325; 0060327; 0060329; 0060331; 0060334; 0060326; 0060335; 0060338; 0060339; 0060340; 0060341; 0060342; 0060344; 0060345; 0060346; 0060347; 0060348; 0060353; 0060354; 0060355; 0060356; 0060358; 0060360; 0060362; 0060364; 0060366; 0060376; 0060379; 0060380; 0060381; 0060383; 0060385; 0060388; 0060392; 0060393; 0060394; 0060395; 0060396; 0060397; 0060398; 0060400; <u>0060401</u>; 0060402; 0060405; 0060406; 0060407; 0060411; 0060412; 0060418; 0060420; 0060422; 0060423; 0060424; 0060426; 0060426; 0060427; 0060428; 0060430; 0060431; 0060432; 0060433; 0060437; 0060438; 0060441; 0060442; 0060445; 0060446; 0060451; 0060452; 0060462; 0060463; 0060470; 0060477; 0060480; 0060487; 0060488; 0060494; 0060621; 0060682; 0060706; 0060709; 0060710; 0060713; 0060718; 0060721; 0060727; 0060730; 0060738; 0060830; 0060837; 0060850; 0060882; 0060999; 0063004; 0070009; 0070014; 0070020; 0070032; 0070038; 0070041; 0070054; 0070058; 0070060; 0070061; 0070068; 0070150; 0070804; 0073003.</p>
--	--

*VZD dati uz 01.06.2006. pasvītrotie kadastra numuri – īpašumi ciema teritorijā iekļaujas daļēji

Ieteiktā Dekšāres ciema robeža parādīta 2. pielikumā.

Dekšāres pagastā plānotā apdzīvojuma struktūra nav pretrunā ar kaimiņu pagastu : Varakļānu, Barkavas, Rikavas, Nagļu, Viļānu, Varakļānu pilsētas, Riebiņu novada interesēm. Tā atbilst Rēzeknes rajona plānotajai apdzīvojuma struktūrai, ciktāl rajona apdzīvojuma struktūras tālāko attīstību noteic atbalsta punktu – ciemu – izvēle. Sīkāk atbilstību nav iespējams pārbaudīt, jo rajona plānojums nesatur atbilstošus materiālus.

Par nozīmīgāko dažāda veida pakalpojumu sniegšanas un darījumu centru vēsturiski izveidojies Dekšāres ciems. Plānotajā pagasta apdzīvojuma struktūrā Dekšāres ciemam saglabāta un nostiprināta lauku centra loma. Ciemā saņemamo sociālo pakalpojumu – izglītības iestāde, feldšeru punkts, muzejs, bibliotēka, sociālais dzīvoklis – loks papildināts ar ieteikumu iekārtot dienas aprūpes centru, saņemamo komerciālo pakalpojumu loks – ar ieteikumu dažādot tirdzniecības pakalpojumus, veicināt sabiedriskās ēdināšanas, sadzīves un tūrisma pakalpojumu attīstību.

Atbalsta punkts Aļņi kalpo kā apkalpes un tūrisma centrs, kur atrodas pasts, veikals, feldšerpunkts, Varakļānu mežniecība.

3.2. tabula

ATSPUKAS CIEMA ROBEŽĀS PILNĪGI VAI DAĻĒJI IEKĻAUTIE ĪPAŠUMI

Ciems	Nekustamo īpašumu kopskaits	Nekustamo īpašumu kadastra numuri*
Aļņi	139	0030514; 0030027; 0030063; 0030064; 0030141; 0030159; 0030160; 0030161; 0030162; 0030163; 0030178; 0030179; 0030184; 0030185; 0030194; 0030195; 0030201; 0030221; 0030223; 0030224; 0030225; 0030226; 0030227; 0030228; 0030229; 0030230; 0030233; 0030234; 0030235; 0030236; 0030259; 0030266; 0030267; 0030273; 0030274; 0030282; 0030284; 0030285; 0030286; 0030289; 0030304; 0030305; 0030306; 0030310; 0030311; 0030315; 0030316; 0030317; 0030318; 0030323; 0030324; 0030326; 0030327; 0030329; 0030330; 0030331; 0030334; 0030341; 0030349; 0030350; 0030351; 0030353; 0030357; 0030358; 0030360; 0030361; 0030364; 0030366; 0030370; 0030371; 0030372; 0030374; 0030377; 0030379; 0030380; 0030383; 0030384; 0030389; 0030391; 0030393; 0030405; 0030407; 0030409; 0030410; 0030412; 0030413; 0030419; 0030420; 0030421; 0030423; 0030425; 0030428; 0030435; 0030438; 0030444; 0030445; 0030450; 0030457; 0030470; 0030491; 0030501; 0030502; 0030505; 0030506; 0030508; 0030512; 0030513; 0030516; 0030517; 0030521; 0030522; 0030532; 0030552; 0030553; 0030556; 0030558; 0030654; 0030655; 0030656; 0030701; 0030711; 0030716; 0030717; 0030719; 0030722; 0030739; 0030740; 0030741; 0030742; 0030743; 0030744; 0030745; 0030749; 0030758; 0030759; 0030763; 0030764; 0030779; 0030851

*VZD dati uz 01.06.2006. pasvīrotie kadastra numuri – īpašumi ciema teritorijā iekļaujas daļēji

Ieteiktā Aļņu ciema robeža parādīta grafiski 3. pielikumā.

3.2. Apsvērumi par teritorijas perspektīvo izmantošanu

Iepriekšējās nodaļās veiktais esošās situācijas un plānošanu ietekmējošo faktoru raksturojums un uz šo datu bāzes veiktā analīze ļauj secināt, ka turpmākajos 12 gados Dekšāres pagasta iedzīvotāju skaits nepieaugs un teritorijas izmantošanā nav gaidāmas krāsas pārmaiņas.

Teritorijas izmantošanai, neatkarīgi no tās piederības (valsts, pašvaldības vai privātais īpašums), jāatbilst tiesību un normatīvajos aktos noteiktajām teritoriju izmantošanas un apbūves, kā arī vides aizsardzības prasībām. Teritorijas izmantošanas veidam bez tam jāveicina konkrētajā plānojumā izvirzīto mērķu sasniegšana un tajā akceptēto pamatprincipu iemiestošana.

Izvirzītais plānojuma mērķis (2.4. sadaļa) nosaka teritorijas izmantošanas atbilstības dabas dotumiem un dabas aizsardzības interesēs izvirzīto mērķu īstenošanas veicināšanu, pilnveidojot pašvaldības teritorijā esošos priekšnosacījumus darbojošos nozaru (lauksaimniecība, mežsaimniecība un kokapstrāde, tūrisms un atpūta) attīstības paaugstināšana.

Teritorijas jaunu mājokļu būvniecībai paredzētas, bet mājokļu būvniecība pagaidām nav uzskatāma par primāru uzdevumu. Tā aktuāla robežās, ko nosaka iedzīvotāju iespējas/vēlme uzlabot savus mājokļu apstākļus.

No izvirzītajiem plānošanas principiem (2.2.1. sadaļa), nosakot teritoriju izmantošanu, aktīvi izmantoti šādi:

-Ilgtspējīgas attīstības princips. Ieteicot meliorētu zemi izmantot lauksaimnieciskajai ražošanai attīstot piena lopkopību un bioloģisko lauksaimniecību, tāpēc tā ir noteikta kā vietējas nozīmes lauksaimnieciskā zeme. Saglabāt esošos mežu masīvus, kā arī vietējās nozīmes aizsargājamie meži.

-Interesu saskaņotības princips. Līdzsvarot lauksaimniecības un mežsaimniecības un dabas aizsardzības intereses.

-Daudzveidības princips. Izmantots, paredzot daudzpusīgu tūrisma attīstību (vasaras – ziemas, atpūtas – izziņas, kājāmgājēju, ekskursiju u.c. tūrisma veidu);

-Identitātes princips. Izmantots, balstot pagasta attīstību uz pastāvošās dabas vides, kā arī kultūrvēsturiskā mantojuma izmantošanu; nosakot apbūves parametrus, ņemta vērā harmoniska attīstība, nezaudējot savu vienreizīgumu;

-Nepārtrauktības un pēctecības princips. Izmantots, balstot pagasta teritorijas plānojumu uz pastāvošo dabas vidi un apdzīvojuma struktūru;

-Atklātības princips. Dodot iespēju visiem interesentiem iepazīties ar pašvaldības teritorijas plānojumu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Teritorijas izmantošanas nākotnē noteikts, pēc iespējas balstoties uz iespējām, kuras nosaka tagadējais izmantošanas veids un apbūves īpašības. Zemes gabalu piederība un tās īpašnieka/vadītāja izteiktie priekšlikumi vērtēti kā ietekmīga papildus faktors, kas lielajā mērā noteic plānotā izmantošanas veida izvēli.

Teritorijas plānojuma prasības ir saistošas, izstrādājot detālplānojumus, kā arī, uzsākot jebkuru zemesgabalu sadalīšanu, apvienošanu un robežu pārdalīšanu, būvniecību, tai skaitā esošo būvju renovāciju, rekonstrukciju un restaurāciju, inženierkomunikāciju, teritorijas labiekārtošanu, zemes transformāciju, zemes dziļu izmantošanu un citu saimniecisko darbību pašvaldības teritorijā. Lai reālā saimnieciskā darbība noritētu saskaņā ar reģionālajām īpatnībām un dabas resursu racionālu izmantošanu, pamatojoties uz informāciju par ģeoloģisko uzbūvi un derīgajiem izrakteņiem.

Īpašniekiem, kuru būves ir kļuvušas nelietojamas, to izskats degradē ainavu vai tehniskais stāvoklis rada draudus drošībai, būves jānojauc vai jāsaved kārtībā. Nojaukto ēku un citu būvju vietas jānotīra un jānolīdzina.

Ierosināt nojaukt ēku var jebkurš pilsonis, kura iesniegumu pagasta padome izskata likumā noteiktajā termiņā un kārtībā. Būves nelietojamību un tās atjaunošanas vai nojaukšanas termiņus nosaka pagasta padome uz tehniskās apsekošanas atzinuma pamata, kas sagatavots saskaņā ar LBN 405-01 „Būvju tehniskās apsekošana” (MK not. Nr. 444 no 16.10.2001.). Ja noteiktajā termiņā nelietojamās būves īpašnieks šo lēmumu neizpilda, tad pagasta padome pieņem lēmumu par būves nojaukšanu un nojaukšanas izdevumu piedzīšanu no būves īpašnieka. Ar nojaukšanu vai atjaunošanu saistītos padomes lēmumus var apstrīdēt tiesā 30 dienu laikā pēc to saņemšanas.

Plānojot turpmāko būvniecību paredzēt ūdensapgādi, pamatojoties uz LBN 222-99 „Ūdensapgādes tīkli un būves” un LBN 221-98 „Ēku iekšējais ūdensvads un kanalizācija” prasībām.

3.2.1. Savrupmāju apbūves teritorijas

Definīcija. DPTIAN savrupmāju apbūves teritorija (DZS) nozīmē izbūves teritoriju ciemu teritorijās, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir savrupmāju (vienas ģimenes vai divu ģimeņu dzīvojamo māju) vai dvīņu māju (divu bloķētu vienas ģimenes dzīvojamo māju) apbūve, kur katra no tām izmantojama vienīgi kā vienas vai vairāku kopā dzīvojošu ģimeņu mājoklis.

Dekšāres un Aļņu ciemos vairāk ir raksturīga individuālo māju apbūve, kas tika jau iesākta padomju laikos, kad tika būvētas līdzīgas mājas ielas garumā.

3.2.2. Lauku apbūves teritorijas

Definīcija. DPTIAN lauku apbūves teritorija (DZL) nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir savrupmāju (vienas ģimenes vai divu ģimeņu dzīvojamo māju) vai dvīņu māju (divu bloķētu vienas ģimenes dzīvojamo māju) apbūve, kur katra no tām izmantojama vienīgi kā vienas vai vairāku kopā dzīvojošu ģimeņu mājoklis.

Šī kategorija ir kā turpinājums iesāktai apbūvei, kas uz doto brīdi ir apstājusies.

3.2.3. Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas

Definīcija. Apbūves noteikumos daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorija (DZD) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir daudzdzīvokļu dzīvojamo namu apbūve ar īres vai privātiem dzīvokļiem.

Dekšāres pagastā šādas teritorijas nav dominējošas. Perspektīvā šāda veida būvniecība pieļaujama tikai esošajās teritorijās.

3.2.4. Sabiedrisko objektu apbūves teritorijas

Definīcija. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos sabiedrisko objektu teritorija (ST) nozīmē zemesgabalu, kur primārā zemes, ēkas un būves vai tās daļas izmantošana kalpo sabiedriskiem vai sociāliem nolūkiem un ietver arī valsts un pašvaldības, reliģijas, izglītības, kultūras, zinātnes, ārstniecības, sociālās aprūpes vai citas līdzīgas nekomerciālas iestādes.

3.2.5. Darījumu un sabiedrisko objektu apbūves teritorijas

Definīcija. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos jauktas sabiedrisko un darījumu objektu apbūves teritorija (DST) nozīmē izbūves teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir darījumu un sabiedriskās (publiskās) iestādes, mazumtirdzniecības un pakalpojumu objekti un dzīvojamā apbūve.

Pie šī mērķa pieder arī policijas, glābšanas dienesta, sakaru un pasta ēku apbūves teritorijas. Teritorijas plānojumā ir paredzētas teritorijas jaunu sabiedriska rakstura būvju celtniecībai.

3.2.6. Ražošanas un tehnisko objektu apbūves teritorijas

Definīcija. DPTIAN ražošanas objektu apbūves teritorijas (RTT) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir ražošana.

3.2.7. Ražošanas un darījumu objektu apbūves teritorijas

Definīcija. DPTIAN jauktā darījumu un ražošanas objektu apbūves teritorija (RDT) nozīmē izbūves teritoriju, kurā galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir ražošana, kā arī dažāda rakstura darījumu iestādes.

3.2.8. Tehnisko un saimniecisko objektu teritorijas

Definīcija. DPTIAN tehniskās un saimnieciskās apbūves zona (TST) nozīmē izbūves teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir valsts un pagasta inženierkomunikāciju objekti, kā arī transporta un noliktavu uzņēmumi un iestādes.

Aizsargjoslu likums, 16. pants:

(1) Aizsargjoslas gar visu veidu un jebkuras piederības elektriskajiem tīkliem, to iekārtām un būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektrisko tīklu, to iekārtu un būvju ekspluatāciju un drošību.

(2) Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem veido:

1) gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām pilsētās un ciemos — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai:

a) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20kilovoltiem— 2,5m attālumā no līnijas ass,

b) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu vairāk par 20kilovoltiem līdz 110kilovoltiem — 4metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas,

c) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu vairāk par 110kilovoltiem— 8metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;

2) gar elektrisko tīklu gaisvadu līnijām ārpus pilsētām un ciemiem, kā arī pilsētu lauku teritorijās — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas abpus līnijai:

a) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu līdz 20kilovoltiem — 6,5m attālumā no līnijas ass,

b) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu vairāk par 20kilovoltiem līdz 110kilovoltiem — 20metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas,

c) gaisvadu līnijām ar nominālo spriegumu vairāk par 110kilovoltiem—30metru attālumā no malējiem vadiem uz ārpusi no līnijas;

3) gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas kabeļu līnijas katrā pusē 1metra attālumā no kabeļu līnijas ass. Ja kabelis atrodas tuvāk par 1metru no ēkas vai būves, tad šajā kabeļa pusē aizsargjoslu nosaka tikai līdz ēkas vai būves pamatiem;

4) gar elektrisko tīklu kabeļu līnijām, kuras zem ūdens līmeņa šķērso virszemes ūdensobjektus, — ūdens platība, ko visā dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes 100metru attālumā katrā pusē no kabeļu līnijas ass;

5) ap elektrisko tīklu sadales iekārtām, fīderu punktiem un transformatoru apakšstacijām — zemes gabals un gaisa telpa, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1metra attālumā ārpus šo iekārtu nožogojuma vai to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas.”

45.pants. Aprobežojumi aizsargjoslās gar elektriskajiem tīkliem

1) Aizsargjoslās gar elektriskajiem tīkliem papildus šā likuma 35.pantā minētajiem aprobežojumiem tiek noteikti šādi aprobežojumi:

1) aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas elektrisko tīklu objektiem;

2) aizliegts izvietot lopbarības, minerālmēsļu, degvielas, eļļošanas materiālu, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu, kokmateriālu un citu veidu materiālu un vielu glabātavas;

- 3) aizliegts aizsargjoslās gar gaisa vadu līnijām ierīkot sporta laukumus, rotaļu laukumus, stadionus, tirgus, sabiedriskā transporta pieturas, mašīnu un mehānismu stāvvietas, kā arī veikt jebkādas pasākumus, kas saistīti ar cilvēku pulcēšanos;
 - 4) aizliegts aizsargjoslās gar pazemes elektropārvades kabeļlīnijām veikt darbus ar triecienmehānismiem, nomest smagumus, izmest un izliet kodīgas un koroziju izraisošas vielas, degvielu un eļļošanas materiālus;
 - 5) aizliegts celt, kapitāli remontēt, rekonstruēt vai nojaukt jebkuras ēkas un būves bez attiecīgo komunikāciju īpašnieka atļaujas;
 - 6) aizliegts veikt jebkāda veida derīgo izrakteņu iegūšanas, iekraušanas un izkraušanas, gultnes padziļināšanas, zemes smelšanas, spridzināšanas un meliorācijas darbus, kā arī izvietot lauka apmetnes un mehānizēti laistīt lauksaimniecības kultūras;
 - 7) aizliegts aizsargjoslās gar zemūdens elektropārvades kabeļlīnijām, ierādīt zvejas vietas un zvejot, ņemt ūdens dzīvniekus un iegūt ūdensaugus ar dziļūdens rīkiem, kā arī ierīkot dzirdinātavas;
 - 8) aizliegts skaldīt ledu;
 - 9) aizliegts braukt ar mašīnām un mehānismiem, kā arī strādāt ar lauksaimniecības tehniku, kuras augstums, mērot no ceļa (zemes) virsmas, pārsniedz 4,5 metrus;
 - 10) aizliegts veikt zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, bet aramzemēs - dziļāk par 0,45 metriem, kā arī veikt grunts planēšanu ar tehniku;
 - 11) aizliegts veikt darbus, kas saistīti ar zemju applūdināšanu uz laiku;
 - 12) aizliegts ar jebkādam darbībām traucēt energoapgādes uzņēmuma darbiniekus, kuri aizsargjoslā veic ekspluatācijas, remonta, rekonstrukcijas, avāriju novēršanas vai to seku likvidācijas darbus šajā likumā noteiktajā kārtībā.
- (2) Veicot apūdeņošanas grāvju un drenāžas kolektorgrāvju būvi, kā arī ierīkojot nožogojumus un veicot citus darbus, jā saglabā pievedceļi un pieejas elektriskajiem tīkliem un to būvēm.
 - (3) Zemes īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai lietotājs aizsargjoslā var audzēt kokus un krūmus, ja par to noslēgta rakstveida vienošanās ar elektrisko tīklu īpašnieku.
 - (4) Elektroenerģijas apgādes uzņēmumi, kuriem saskaņā ar Enerģētikas likumu ir nepieciešama licence, izmanto nekustamo īpašumu aizsargjoslām gar elektriskajiem tīkliem bez atlīdzības par nekustamā īpašuma īpašniekam, valdītājam vai lietotājam noteikto nekustamā īpašuma lietošanas tiesību probežojumu.

Aizsargjoslu likums, 14.pants. Aizsargjoslas gar elektronisko sakaru tīkliem

- (1) Aizsargjoslas gar visu veidu un piederības elektronisko sakaru tīkliem un to infrastruktūras būvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektronisko sakaru tīklu un to infrastruktūras būvju maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta elektronisko sakaru tīklu droša ekspluatācija, radīti zaudējumi tautsaimniecībai un valstij.
- (2) Aizsargjoslām gar elektronisko sakaru tīkliem ir šāds minimālais platums:
 - 1) gar pazemes elektronisko sakaru tīklu līnijām un kabeļu kanalizāciju, elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līnijām — zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacītas vertikālas virsmas elektronisko sakaru tīkla līnijas katrā pusē 2,5 metru attālumā no elektronisko sakaru tīkla līnijas vai kabeļu kanalizācijas ass;
 - 2) gar elektronisko sakaru tīklu jūras kabeļu līnijām un elektronisko sakaru tīklu kabeļu līnijām, kuras šķērso kuģojamās vai plostojamās upes, ezerus, ūdenskrātuves un kanālus, — ūdens platība, ko visā tās dziļumā no ūdens virsmas līdz gultnei ietver paralēlas plaknes, kas atrodas 0,25 jūdžu attālumā no elektronisko sakaru tīkla jūras kabeļu līnijas (katrā tās pusē) un 100 metru attālumā no kabeļa (katrā tā pusē) upēs, ezeros, ūdenskrātuvēs un kanālos;
 - 3) ap virszemes un pazemes elektronisko sakaru tīklu līniju neapkalpojamiem pastiprināšanas un reģenerācijas punktiem, kabeļu sadales skapjiem un kastēm — zemes gabals un gaisa telpa elektronisko sakaru tīkla līnijas augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 3metru

attālumā no pastiprināšanas punkta, kabeļu sadales skapja vai kabeļu sadales kastes vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes virsmas;

4) stīgām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums nav lielāks par 4 metriem, - 2,5 metri katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;

5) stīgām mežu masīvos un stādījumos, kur koku augstums ir lielāks par 4 metriem, - 3,5 metri katrā pusē no līnijas ass līdz koku zariem;

6) vietās, kur iespējami bieži koku krišanas gadījumi, stigas platums nedrīkst būt mazāks par stādījumu vidējo augstumu katrā elektronisko sakaru tīkla līnijas pusē. Atsevišķi koki vai koku grupas, kas aug stigas malās, nocērtamas, ja to augstums ir lielāks nekā koku vidējais augstums. Ja elektronisko sakaru tīkla gaisvadu līnija šķērso parkus, dārzus, dabas rezervātus, dabas liegumus vai citu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas rezervāta, stingrā režīma, dabas lieguma vai regulējamā režīma zonas vai mikroliegumus, pēc savstarpējas vienošanās ar attiecīgajiem uzņēmumiem, organizācijām vai institūcijām atļauts noteikt mazāku stigas platumu.

(2¹) Aizsargjoslas ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem, antenu mastiem un to atsaitēm veido:

1) ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņiem un antenu mastiem — zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 1 metra attālumā ārpusē no to nožogojuma vai 5 metru attālumā no to vistālāk izvirzīto daļu projekcijas uz zemes vai citas virsmas, ja tornis vai masts nav nožogots;

2) ap elektronisko sakaru tīklu radiosakaru līniju torņu un antenu mastu atsaitēm — zemes gabals un gaisa telpa torņa vai masta augstumā, ko norobežo nosacīta vertikāla virsma 2,5 metru attālumā no atsaites projekcijas uz zemes virsmas un atsaites nostiprinājuma vietas zemē vai citā virsmā.”;

43.pants. Aprobežojumi aizsargjoslās gar elektronisko sakaru tīkliem

(1) Papildus šā likuma 35.pantā minētajiem aprobežojumiem bez izpildāmo darbu projekta, kas rakstveidā saskaņots ar elektronisko sakaru tīkla valdītāju, aizsargjoslās gar elektronisko sakaru tīkliem aizliegts:

1) veikt jebkādas celtniecības, montāžas un spridzināšanas darbus, grunts planēšanu ar tehniku, kā arī zemes darbus dziļāk par 0,3 metriem, aramzemēs — dziļāk par 0,45 metriem, autoceļu zemes nodalījuma joslā — dziļāk par 0,5 metriem;

2) izdarīt ģeoloģiskās un ģeodēziskās izpētes darbus, kas saistīti ar urbumiem, zemes paraugu ņemšanu un citiem līdzīgiem darbiem;

3) stādīt kokus, izvietot lauka apmetnes, turēt lopus, nokraut materiālus, lopbarību un mēslojumu, kurt ugunsurus un ierīkot šautuves;

4) zem elektronisko sakaru tīklu gaisvadu līnijām pārvadāt gabarītiem neatbilstošas kravas, kā arī ierīkot autotransporta, traktoru un mehānismu stāvvietas;

5) ierīkot kuģu, liellaivu un peldošo celtnu piestātnes, veikt iekraušanas, izkraušanas, gultnes padziļināšanas un zemes smelšanas darbus, izmest enkurus, braukt ar nolaištieņiem enkuriem, ķēdēm, lotēm, velkamajiem rīkiem un traļiem, ierādīt zvejas vietas, zvejot zivis, vākt augus ar dziļūdens rīkiem, ierīkot lopu dzirdīšanas vietas, skaldīt un iegūt ledu;

6) nojaukt un rekonstruēt ēkas un tiltus, pārbūvēt kolektoros un tuneļus, kuros ieguldīti elektronisko sakaru tīklu kabeļi vai uzstādītas elektronisko sakaru tīklu līniju statnes, kabeļu sadales kastes un sadales skapji (ja būvētājs nav iepriekš pārvietojis elektronisko sakaru tīkla līnijas un iekārtas pēc saskaņošanas ar to valdītāju);

7) apbērt vai salauzt mērstabīņus un brīdinājuma zīmes, novietot uz pazemes kabeļu līniju trasēm smagus (vairāk par 5 tonnām) priekšmetus, ierīkot trasēs skābju, sāļu un sārmu notekas;

8) atvērt elektronisko sakaru tīklu neapkalpojamo pastiprināšanas un reģenerācijas punktu, mikroviļņu līniju, kabeļu kanalizācijas kabeļaku, šahtu, sadales skapju un kabeļu kastu durvis un lūkas, kā arī personām, kas minētās līnijas un iekārtas neapkalpo, pieslēgties elektronisko sakaru tīklu līnijām un iekārtām;

- 9) veikt jebkādas citas darbības, kas var izraisīt telekomunikāciju līniju un iekārtu bojājumus;
 10) rokot zemi, lietot laužņus, kapļus, ķīļus un pneimatiskos instrumentus.
 11) apbērt ar zemi vai būvmateriāliem kabeļu kanalizācijas kabeļaku lūku vākus, sadales skapjus, brīdinājuma zīmes un mērstabiņus pazemes kabeļu trasēs, kā arī pārvietot esošās elektronisko sakaru tīklu līnijas un iekārtas bez iepriekšējas saskaņošanas ar to valdītāju.

3.2.9. Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves un līnijbūvju teritorijas

Definīcija. DPTIAN ceļi un ielas (LBT) nozīmē izbūves teritorijas, kur primārais izmantošanas veids ir valsts, pašvaldību koplietošanas autoceļi un ielas, iekšsaimniecību un servitūta ceļi, gājēju un velosipēdistu ceļi, takas, stāvlaukumi, transporta pieturas, kā arī inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošana, pieturvietas.

Definīcija. DPTIAN dzelzceļa teritorijas (LBT) nozīmē izbūves teritorijas, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir pasažieru un kravas transporta satiksme un satiksmes apkalpes būves, kā arī ar to saistītu inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju izvietošana, stacijas.

Plānotā ceļa numurs plānā	Esošā ceļa numurs plānā
1	40
2	46; 5; 2
3	4
4	42; 6
5	7
6	8
7	1
8	9
9	51; 3
10	41
11	47; 27
12	32; 48
13	15
14	10
15	11; 17; 16
16	16; 36; 19
17	21
18	18

19	19
20	20; 22
21	25
22	26; 24
23	38
24	14; 34; 13
25	29
26	35
27	33
28	43
29	49
47	47

Plānotie ielu numuri plānā	Esošie ielu numuri plānā	Esošie ceļu numuri plānā
1	5; 1	23; 20
2	2	-
3	3	-
4	1; 4	-
5	-	28
6	-	18
7	-	30
8	-	39
9	8	8
10	7	-
11	6	-
12	-	1
13	-	7
14	-	19
15	-	15

Teritorijas plānojums paredz:

- saglabāt esošo koplietošanas autoceļu tīklu;
- rezervēt teritorijas plānotajām ielām Dekšāres ciema plānotajās apbūves teritorijās;
- jaunu dzīvojamo apbūvi lauku teritorijās atvirzīt ārpus valsts un pašvaldības ceļu aizsargjoslām, ārpus dzelzceļa ekspluatācijas un drošības aizsargjoslām, paredzot gar ceļu zaļumu joslu ne šaurāku par 10 m, ciemu teritorijās – aiz sarkanajām līnijām, paredzot gar ceļu zaļumu joslu ne šaurāku par 6 m, izņemot – iedibinātas būvlaiides gadījumus;
- Dekšāres ciemā dzelzceļa nodalījuma joslu noteikt kā satiksmes infrastruktūras teritoriju.

Teritorijas plānojums rekomendē:

- ierīkot gājēju ietves gar valsts un pašvaldības koplietošanas autoceļiem (maģistrālajām ielām) ciemu teritorijās;
- ieklāt melno segumu pagasta ceļiem un ielām ciemu teritorijās;
- autoceļa A12 rekonstrukcijas gadījumā – ierīkot veloceļu, sabiedriskā transporta pieturvietās ierīkot nojumus;
- autoceļa V9735 rekonstrukcijas gadījumā – ierīkot veloceļu un gājēju ietvi, sabiedriskā transporta vietās ierīkot nojumus.

Teritorijās gar dzelzceļiem noteiktas ekspluatācijas un drošības aizsargjoslas uz katru pusi no galvenā sliežu ceļa malējās sliedes:

- lauku apvidū – 100 metri, bet ne mazāk kā dzelzceļa zemes nodalījuma joslas platums;
- ciemu teritorijās – 100 metri, bet ne mazāk kā dzelzceļa zemes nodalījuma joslas platums.

Aizsargjoslās gar dzelzceļiem aizliegts:

- 1) veikt darbības, kuru rezultātā samazinās dzelzceļa pārredzamība vai palielinās aizputināmība,
- 2) veikt darbības, kuru rezultātā pasliktinās hidroloģiskais režīms dzelzceļa aizsargjoslā vai tiek traucēta aizsargjoslas un tai piegulošo vai to šķērsojošo melioratīvo sistēmu un būvju funkcionēšana,
- 3) veikt jebkurus būvniecības vai grunts rakšanas un pārvietošanas darbus bez saskaņošanas ar dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāju,
- 4) aizkraut pievedceļus un pieejas pie dzelzceļa apkalpošanas objektiem.
- 5) aizliegts būvēt jaunas dzīvojamās mājas vai esošās ēkas rekonstruēt par dzīvojamām mājām;
- 6) aizliegts būvēt jaunas nedzīvojamās ēkas vai esošās ēkas rekonstruēt par nedzīvojamām ēkām, izņemot satiksmes un sakaru iestāžu ēkas, lauku saimniecību nedzīvojamās ēkas;
- 7) aizliegts būvēt jaunas sporta un atpūtas būves vai esošās ēkas rekonstruēt par sporta un atpūtas būvēm;
- 8) aizliegts atvērt izglītības iestādes, ierīkot spēļu laukumus un atpūtas zonas;
- 9) aizliegts rīkot publiskus pasākumus;
- 10) aizliegts izvietot degvielas uzpildes stacijas, bīstamu ķīmisko vielu un produktu, kokmateriālu, uzliesmojošu, viegli un īpaši viegli uzliesmojošu vielu, produktu un materiālu glabātavas, ja nav noslēgta rakstveida vienošanās ar dzelzceļa īpašnieku.

Autoceļu un dzelzceļu aizsargjoslas teritorija paliek zemju lietotāju rīcībā un tiek izmantotas, ievērojot likuma *Par autoceļiem, Dzelzceļa likuma un Aizsargjoslu likuma noteikumus*.

Ielām tiek noteiktas šādas sarkanās līnijas (sarkanā līnija — pašvaldības apstiprinātajā teritorijas plānojumā noteiktā līnija, kas norobežo ceļa, ielas vai piebrauktuves (arī inženierkomunikāciju koridoru) izbūvei nepieciešamo teritoriju, kurā nekustamā īpašuma lietošanas tiesības aprobežotas saskaņā ar likumiem, no apbūvējamās vai citādā veidā izmantojamās teritorijas) – 14 m uz abām pusēm no ceļa ass, izņemot:

- ielu posmos, kur eksistē iedibināta būvlaide – pa esošo būvlaides līniju;
- autoceļam V9735 Dekšāres ciema teritorijā – 30 metru.

Teritorijas plānojums nenosaka iekšsaimniecību un servitūta ceļu izvietojumu. Šo ceļu izvietojums nosakāms, izstrādājot detālplānojumus un zemes ierīcības plānus. Plānojumā attēlotie iekšsaimniecību un /vai servitūta ceļi attēloti atbilstoši topogrāfiskajai kartei.

Ierīkojot jaunus iekšsaimniecības vai servitūta ceļus, to pieslēgumam pie koplietošanas autoceļiem jāievēro pieslēgumu pakāpenības princips: pieslēgums jāveic - kur tas iespējams - pie pagasta autoceļa; ja nav iespējams pieslēgums pie pašvaldības autoceļa, pieslēgumi pie autoceļa A12 nav pieļaujami bez saskaņošanas ar VAS „Latvijas ceļi”.

Likums “Par autoceļiem” 6.1 pants. Ceļa servitūts

(1) Ja kāda īpašnieka zemes gabalu, kuru viņš ieguvis sakarā ar īpašuma tiesību atjaunošanu vai zemes privatizāciju, pievedceļš nesavieno ar valsts vai pašvaldības ceļu, šādam īpašniekam ir servitūta tiesības lietot braukšanai citos zemes gabalos esošos ceļus vai ierīkot tos no jauna.

(2) Servitūtu nodibina Civillikumā noteiktajā kārtībā. Strīdus sakarā ar servitūta nodibināšanu izskata tiesa.

6.2 pants. Ceļa servitūta blakus tiesības

(1) Ceļa servitūta nodibināšanai kalpojošā zemes gabala īpašnieks nevar liegt servitūta lietotājam izmantot ceļa aizsargjoslas apakšzemes un virszemes komunikāciju ierīkošanai likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(2) Ja ceļa servitūta nodibināšanai kalpojošā zemes gabala īpašnieks nenosaka ceļa aizsargjoslu vai nenosaka to pietiekami lielu, strīdu izšķir tiesa.

(3) Servitūta lietotājs sedz zaudējumus, kas ceļa servitūta nodibināšanai kalpojošā zemes gabala īpašniekam rodas ceļa servitūta blakus tiesību izmantošanas rezultātā.

23.pants. Valsts ceļu dienesta un ceļu īpašnieka pienākumi

(2) Gadījumos, kad ceļu izmanto satiksmei uz servitūta pamata, ceļa uzturēšanas pienākums ir servitūta lietotājam.

3.2.10. Parku, skvēru, labiekārtotu apstādījumu teritorijas

Definīcija. DPTIAN parku, skvēru un labiekārtotu apstādījumu teritorijas (LAT) nozīmē teritorijas plānojumā noteiktās teritorijas, kas brīvi pieejamas sabiedrībai, un var ietvert ar rekreāciju saistītas ēkas un būves.

3.2.11. Dabas teritorijas

Definīcija. DPTIAN dabas teritorijas (DT) nozīmē teritorijas, ko veido dabas un apzaļumotās teritorijas, mežu, parku, skvēru, upju palienu, pļavu, purvu un upju, ezeru un citu ūdenstilpju teritorijas, kur apbūve nav primārais izmantošanas veids, bet pieļaujama tikai tad, ja tā nepieciešama atļautās izmantošanas nodrošināšanai, bet izmantošana

lielākā vai mazākā mērā, atkarībā no attiecīgās izbūves teritorijas daļas īpatnībām, ir saistīta ar dabas resursu izmantošanu, arī rekreāciju un vides aizsardzību.

3.2.12. Tūrisma un rekreācijas teritorijas

Definīcija. DPTIAN tūrisma un rekreācijas teritorijas (TRT) nozīmē teritorijas plānojumā noteiktās teritorijas, kur primārais izmantošanas veids ir viesu māju, kempingu un citu rekreācijas objektu būvniecība, kas brīvi pieejami sabiedrībai.

Dekšāres pagastā pastāv atpūtas komplekss „Laimas nams”(kad.Nr. 7848-003-0710), viesu nams „Aizvējš” (kad. Nr. 7848-003-0509), „Sauleskalns” (kad.Nr. 7848-003-0049).

Dekšāres pagastā atrodas šādi LVM Mežs Ziemeļlatgales mezsaimniecības rekreācijas un tūrisma teritorijas:

- atpūtas vieta „Zverenica”, 258. kv. 25. nog., kad. Nr. 7848 003 0692;
- atpūtas vieta „Restorāns”, 232. kv. 1. nog., kad. Nr. 7848 002 0652;
- atpūtas vieta „Ķēķis”, 208. kv. 7. nog., kad. Nr. 7848 002 0651.

3.2.13. Kapsētu teritorijas

Definīcija. DPTIAN kapsētu teritorijas (KT) nozīmē teritorijas plānojumā noteiktās teritorijas, kur vienīgais zemes un būvju izmantošanas veids ir kapsētas.

Ap darbojošos kapsētu teritorijām noteiktas sanitārās aizsargjoslas 300 m no kapsētas teritorijas ārējās malas, un kurās tiek noteikti šādi aprobežojumi:

- 1) aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas, izņemot gadījumus, kad ir veikti iespējamās dzeramā ūdens ņemšanas vietas bakterioloģiskās aizsargjoslas aprēķini un konstatēts, ka kvalitatīvu dzeramo ūdeni var nodrošināt, ievērojot aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodiku;
- 2) aizliegts ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus un atkritumu izgāztuves, izņemot kapsētu apsaimniekošanai nepieciešamās;
- 3) aizliegts aizkraut pievedceļus un pieejas kapsētām.

Papildus minētajam pašvaldība var noteikt zemes izmantošanas aprobežojumus ētisku apsvērumu dēļ.

Dekšāres pagasta teritoriju skar arī Nagļu pagasta Ļodānu kapsētas, Viļānu pagasta Rimšu kapsētas aizsargjoslas.

Pagastā netiek plānota jaunu kapsētu ierīkošana, bet esošās tiks paplašinātas atbilstoši kapsētu teritoriju kadastra robežām.

Pagasta teritorijā kritušo dzīvnieku kapsētas nav bijis un nav arī plānota. Kritušo dzīvnieku utilizāciju nodrošina SIA „RENETA” visā Latvijas teritorijā., arī Dekšāres pagastā.

3.2.14. Virszemes ūdeņu teritorijas

Definīcija. DPTIAN ūdeņu (ūdensteču un ūdenstilpju) teritorijas (ŪT) ir teritorijas, kas ietver dabīgas vai mākslīgas ūdenstilpes (dīķus u.c.) un ūdensteces (upes, strautus u.c.), kuru izmantošana saistīta ar ūdenssaimniecību, zvejsaimniecību un zivsaimniecību, transportu, rekreāciju un virszemes ūdeņu noteci, kā arī būves, kas saistītas ar attiecīgā ūdens baseina izmantošanu (laivu piestātnes, peldētavas u.c.) un uzturēšanu (slūžas, dambji u.c.) (sk. sadaļu aizsargjoslas par ūdeņu aizsargjoslām).

3.2.15. Mežu teritorijas

Definīcija. DPTIAN mežu teritorija (MT) nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir mežsaimniecība, arī kokmateriālu sagatavošana un ar to saistītie pakalpojumi. Kā mežu teritorijas ir apzīmētas arī meža parku teritorijas.

Saskaņā ar *Meža likumu*, meža zeme ir zeme, uz kuras ir mežs, zeme zem meža infrastruktūras objektiem, kā arī mežā ietilpstošie un tam pieguļošie pārplūstošie klajumi un lauces. Par mežu uzskatāmas arī atsevišķas platības, kuras apaugušas ar kokiem, ja to lielums pārsniedz 0.1 ha (Meža likums, 3.pants). jebkāda meža zemes transformācija citos zemes lietošanas veidos veicama tikai saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 806 *Meža zemes transformācijas noteikumi*, kas spēkā no 02.10.2004.

Saskaņā ar *Aizsargjoslu likuma* 03.11.1997. 27. panta 3) punktu ūdensteču aizsargjoslās aizliegts veikt 50 metrus platā joslā kailcirtes, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai un vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai, kā arī paliņu pļāvu atjaunošanai un apsaimniekošanai. Ja aizsargjosla ir šaurāka par 50 metriem, kailcirte aizliegta visā aizsargjoslas platumā.

Saskaņā ar *Aizsargjoslu likuma* 03.11.1997. 37. panta 5) punktu ūdensteču aizsargjoslās 10 metru platā joslā aizliegts veikt galveno cirti, izņemot koku ciršanu ārkārtas situāciju seku likvidēšanai un vējgāžu, vējlaužu un snieglaužu seku likvidēšanai, veikt meža zemju transformāciju.

Rēzeknes virsmežniecībā apmežošanai nav izdalītas īpašas riska teritorijas vai objekti. Plānojot meža ieaudzēšanu pagasta teritorijā, jāievēro MK 20.07.2004. noteikumi Nr. 619 *Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz transformācijas atļaujas*, kā arī MK 06.03.2001. noteikumu Nr.108 *Meža ieaudzēšanas un plantāciju mežu noteikumi prasības*

Dekšāres pagasta atrodas šādas LVM Mežs Ziemeļlatgales mežsaimniecības apmežošanai paredzētās lauksaimnieciskās zemes:

186. kv. 2. nog. - 0.5 ha, 3. nog. - 1.4 ha, 30. nog. - 1.0 ha; 201. kv. 27. nog. - 1.4 ha; 243. kv. 6. nog. - 0.7 ha; 250. kv. 23. nog. - 0.4 ha; 256. kv. 2.nog. - 0.8 ha; 259. kv. 2. nog. - 6.7 ha; 268. kv. 56. nog. - 1.6 ha; 269. kv. 41. nog. - 0.1 ha, 46. nog. - 3.2 ha; 270. kv. 1. nog. - 4.9 ha.

3.2.16. Lauksaimniecības teritorijas

Definīcija. DPTIAN lauksaimniecība teritorija (LT) nozīmē teritoriju, kur galvenais zemes un būvju izmantošanas veids ir augkopība, dārzenkopība, dārzkopība, lopkopība un ar to saistītie pakalpojumi, kā arī medniecība, un ietver lielsaimniecību, zemnieku saimniecību un piemājas saimniecību teritorijas.

Vietējās nozīmes vērtīgās lauksaimniecības zemes ir visas LIZ, kas ir meliorētas un neatrodas Dekšāres un Aļņu ciemu teritorijās, kā arī lauku apbūves, tūrisma un rekreācijas teritorijās. Vietējās nozīmes lauksaimniecības zemes atļauts izmantot lauksaimnieciskajai ražošanai (sk. II sējumu).

3.2.17. Speciālās teritorijas

Speciālās teritorijas šī plānojuma izpratnē ir teritorijas, kurās esošā situācija neatbilst vides normatīvajam prasībām (piesārņotās, degradētās, erodētās vai citādi degradētās teritorijas). Šajās teritorijās iespējami īsākā laika jāvānoverš šī neatbilstība.

Teritorijas plānojumā šīs teritorijas ir apzīmētas ar

Par potenciāli piesārņotām pagastā uzskatāmas šādas esošās izmantošanas teritorijas:

- kapsētu teritorijas – noteikta sanitārā aizsargjosla 300 m pa perimetru;
- Dekšāres ciema notekūdeņu attīrīšanas iekārtu teritorijas – noteikta sanitārā aizsargjosla 100 m pa perimetru;
- kanalizācijas krājbedru un kūstmēslu glabātavu teritorijas;
- Dekšāres likvidētā sadzīves atkritumu izgāztuves teritorija - noteikta sanitārā aizsargjosla 100 m pa perimetru;
- bijuši ķīmisko vielu noliktava – noteikta 100 m aizsargjosla pa perimetru;
- kā arī citas bijušās un esošās izmantošanas teritorijas atbilstoši 3.4. tabulai.

Potenciāli piesārņotajās teritorijās un sanitārajās aizsargjoslās ap šīm teritorijām, saskaņā ar Aizsargjoslu likumu:

- aizliegts veikt darbus, kas var izraisīt applūdināšanu vai gruntsūdens līmeņa paaugstināšanos;
- aizliegts būvēt jaunas dzīvojamās ēkas,
- aizliegts ierīkot jaunas dzeramā ūdens ņemšanas vietas.

Par degradētām uzskatāmas:

- derīgo izrakteņu ieguves karjeru teritorijas, kurās izstrāde pabeigta vai nav paredzama turpmāka derīgo izrakteņu ieguve;
- teritorijas, kurās atrodas bijušo lauksaimniecības ražošanas uzņēmumu ēku un būvju drupas.

Pagasta teritorijas plānojuma plānotā (atļautā) izmantošanā izdalītas sekojošas rekultivējamās teritorijas:

- Dekšāres likvidētā sadzīves atkritumu izgāztuves teritorija;
- karjeru teritorijas, ja karjera izstrāde pabeigta vai nav plānots izstrādi turpināt, kā iespējamo rekultivācijas veidu paredzot transformēšanu ūdenssaimniecības teritorijās;
- teritorijas, kurās atrodas ēku un būvju drupas;
- esošo piesārņoto vai potenciāli piesārņoto objektu teritorijas atbilstoši 3.5. tabulai, izņemot - gadījumā, ja veicot izpēti, potenciāli piesārņotā teritorija netiek atzīta par piesārņotu.

Pēc rekultivācijas teritorijas izmantojamas atbilstoši pārējās zemes vienības vai to ietverošo zemju plānotai (atļautai) izmantošanai.

Dekšāres pagasta teritoriju atrodas Varakļānu pilsētas atkritumu izgāztuves aizsargjosla.

Dekšāres pagastā kā riska teritorijas tiek noteiktas:

- 1) autoceļu A12, dzelzceļa aizsargjoslu teritorijas – bīstamo kravu avāriju risks un satiksmes avāriju risks; ierobežojumi atbilstoši Aizsargjoslu likumam;
- 2) 110, 20 KV elektropārvades gaisvadu līniju aizsargjoslu teritorijas – avāriju riska teritorijas; ierobežojumi atbilstoši Aizsargjoslu likumam;
- 3) applūstošās teritorijas upju palienēs – plūdu riska teritorijas, teritorijā nosakāmi būvniecības ierobežojumi;
- 4) Mežu masīvu teritorijas un kūdras iegulu teritorijas – ugunsgrēku riska teritorijas.

3.2.18. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

Aizsargājamās teritorijas ir ģeogrāfiski noteiktas platība, kas atrodas īpašā valsts aizsardzība saskaņā ar kompetentu valsts varas un pārvaldes institūciju lēmumu, un tiek izveidotas, aizsargātas un apsaimniekotas nolūkā;

- aizsargāt un saglabāt dabas daudzveidību (retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus utt.);
- nodrošināt zinātniskos pētījumus un vides pārraudzību;
- saglabāt sabiedrības atpūtai, izglītošanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas.

3.2.19. Derīgo izrakteņu atradņu teritorijas

Derīgo izrakteņu atradņu teritorijas šī plānojuma izpratnē ir teritorijas, kurās tiek iegūti derīgie izrakteņi. To ieguves teritorijas šajā plānojumā nav atspoguļotas. Uzsākot derīgo izrakteņu ieguvi nepieciešams veikt detalizētu izpēti un izstrādāt detālo plānojumu. Kārtību, kādā tiek izsniegtas zemes dzīļu izmantošanas licences un bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas, nosaka LR MK Zemes dzīļu izmantošanas noteikumi Nr. 449. (sk. 1.6. sadaļu)

3.2.20. Būvniecībai nelabvēlīgās teritorijas, kā arī teritorijas, kurām nepieciešama inženiertehniskā sagatavošana

Aizliegta būvniecība NATURA 2000 un pārējās aizsargājamās teritorijās, kā arī atradņu teritorijās.

3.2.21. Virszemes ūdeņu pirmās pakāpes pieteku sateces baseinus, ūdenstilpju izvietojumu, ūdens ņemšanas un notekūdeņu novadīšanas vietu, ūdens attīrīšanas būvju un organizēto peldvietu izvietojumu, pazemes ūdeņu aizsardzības teritorijas

Skat. 1.6., 1.5. nodaļu. Peldvietas pie pagasta teritorijas upēm nav plānots veidot. Ūdens ņemšanas un notekūdeņu novadīšanas shēma ir attēlota plānā.

3.2.22. LIZ zemju transformācija

LIZ transformācijas kārtību nosaka MK 20.07.2004. noteikumi Nr. 619 "Kārtība, kādā lauksaimniecībā izmantojamo zemi transformē par lauksaimniecībā neizmantojamu zemi un izsniedz zemes transformācijas atļaujas", kas nosaka:

1. Zemes transformācija atļauta saskaņā ar spēkā esošu vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu.

2. Zemes transformācija ir aizliegta:

2.1. valsts nozīmes lauksaimniecības teritorijās, , izņemot gadījumu, ja par to ir izdots Ministru kabineta rīkojums;

2.2. vietējās nozīmes LIZ teritorijās;

2.3. teritorijās, kurās, transformējot zemes nogabalu, tiek ierobežota servitūtu vai citu apgrūtinājumu izmantošana, ja nav saņemts rakstisks saskaņojums ar servitūtu vai apgrūtinājumu lietotājiem.

3. Platībās, kas ir mazākas par 0,1 ha, vienā viensētā ar saimniecības ēkām par zemes transformāciju neuzskata šādas darbības:

3.1. ceļu ierīkošana saimniecības vajadzībām;

3.2. būvniecība (izņemot būvniecību meliorētajās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs);

3.3. ūdenstilpju ierīkošana (izņemot ūdenstilpju ierīkošanu meliorētajās lauksaimniecībā izmantojamās zemēs).

4. Šo noteikumu 6.punkta nosacījumi neattiecas uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem. Minētajās teritorijās šīs darbības regulē saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārīgajiem un individuālajiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem vai mikroliegumu aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumiem.

Atļauju izsniegšanas kārtība:

1. Transformācijas ierosinātājs saņem pašvaldības izziņu par zemes transformācijas atbilstību vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam vai detālplānojumam.

2. Transformācijas ierosinātājs šo noteikumu 8.punktā minēto izziņu un zemes transformācijas iesniegumu (turpmāk — iesniegums) (1.pielikums) kopā ar iesniegumā norādītajiem dokumentiem iesniedz Lauku atbalsta dienesta (turpmāk — dienests) reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē, kuras pārraudzības teritorijā atrodas transformējama zemes nogabals.
3. Dienesta reģionālā lauksaimniecības pārvalde 30 dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas pieņem lēmumu par atļaujas izsniegšanu (2.pielikums), par atļaujas nosacījumiem vai par atļaujas atteikumu (3.pielikums). Minēto lēmumu un tā pamatojumu paziņo transformācijas ierosinātājam.
4. Atļaujas derīguma termiņš ir divi gadi. Pēc atļaujas saņēmēja pamatota pieprasījuma atļaujas izsniedzējs tās derīguma termiņu var pagarināt vēl uz diviem gadiem (4.pielikums).
5. Ja transformācijai pieteiktais zemes nogabals ir meliorēts, dienesta reģionālā lauksaimniecības pārvalde pirms atļaujas izsniegšanas transformācijas ierosinātājam izsniedz atzinumu par transformējamā zemes nogabala ietekmi uz piegulošajām meliorētajām platībām un meliorācijas sistēmu pārkārtošanu.
6. Pēc visu ar zemes transformāciju saistīto darbību pabeigšanas transformācijas ierosinātājs iesniedz dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē zemes vienību robežu vai situācijas plāna kopiju, kurā norādīta transformētā zemes nogabala platība, un meliorācijas sistēmas pārkārtošanas darbu pieņemšanas akta kopiju.
7. Reģionālā lauksaimniecības pārvalde pēc šo noteikumu 13. punktā minēto dokumentu saņemšanas pieprasa:
 - 7.1. attiecīgajai Valsts meža dienesta valsts virsmežniecībai — atzinumu par ieaudzētā meža atbilstību mežaudzes ieaudzēšanas nosacījumiem, ja lauksaimniecībā izmantojamā zeme transformēta par meža zemi;
 - 7.2. teritoriālajām būvvaldēm — būvatļaujas kopiju, ja lauksaimniecībā izmantojamā zeme transformēta apbūvei.
8. Dienesta reģionālā lauksaimniecības pārvalde pēc šo noteikumu 14.punktā minēto attiecīgo dokumentu saņemšanas 10 darbdienu laikā veic pārbaudi dabā un izsniedz rakstisku atzinumu par zemes transformācijas atbilstību atļaujā norādītajam zemes lietošanas veidam.
9. Transformācijas ierosinātājs iesniedz Valsts zemes dienesta reģionālajā nodaļā iesniegumu par zemes lietošanas veida maiņu. Iesniegumam pievieno:
 - 9.1. šo noteikumu 5.2.apakšpunktā un 8.punktā minēto dokumentu kopijas;
 - 9.2. transformācijas atļaujas un šo noteikumu 15.punktā minētā atzinuma kopiju;
 - 9.3. transformētā zemes nogabala precizēto situācijas plānu un to platību sarakstu, kurās mainīts zemes lietošanas veids.
10. Zemes transformāciju uzskata par pabeigtu, kad Valsts zemes dienesta reģionālā nodaļa, pamatojoties uz šo noteikumu 16.punktā minēto informāciju, ir izdarījusi grozījumus nekustamā īpašuma valsts kadastrā.
11. Dienesta reģionālā lauksaimniecības pārvalde, saņemot normatīvajos aktos par meliorācijas kadastra informācijas apmaiņu noteiktajā kārtībā informāciju no Valsts zemes dienesta reģionālās nodaļas, izdara grozījumus meliorācijas kadastrā.
12. Iesniegumus, izsniegtās atļaujas un atzinumus par zemes transformācijas atbilstību atļaujā norādītajam zemes lietošanas veidam un mērķim reģistrē dienesta reģionālā lauksaimniecības pārvalde.

3.3. Vides aizsardzības pasākumi

Dekšāres pagasta teritorijas plānojums paredz pasākumu kopumu, kas veicinātu pastāvošās dabas un kultūrvides kvalitātes un vērtību saglabāšanu, mazinātu un likvidētu

pastāvošās negatīvās ietekmes, kuras atsevišķas pagasta vietās rada/var radīt antropogēnā slodze. Tiek ievērotas prasības, kuras izvirza pastāvošie tiesību un normatīvie akti un valsts institūcijas kultūrvēsturisku pieminekļu un vides aizsardzībā. Vides aizsardzības pasākumu kopums tiek izvērtēts arī, nosakot teritorijas plānojuma risinājumus zemes izmantošanai (3.2. nodaļa).

3.3.1. Kultūras pieminekļi, kultūrvēsturiskie objekti un to aizsargjoslas

Aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem tiek noteiktas saskaņā ar LR *Aizsargjoslu likuma* 8. un 38. pantu un MK 15.07.2003. noteikumiem Nr. 392. *Kultūras pieminekļu aizsargjoslas noteikšanas metodika*. Saskaņā ar likumu aizsargjoslu uzdevums ir nodrošināt kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazināt dažāda veida negatīvu ietekmi uz nekustamajiem kultūras pieminekļiem.

Ja nav aizsardzības zonas projekta un aizsargjosla ap kultūras pieminekli nav noteikt īpaši, tās minimālais platums lauku apvidos ir 500 m. Šāda platuma aizsargjosla noteikta sekojošiem Dekšāres pagasta teritorija esošajiem aizsargājamiem objektiem:

Nr. 1965	Cakulu senkapi (Kara kapi)	Dekšāres pag. Cakulos, Malmutas upes kreisajā krastā
Nr. 1966	Garanču apmetne	Dekšāres pag., Garančos
Nr. 1967	Zviedru skanstis - viduslaiku nocietinājums	Dekšāres pag., Staros

Saimniecisko darbību kultūras pieminekļu teritorija un to aizsargjosla regulē likums *Par kultūras pieminekļu aizsardzību* un nosaka MK 26.08.2003. noteikumi Nr. 474 *Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirmpirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu*, kā arī Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (VKPAI) izstrādātie norādījumi *Par mežsaimniecisko darbību arheoloģisko pieminekļu teritorijās un aizsardzības zonās*.

Saskaņā ar MK noteikumiem (Nr. 392, 2. Punkts), kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem iespējams noteikt individuālu aizsardzības zonu atbilstoši VKPAI apstiprinātajam projektam. Noteikumu 4. punkts nosaka, ka projektus izstrādā pēc VKPAI, pašvaldības, kultūras pieminekļa īpašnieka (valdītāja), zemes īpašnieka vai citas ieinteresētas personas pasūtījuma. Pēc konkrēta kultūrvēsturiskā pieminekļa aizsardzības zonas projekta izstrādes un apstiprināšanas VKPAI projektā noteiktā aizsardzības zona aizstāj objektam noteikto aizsargjoslu.

Vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie objekti Dekšāres pagastā. Teritorijas plānojumā pēc pašvaldības ieteikuma ierosināts vietējās nozīmes kultūrvēsturiski nozīmīga objekta statusu noteikt:

- Dzīvojamā ēka Anno 1927
- Akmens mūra ēkas Aļņos

Piemīņas vietas:

- Dekšārēs piemiņas plāksne pie rakstnieka A.Sprūdža mājas.
- Bokonos pie rakstnieka L.Latkovska mājas vietā esošā akmens uzstādītās piemiņas plāksnes

Darba gaitā tika nosaukti vēl vairāki kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti, bet bez objekta apraksta un argumentācijas. Ieteicams šādus materiālus sagatavot un statusa piešķiršanu ierosināt neatkarīgi no teritorijas plānojuma izstrādes procesa. Vietējās nozīmes kultūrvēsturiski nozīmīga objekta statuss piešķirams ar pagasta padomes lēmumu, saskaņojot to ar VKPAI Rēzeknes rajona inspektoru. Potenciālie kultūrvēsturiski nozīmīgi objekti parādīta kartē, aizsargjoslas ir iespējams parādīt vēlāk, kad būs piešķirts attiecīgs statuss (aizsargjosla 500 m).

3.3.2. Aizsargājamās dabas teritorijas, objekti un to aizsargjoslas

Dekšāres pagastā ir noteikta sekojoša Eiropas nozīmes (Natura 2000) aizsargājamā dabas teritorija:

Lubānas un Sūļagala purvs (1.6.2. sadaļa). Teritorijai nav izstrādāts *Dabas aizsardzības plāns*.

Mikrolietuma (mikrolietumu kodi: 1188; 1190; 1189) statuss Dekšāres pagastā noteikts trijām valsts meža teritorijām, Dekšāres pagastā valsts mežos atrodas trīs biotopi, kas apkopoti 1.6.2. sadaļā.

Ap vietējās nozīmes dižkokiem (1.6.2. sadaļa) aizsargjosla ir 10 m no vainaga projekcijas malas.

Koku stādījumus ieteicams apsaimniekot, izmantojot Latvijas Entomoloģijas biedrības izstrādātās *Rekomendācijas uz lauksaimniecības zemēm un stādījumos augošu bioloģiski vecu koku apsaimniekošanai*.

Atbilstoši likuma *Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām* 17. panta trešo daļu pašvaldību izveidoto aizsargājamo dabas teritoriju/objektu individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus reglamentē pašvaldība, kura var savos noteikumos norādīt, ka dotā teritorija/objekts apsaimniekojams saskaņā ar MK 22.07.2003. noteikumiem Nr. 415 *Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi*.

3.3.3. Piesārņojums un tā novēršana

Virszemes ūdeņu aizsargjosla. Ūdenstilpnēm un ūdenstecēm aizsargjoslas tiek noteiktas, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, kā arī saglabātu apvidum raksturīgo ainavu, purviem, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā. Šo joslu izveidi nosaka LR *Aizsargjoslu likums* un tā grozījumi.

Dekšāres pagasta ūdenstecēm atbilstoši to garumam noteikti šādi minimālie aizsargjoslu platumi:

3.3. tabula

VIRSZEMES ŪDENS OBJEKTU AIZSARGJOSLAS

<i>Nosaukums</i>	<i>Aizsargjoslas platums, km</i>	<i>Ūdensteces garums, km</i>
Upe Kažova	50 m	13.0 km
Upe Malmuta	100 m	28.5 km
Upe Varakļānu strauts	50 m	12.6 km
Upe Suļka	10 m	7.55 km
Upe Liepupīte	10 m	8.22 km
Novadgrāvis N3	10 m	5.14 km
Novadgrāvis N5	10 m	5.11 km
Avotu grāvis	10 m	6.13 km

Informācijas avots: : LAD Austrumlatgales reģionālā l/s pārvalde un LR *Aizsargjoslu likums*

Purvu aizsargjoslas. Saskaņā ar 21.02.2002. grozījumiem *Aizsargjoslu likumā* aizsargjoslas ap purviem tiek noteiktas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu meža un purvu saskares (pārejas) zonā. Par 100 ha lielākiem purviem meža augšanas apstākļu tipos uz sausām, nosusinātām un slapjām minerālaugsnēm un nosusinātām kūdras augsnēm noteikta 50 m plata aizsargjosla, meža augšanas apstākļu tipos uz slapjām kūdras augsnēm – 100 m josla.

Dekšāres pagastā visus purvus apvieno vienā teritorijā: Lubānas un Sūļagala purvs. Aprobežojumus aizsargjoslās ap purviem kā mitrzemēm nosaka *Meža likums*.

Piesārņotas un potenciāli piesārņotās vietas. MK noteikumi Nr. 483 (20.11.2001.) nosaka, ka piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanu un sākotnējo novērtēšanu savā administratīvajā teritorijā organizē un veic pašvaldība sadarbībā ar attiecīgo reģionālo vides pārvaldi un ka reģionālā pārvalde sniedz pašvaldībām visu tās rīcībā esošo informāciju par piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām vietām attiecīgajā teritorijā (MK noteikumu NR. 483 2., 3. punkts). Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra pagasta teritorijā nav norādījusi piesārņotas vietas.

Dekšāres pagasta teritorijas plānojumā tiek noteiktas 4 potenciāli piesārņotas teritorijas, kas apkopotas 3.4. tabulā.

3.4. tabula

POTENCIĀLI PIESĀRŅOTAS TERITORIJAS

Nr. kartē	Teritorijas raksturojums	Atrašanās vieta	Plānotā izmantošana*
1.	Bijusi l/s ķīmiskā noliktava	Brangova	Augsnes sanācija*, teritorijas grunts dezaktivācija
2.	Bijusī kolhoza degvielas uzpildes stacija	Dekšāres	Augsnes sanācija*
3.	Bijusī kolhoza degvielas uzpildes stacija	Atspuka	Augsnes sanācija*
4.	Rekultivētā atkritumu izgāztuve „Peismola”	Jaunsaimnieki	Augsnes sanācija*

* plānotā izmantošana šajās teritorijās nosakāma pēc izpētes darbu veikšanas

Kā iespējamās potenciāli piesārņotās vietas papildus varētu nosaukt :

- neapsaimniekotās artēzisko jeb spiedūdeņu ieguves vietas;
- bezsaimnieka būves pagasta teritorijā;
- NAI Dekšāres ciemā;
- izsmeļamās notekūdeņu bedres (akas), viscaur pagasta teritorijā;
- Ikaunieku un Dekšāru kapi.

Degradētās teritorijas. Dekšāres pagasta tika konstatētas 7 teritorijas, kas ir apkopotas 3.5. tabulā.

3.5. tabula

DEGRADĒTĀS TERITORIJAS

Nr. kartē	Degradētās teritorijas raksturojums	Atrašanās vieta	Plānotā izmantošana
1.	Pamestās skābbarības tranšejas	Stiukas	Ražošana, rekultivācija
2.	Pamestās skābbarības tranšejas	Jaunsaimnieki-2	Ražošana, rekultivācija
3.	Ēku drupas	Jaunsaimnieki-2	Rekultivācija
4.	Bojātas zemes	Zaltakolns	Rekultivācija
5.	Bojātas zemes (bijušais karjers)	Cakuli	Rekultivācija
7.	Pamestas fermas ēkas	Dekšāres	Ražošana
8.	Pamestas fermas ēkas	Zaltakolns	Ražošana

Iespējamā piesārņojuma novēršana. Teritorijas plānojuma kompetences ietvaros tiek noteiktas iespējamās rīcības nelabvēlīgas ietekmes uz apkārtējo vidi novēršanu, kas apkopotas 3.6. tabulā.

3.6. tabula

IESPĒJAMĀ PIESĀRŅOJUMA VIETAS UN IZPAUSMES VEIDI, NOVĒRŠANAS
PAŅĒMIENI

Iespējamais piesārņojuma veids	Piesārņojuma avota radītie iespējamie draudi	Rīcības
Pazemes ūdeņu piesārņošana artēzisko urbumu vietās visā pagasta teritorijā	Pazemes spiedūdeņu piesārņojums. Dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanās.	Jānovērtē urbuma turpmākās izmantošanas perspektīva, tā tehniskais stāvoklis un urbuma atveres un stingra režīma aizsargjoslas sanitārais stāvoklis. Jānosaka urbumi, kurus iespējams/nav iespējams izmantot nākotnē. Nākotnē izmantojamiem urbumiem nepieciešams sakārtot stingrā režīma aizsargjoslu; nodrošināt urbuma atveres hermetizāciju; novērst urbuma un stingra režīma aizsargjoslas teritorijas applūšanas vai piegružošanas iespēju; nodrošināt urbuma aizsardzību no tā fiziskas bojāšanas.
Bezsaimnieku būves, arī dažādas pagaidu būves, būvju vraki.	Vides ainaviskās kvalitātes pasliktināšanās. Sanitāro apstākļu pasliktināšanās. Potenciāls grunts piesārņojums.	Nojaukt un rekultivēt teritoriju.
Dekšāres notekūdeņu attīrīšanas iekārtas	Virszemes ūdeņu piesārņojums.	Veikt monitoringu virszemes ūdenstecēs.
Izsmelamās bedres	Pazemes ūdeņu – gruntsūdeņu piesārņojums.	Veikt izlases veida pārbaudi par notekūdeņu noplūdēm un grunts un ūdeņu piesārņojumu bedru apkārtņē. Salīdzināt pārbaudes datus ar normatīviem. Izstrādāt turpmākās rīcības

		plānu, pieslēgt centralizētai kanalizācijai.
Nesankcionētās atkritumu izgāztuves (arī kokapstrādes atlikumi un atkritumu nesankcionētā aprakšana)	Dzeramā ūdens kvalitātes pasliktināšanās. Bīstamo vielu (smagie metāli u.c.) nonākšana pazemes ūdeņos.	Izstrādāt pagasta teritorijā atkritumu savākšanas programmu, lai palielinātu atkritumu konteineru skaitu. Kokapstrādes uzņēmumiem ar zāģu skaidām piesārņotās teritorijas rekultivēt. Ieviest pagasta teritorijā dalītu atkritumu savākšanu.

3.3.4. Riska teritorijas un objekti

VUGD Rēzeknes brigāde sniedza informāciju:

- par Dekšāres pagasta paaugstināta riska objektiem:
 - dzelzceļa stacija „Varakļāni”.
- par paaugstināta riska teritorijām:
 - autoceļš A-12,
 - VAS „Latvijas dzelzceļš” sliežu ceļš.

Dekšāres pagasta teritorijas plānojumā kā riska teritorijas vai objekti papildus tiek noteikti:

- apbūvētās teritorijas, kas atrodas Dekšāru un Ikaunieku kapu aizsargjoslas;
- DUS, kas atrodas SIA „Priedaine” īpašumā;
- applūstošās teritorijas pie Malmutas upes.

Saskaņā ar likumu *Par pašvaldībām* (19.05.1994., grozījumi 13.11.1997.) kā katras vietējās pašvaldības autonomā funkcija noteikta gādība par pretplūdu pasākumu nodrošināšanu (15. pants, 2. punkts), kā rajona pašvaldības funkcija – piedalīšanās civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanā (15. pants, 18. punkts).

Civilās aizsardzības likums (26.10.2006.) nosaka, ka pašvaldības uzdevums ir piedalīties civilās aizsardzības pasākumu nodrošināšanā (9. pants). saskaņā ar šo likumu pašvaldību pienākums ir „kopā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta struktūrvienībām izstrādāt civilās aizsardzības pasākumu, kā arī avārijas un glābšanas darbu teritoriālos plānos, izstrādāt civilās aizsardzības uzdevumus attiecīgajā izvietotiem uzņēmumiem, iestādēm, organizācijām un saimniecībām un kontrolēt to izpildi”.

Dekšāres pagasta pašvaldība ir izvirzījusi uzdevumu: izstrādāt civilas aizsardzības pasākumu plānu, izveidot Brīvprātīgo ugunsdzēsēju brigādi.

Iedzīvotāju evakuācijai un īslaicīgajai uzturēšanai, kā arī sociālo nodrošinājumu ārkārtējo situāciju gadījumos (ugunsgrēku, dabas katastrofu u.c. gadījumos) ir paredzētas Dekšāru pamatskolas sporta zāle (vismaz 300 cilvēki) (ziemā vai nelabvēlīgos laika apstākļos), estrāde (vismaz 800 cilvēku) vai sociālais trīs istabu dzīvoklis ģimenei.

Glābšanas un ugunsgrēka dzēšanas darbu nodrošinājuma prasības apdzīvotajās vietās (brauktuves pie sabiedriskām un dzīvojamām mājām, piebrauktuves pie ēkām/būvēm ugunsdzēsības mašīnām, ugunsdzēsības hidrantu izvietojums ūdensvada tīklā, pieeja ugunsdzēsības ūdens ņemšanas vietām u.tml.) noteiktas *Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumā (spēkā ar 01.01.2003.)*, tā grozījumos un atbilstošajos MK noteikumos.

Ārkārtējo situāciju iespējamie cēloņi Dekšāres pagasta teritorijā: transporta avārijas uz autoceļiem, dzelzceļa, tai skaitā iespējama kaitīgu ķīmisku, ugunsnedrošu vai sprādzienbīstamu vielu noplūde; ugunsgrēki cilvēku masu pulcēšanās vietās – estrādē, izglītības iestādēs, dzīvojamās apbūves teritorijās, uzņēmumos, sausajos vasaras periodos - mežu masīvos un kūdras purvos; ūdensvadu, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu avārijas; elektrotīklu avārijas u.c.

Pavasara un ilgstošu lietavu palu teritorijas neskar Dekšāres pagasta blīvi apdzīvotas teritorijas.

Teritorijas plānojums nosaka:

- teritoriju perspektīvā ugunsdzēsības depo izvietošanai Dekšāres ciemā, kas nepieciešams, lai pagasta teritorija ugunsgrēka gadījumā ugunsdzēsējiem būtu sasniedzama 15 minušu laikā;
- nodrošināt pagasta teritorijā ārējās ugunsdzēsības ūdensapgādes nodrošinājumu atbilstoši LBN 222-99 "Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves" (MK not. Nr. 38 no 01.02.2000.);
- saglabāt un uzturēt lietošanas kārtībā ugunsdzēsības ūdenskrātuves; ierīkot ugunsdzēsības ūdensapgādi pie dabīgām un mākslīgām ūdenskrātuvēm, nodrošināt visus darbojošos ūdenstornus un ugunsdzēsības hidrانتus ar ierīcēm ugunsdzēsības tehnikas sūkņu pievienošanai; ugunsdzēsības hidrانتus un ūdens ņemšanas vietas, kā arī virzieni uz tām jānorāda ar atbilstošām gaismu atstarojošām zīmēm;
- izstrādāt un apgūt pasākumu plānu ārkārtējo situāciju gadījumiem un informēt iedzīvotājus par rīcību ārkārtējo situāciju gadījumos; paredzēt ārkārtējo situāciju gadījumos ēkas, telpas iedzīvotāju evakuācijai un īslaicīgai uzturēšanai, kā arī sociālo nodrošināšanu;
- ierīkot pagasta iedzīvotāju apziņošanas sistēmu ārkārtas situāciju gadījumiem;
- pagasta pašvaldībai nodrošināt ugunsdzēsības materiāli tehniskās bāzes nodrošināšanu saskaņā ar LR likumu "Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums" un MK noteikumiem Nr. 280 no 13.04.2004. "Noteikumi par ugunsgrēku dzēšanai un glābšanas darbiem nepieciešamajām iekārtām, speciālo un tehnisko aprīkojumu un tā normām", kā arī piemērojamiem standartiem;
- jebkurā gadījumā par veiktajiem pārplānojumiem, pārprofilējumiem ēkās un telpās, celtnēs un objektos, celtniecību pagasta teritorijā, neatkarīgi no īpašuma veida, ziņot un saskaņot ar Valsts Ugunsdrošības un glābšanas dienestu Rēzeknē; jebkuru

- jaunceltni, rekonstruētu, pārprofilētu, atjaunotu objektu nodot ekspluatācijā Valsts ugunsdrošības uzraudzības pārstāvim LR likumdošanā noteiktajā kārtībā;
- ražošanas uzņēmumiem veikt rūpniecisko avāriju riska novērtējumu un izstrādāt rūpniecisko avāriju novēršanas programmas, objektu avārijas gatavības un civilās aizsardzības plānus.

Esošās un plānotās ūdenstilpnes ir parādītas plānā. Applūšanas apgabali ir norādīti plānā. Neparedzēti applūšanas gadījumi iespējami, ja parādīsies un uzdarbosies bebri.

4. Kopējo interešu teritorijas un nozares

Sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām/novadiem vēlama/nepieciešama:

- Apsaimniekojot pagastā esošo Natura 2000 teritoriju – Lubānas un Sūļagala purvu (ar Nagļu pagastu).
- Attīstot transporta teritorijas.
- Attīstot sabiedrisko transportu (maršrutu pilnveidošana iedzīvotāju interesēs).
- Iedzīvotāju izglītošanā/apmācībā.
- Attīstot tūrismu, sadarbība vajadzīga:
 - izstrādājot tūrisma piedāvājumu: maršrutus, leģendas, mārketinga izziņas u.c.;
 - izstrādājot kopīgus atpūtas un izziņas tūrisma maršrutus, tūrisma mītņu izvietojuma koncepciju;
 - veicinot tūrisma nozarē strādāt gribošo iedzīvotāju apmācību.
- Civiltas aizsardzības pasākumus.
- Investoru piesaistīšanā.
 - Izstrādāt rīcības pasākumu kompleksu, lai neveidotos nesankcionētās atkritumu izgāztuves un likvidētu esošās.
 - Uzlabot zaļās zonas aizsardzību un uzturēšanu.
- Uzlabot satiksmes drošību un ērtības.
- Saglabāt un atjaunot ekosistēmu dabiskās struktūras un to daudzveidību, lai nesāktos strauja nozīmīgu biotopu sarūkšana vai pat izzušana, attīstoties tautsaimniecībai.
- Palielināt vietējām savvaļas sugām piemērotas platības.
- Novērst kanalizācijas notekūdeņu (arī atsevišķu individuālo māju) nokļūšanu novadgrāvju sistēmā un upītēs.

5. Turpmākā plānošana un teritorijas plānojuma pārskatīšana un grozīšana

Teritorijas plānojuma detalizēšana, izstrādājot detālo plānojumu, notiek teritorijām, kurās tiek iecerēta būvniecība. Detālai projektēšanai noteiktās teritorijas robežas noteic pagasta padome pēc saskaņošanas ar Rēzeknes rajona pašvaldību apvienoto būvvaldi, kura izstrādā darba uzdevumu katra detaļplānojuma izstrādāšanai.

Detalplānojumā atkarībā no vajadzības izstrādā un parāda:

- Teritorijas atļautā izmantošana, nosakot konkrētos nekustamā īpašuma lietošanas mērķus vai mērķu grupas.
- Apbūves noteikumi līdz tādai pakāpei, kas nodrošina konkrētas prasības katram zemesgabalam vai parcelei (projektētais zemesgabals).
- Apbūves blīvums un intensitāte, pieļaujamais stāvu skaits, ēkas apdares prasības u.c.
- Sarkanās līnijas, ielu un ceļu profili.
- Būvlandes (minimālais attālums no sarkanās līnijas līdz esošai vai plānotai apbūvei).
- Aizsargjoslas, kuras neietilpst ielu un ceļu sarkanajās līnijās vai ceļu nodalījumu joslas.
- Inženierkomunikāciju izvietojums.
- Ceļu un ielu tīkla, laukumu, celiņu, velosipēdistu celiņu un trotuāru izvietojums, auto un velostāvvietas.
- Teritoriju labiekārtojums un apzaļumošanas risinājums.
- Ūdens notekas.
- Vizuālās informācijas un labiekārtošanas elementu izvietojums.
- Adresācija.

Prasības detālo plānojumu izstrādāšanai nosaka konkrētajā darba uzdevumā atbilstoši spēkā esošo tiesību un normatīvo aktu prasībām.

Triju mēnešu laikā pēc plānošanas reģiona teritorijas plānojuma vai rajona pašvaldības teritorijas plānojuma stāšanās spēkā vietējā pašvaldība izvērtē vietējas pašvaldības teritorijas plānojumu un, ja nepieciešams, pieņem lēmumu par grozījumu izdarīšanu tajā vai par jauna vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādi (*MK noteikumi Nr. 883, 76 .p.*).

Triju mēnešu laikā pēc vietējo pašvaldību vēlēšanām jaunievēlētā vietējās pašvaldības padome izvērtē vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu un pieņem lēmumu par tā atstāšanu spēkā, par grozījumu izdarīšanu tajā vai par jauna vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādi (*MK noteikumi Nr. 883, 77 .p.*).

Triju mēnešu laikā pēc novada izveidošanas jaunizveidotā novada dome izvērtē novada vietējo pašvaldību teritorijas plānojumus un pieņem lēmumu par to atstāšanu spēkā, par

grozījumu izdarīšanu tajos vai par jaunu vietējo pašvaldību plānojumu izstrādi (*MK noteikumi Nr. 883, 78 .p.*).

Pagasta teritorijas plānojums tiek pārskatīts/izstrādāts no jauna pēc tā darbības laika izbeigšanās.

Mainot pagasta teritorijas plānojumā noteikto pagasta teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu vai noteiktos izmantošanas aprobežojumus, teritorijas plānojuma grozījumi jāizstrādā MK noteikumos Nr. 883 noteiktajā kārtībā.

PIELIKUMI